REZOLUCIJA (EU) 2020/1969 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio III. – Komisija i izvršne agencije

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio III. – Komisija,

— uzimajući u obzir svoje odluke o razrješnici za izvršenje proračuna izvršnih agencija za financijsku godinu 2018.,

— uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove; Odbora za razvoj; Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja; Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane; Odbora za promet i turizam; Odbora za regionalni razvoj; Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj; Odbora za kulturu i obrazovanje; Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0069/2020),

A. budući da je potrošnja Unije, koja u prosjeku predstavlja 1,9 % rashoda opće države u državama članicama Unije, važan instrument za postizanje ciljeva javnih politika;

B. budući da Parlament pri davanju razrješnice Komisiji provjerava jesu li sredstva pravilno potrošena te jesu li postignuti ciljevi javnih politika;

Politički prioriteti

1. naglašava da je, kada Komisija u suradnji s državama članicama izvršava proračun Unije, bez obzira na način izvršenja (podijeljeno, izravno ili neizravno upravljanje), poštovanje vladavine prava jedan od ključnih preduvjeta za ispunjenje načela dobrog financijskog upravljanja, utvrđenog u članku 317. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU); naglašava da bi svi akteri trebali nastojati koristiti sredstva na što transparentniji, djelotvorniji i učinkovitiji način; izražava zabrinutost zbog financijskog gubitka koji je uzrokovan općim nedostacima u pogledu vladavine prava u nizu država članica te smatra da bi Unija u takvim slučajevima trebala moći nametnuti odgovarajuće mjere koje uključuju suspenziju, smanjenje i ograničenje pristupa sredstvima Unije; stoga pozdravlja Prijedlog uredbe o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama te poziva da se taj prijedlog što prije usvoji;

2. naglašava da je, u kontekstu oskudnih financijskih sredstava iz proračuna Unije kojima bi se trebali podupirati sve veći prioriteti i odgovornosti Unije, zaštita financijskih interesa Unije iznimno važna te da su na svim razinama potrebni maksimalni napori kako bi se spriječilo i suzbilo prijevare, korupciju i zlouporabu sredstava Unije; ističe da je osnivanje Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) prekretnica u zaštiti financijskih interesa Unije; kritizira činjenicu da EPPO u svojoj početnoj fazi ne raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima i brojem osoblja, kao i činjenicu da je Komisija podcijenila njegove potrebe; ističe da EPPO mora obraditi do 3 000 predmeta godišnje; naglašava da je, prema predviđanjima, EPPO-u do kraja 2020. za potpunu operativnost potrebno najmanje 76 dodatnih radnih mjesta i 8 milijuna EUR; čvrsto potiče Komisiju da donese nacrt izmjene proračuna; ponavlja da se Parlament u potpunosti protivi smanjenju broja zaposlenika u Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) za 45 radnih mjesta;

3. podsjeća da je člankom 61. Financijske uredbe, koja je stupila na snagu 2. kolovoza 2018., proširena definicija sukoba interesa; poziva Komisiju kao čuvaricu Ugovora da se bori protiv svih oblika sukoba interesa i da redovito ocjenjuje preventivne mjere koje države članice poduzimaju u cilju sprečavanja sukoba interesa; poziva Komisiju da predloži zajedničke smjernice za izbjegavanje sukoba interesa u koje su uključeni istaknuti političari; potiče Vijeće da donese zajedničke etičke standarde o svim pitanjima povezanima sa sukobima interesa i da postigne zajednički dogovor o tome u svim državama članicama; naglašava da, s obzirom na raširen problem sukoba interesa u dodjeli sredstava iz poljoprivrednih fondova Unije, nije poželjno da članovi Europskog vijeća, ministri poljoprivrede, službenici ili članovi njihovih obitelji donose odluke o potpori dohotku;

4. pozdravlja namjeru Revizorskog suda da prijeđe na metodologiju potvrde, u okviru koje Revizorski sud prikuplja dostatne i odgovarajuće dokaze za donošenje zaključka o jamstvu koje je izrazio odgovorni subjekt; podsjeća da je Revizorski sud ustvrdio da kvalitetu i pouzdanost nacionalnih tijela treba hitno poboljšati te da metodologija potvrde treba odražavati te činjenice; preporučuje da Revizorski sud dopuni svoje nasumične provjere pristupom koji se temelji na riziku kako bi u svojim izvješćima o stopama pogreške više pozornosti usmjerio na područja u kojima su problemi najvjerojatniji;

5. stoga poziva Komisiju da usko surađuje s državama članicama kako bi se zajamčili sveobuhvatni, precizni i pouzdani podaci, imajući u vidu cilj potpune provedbe modela jedinstvene revizije; poziva Komisiju da se pobrine da se koriste transparentna metodologija i dosljedna terminologija te da pojednostavni svoje izvješćivanje, posebno u pogledu stopa pogreške, kako bi se izbjegle nejasnoće i netransparentnost;

6. primjećuje da je mjerenje postignuća ostvarenih u pogledu prioriteta, politika i programa Unije zahtjevan zadatak; napominje, međutim, da je učinkovito praćenje uspješnosti ključno za razumijevanje situacije, prepoznavanje novih problema i poduzimanje korektivnih mjera kada ciljevi nisu ostvareni ili u slučajevima u kojima bi rezultati jedne politike Unije mogli negativno utjecati na postizanje zadanih ciljeva neke druge politike;

7. traži od Komisije da:

— poboljša usklađenost općih ciljeva na visokoj razini i ciljeva konkretnih politika i programa;

— definira snažnije ključne pokazatelje uspješnosti koji će odražavati učinak i postignuća programa potrošnje i politika Unije, a ne rezultate tijela koja ih provode;

— koristi ažurne informacije o uspješnosti kako bi se ciljevi i pokazatelji mogli pravovremeno prilagođavati;

— stavi veći naglasak na rezultate i dodanu vrijednost financiranja Unije, a ne samo na ostvarenja;

8. pozdravlja namjeru koju je izrazio Revizorski sud da u svojem godišnjem izvješću tijelima za davanje razrješnice pruži ocjenu koja će obuhvaćati i dimenziju usklađenosti i dimenziju uspješnosti za svaku politiku Unije prema proračunskim naslovima po poglavljima;

9. potiče Komisiju i Revizorski sud da ubrzaju postupak davanja razrješnice na N+1;

10. potvrđuje da postoji jasna potreba za većom suradnjom između carinskih službi u državama članicama kako bi se izbjegla šteta za proračun Unije i nacionalne proračune, a posebno u pogledu gubitka PDV-a, e-trgovine i krivotvorenih proizvoda;

11. potiče Komisiju da zajedno s državama članicama preispita načine na koje se carine mogu učinkovitije naplaćivati, kao i svi iznosi koji su bili izbjegnuti prijevarom, te da razmotri poboljšanja koja se mogu ostvariti u povratu carinskih prihoda;

12. izražava zabrinutost zbog rizika od umanjivanja vrijednosti robe isporučene iz trećih zemalja preko e-trgovine i poziva Komisiju da provodi dostatne aktivnosti kontrole i praćenja u državama članicama kako bi se osigurala bolja suradnja;

13. napominje da je europska ljestvica uspjeha u inoviranju posljednjih godina pokazala pozitivan trend u većini država članica;

14. poziva Komisiju da obrati više pozornosti na geografsku raspodjelu sredstava za istraživanja u cilju doprinosa širenju istraživanja na najvišoj razini izvrsnosti u cijeloj Uniji i stvaranju jednakih uvjeta za rast i radna mjesta; smatra da bi se za promicanje inovacija i izvrsnosti trebali više koristiti strukturni fondovi; naglašava da se okvirnim programima moraju financirati sve faze istraživanja i inovacija; ističe da temeljni istraživački projekti često polučuju konkretne rezultate samo tijekom duljeg vremenskog razdoblja, ali da su neophodni za izvrsnost Unije u istraživanju i inovacijama, kao i za privlačenje najboljih znanstvenika; sa zabrinutošću konstatira da određene treće zemlje koje sudjeluju u zajedničkim istraživačkim projektima ugrožavaju zaštitu financijskih interesa Unije;

15. ponovno izražava zabrinutost zbog visoke razine nepodmirenih obveza, uglavnom zbog kasnog početka financiranja projekata i programa iz financijske perspektive za razdoblje 2014. – 2020. te zbog spore provedbe europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi); poziva dotične države članice da ubrzaju provedbu programa kohezijske politike i isplatu odobrenih sredstava za plaćanje povezanih s njima, bez ublažavanja potrebnih kontrola, kao i da povećaju razinu transparentnosti za podnositelje zahtjeva te da smanje složenost u cilju skraćenja razdoblja provedbe; potiče Komisiju da predloži povratak na pravilo n+2; poziva Komisiju da pomno prati provedbu država članica za slučaj nedovoljnog izvršenja i niskih stopa apsorpcije;

16. skreće pozornost na ključnu važnost kohezijske politike i ESI fondova u smanjenju razlika među državama članicama i regijama, u promicanju gospodarskog rasta i zapošljavanja, u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, a time i u poboljšanju svakodnevnog života europskih građana;

17. poziva Komisiju da pruža veću tehničku podršku (obuka, komunikacija itd.) nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima kako bi se poboljšale stope apsorpcije;

18. napominje da su u skladu s pravom Unije korisnici koji imaju pravo na izravna plaćanja u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) oni koji obrađuju poljoprivredno zemljište; poziva Komisiju da zajamči da se pravila donesu s ciljem izbjegavanja situacije u kojoj se subvencije Unije dodjeljuju primateljima koji su zemljište u pitanju stekli na nezakonit način ili prijevarom, kao što je uočeno u nekim državama članicama; uzimajući u obzir slučajeve poput onih koje je OLAF prijavio u Slovačkoj i Italiji, naglašava da bi Komisija trebala izraditi prijedloge jasno navodeći da se ugovori o najmu ili o vlasništvu zemljišta temelje na vladavini prava i da se poštuju nacionalni propisi o pravima radnika, uključujući prava koja se odnose na dohodak radnika na poljoprivrednim gospodarstvima; traži od Komisije da u suradnji s nacionalnim agencijama osmisli standardiziran i javno dostupan format (poštujući mjerodavnu odluku Suda Europske unije) za otkrivanje krajnjih korisnika ZPP-a;

19. izražava duboku zabrinutost zbog nedavnih istraga talijanskih vlasti kojima su otkrivene prijevare u vrijednosti od 5,5 milijuna EUR, kao i više mafijaških struktura koje zloupotrebljavaju poljoprivredne subvencije Unije za svoje kriminalne svrhe i pritom zanemaruju nacionalno radno pravo i prijete poštenim poljoprivrednicima koji sudjeluju na javnim dražbama zemljišta u državnom vlasništvu; smatra da organizirani kriminal ugrožava financijske interese Unije i novac poreznih obveznika u cijeloj Uniji te poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere kako bi spriječila da kriminalne mreže dolaze do novca Unije; ističe da je u cilju brzog identificiranja kriminalnih organizacija koje nastoje ostvariti nezakonitu dobit potrebna bolja razmjena informacija na nacionalnoj razini, kao i između nacionalnih razina i razine Unije; poziva Komisiju da postroži kontrolne sustave kako bi se izbjeglo da se takva situacija ponovi; poziva Komisiju da o novim zbivanjima u vezi s tim pitanjem obavješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;

20. poziva Komisiju da se zalaže za bolju rodnu ravnotežu i da pri dodjeli sredstava vodi računa o rodnoj dimenziji;

21. potiče Komisiju da provede digitalizaciju usluga koje pruža;

22. poziva Komisiju da nastavi s pojednostavnjenjem administracije kako bi se i manje strukture poput malih i srednjih poduzeća privukle da sudjeluju u programima Unije i javnoj nabavi;

23. ustraje u tome da Komisija predloži poseban mehanizam za podnošenje pritužbi na razini Unije kako bi se pružila potpora poljoprivrednicima ili korisnicima koji se, primjerice, suočavaju s problemom jagme za zemljištem, neprimjerenim postupanjem nacionalnih tijela vlasti, organiziranim kriminalom ili pritiskom koji vrše kriminalne strukture, kao i osobama izloženima prisilnom ili robovskom radu, čime bi im se pružila mogućnost da Komisiji brzo podnesu pritužbu koju bi Komisija trebala hitno trebala provjeriti;

24. sa žaljenjem konstatira da je većina izravnih plaćanja u okviru ZPP-a koncentrirana u rukama nekolicine primatelja u nekim državama članicama; snažno se protiv stvaranju i uspostavi oligarskih struktura u nekim državama članicama; izražava duboku zabrinutost zbog činjenice da pripadnici spomenutih oligarskih struktura koriste sredstva Unije, osobito u području poljoprivrede i kohezije, kako bi učvrstili svoju moć; smatra, naprotiv, da bi sredstva Unije trebala koristiti većini građana Unije;

25. izražava duboku zabrinutost zbog nedavnih izvješća o tome da sredstva iz poljoprivrednih fondova navodno završavaju u rukama oligarskih struktura; ponavlja da to predstavlja ozbiljnu nepravdu prema poreznim obveznicima Unije, a pogotovo prema malim poljoprivrednicima i ruralnim zajednicama; poziva Komisiju da podnese prijedlog izmjene ZPP-a i kohezijskih propisa kako bi se postigla pravednija raspodjela sredstava Unije, a time i spriječila neuravnotežena distribucija u kojoj mali broj korisnika (i fizičkih i pravnih osoba) prima veliku većinu subvencija Unije u oba područja; smatra da je potrebno izmijeniti pravila VFO-a kako bi se izbjegla situacija u kojoj fizička osoba koja je vlasnik nekoliko trgovačkih društava ima mogućnost primati subvencije Unije u okviru ZPP-a i kohezijskih fondova koji dosežu iznose od više stotina milijuna tijekom jednog VFO-a;

26. prima na znanje zahtjeve transparentnosti za kohezijsku politiku i ZPP te pravila podijeljenog upravljanja, u skladu s kojima su nadležna tijela država članica obvezna objaviti javno dostupan popis krajnjih korisnika; poziva države članice da objavljuju takve podatke na ujednačen način te da se pobrinu za interoperabilnost tih informacija; poziva Komisiju da prikupi i objedini te podatke te da objavi popise 50 najvećih korisnika svakog fonda u svakoj državi članici, kao i 50 najvećih korisnika ZPP-a i kohezijskih fondova (fizičke i pravne osobe) u svim državama članicama kako bi se dobio precizan pregled raspodjele subvencija Unije;

27. poziva Komisiju da, u skladu s načelom podijeljenog upravljanja:

— uspostavi jedinstven i standardiziran informacijski sustav za države članice radi izvješćivanja o krajnjim korisnicima sredstava Unije u području poljoprivrede i kohezije; ističe da bi informacije o krajnjim korisnicima trebale uključivati podatke o stvarnim vlasnicima trgovačkih društava (fizičke i pravne osobe);

— izradi prijedlog uredbe o uspostavi informacijskog sustava koji bi tijelima država članica omogućio ujednačeno i standardizirano izvješćivanje u stvarnom vremenu, uz interoperabilnost sa sustavima država članica, u cilju veće transparentnosti i suradnje između Komisije i država članica te poboljšanja u utvrđivanju odgovornosti za isplaćena sredstva, a posebno kako bi se doprinijelo ranijem otkrivanju sustavnih pogrešaka i zlouporabe;

— pomogne državama članicama u razvoju informacijskih sustava država članica i njihovoj prilagodbi novom sustavu izvješćivanja;

— prati kvalitetu i cjelovitost podataka koje dostavljaju države članice,

— osigura veću učinkovitost, pravovremenost i manje birokratsko opterećenje uz pomoć modernih digitaliziranih sustava;

28. uviđa da je određeno vrijeme potrebno za izradu i uspostavu takvog informacijskog sustava; u potpunosti priznaje da je u okviru podijeljenog upravljanja pružanje informacija o korisnicima odgovornost država članica; istovremeno poziva na bržu i transparentniju razmjenu informacija i podataka u vezi sa subvencijama Unije u području kohezije i zajedničke poljoprivredne politike; poziva Komisiju da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi popis 50 najvećih pojedinačnih primatelja (fizičke osobe koje su stvarni vlasnici trgovačkog društva ili više njih) u svakoj državi članici, kao i objedinjeni popis 50 najvećih primatelja (fizičke i pravne osobe kao i fizičke osobe koje su vlasnici više trgovačkih društava) subvencija Unije u svim državama članicama; poziva Komisiju da svake godine dostavlja spomenute informacije tijelu nadležnom za davanje razrješnice;

29. poziva Komisiju da ocijeni podnesene prijedloge za ZPP i predloži izmjene kako bi se budući režim uskladio s europskim zelenim planom;

30. poziva Komisiju da u svojim prijedlozima o višegodišnjem financijskom okviru i europskom zelenom planu uzme u obzir uzme ključne zaključke Revizorskog suda o nedostatku učinkovitosti i djelotvornosti ekologizacije režima ZPP-a;

31. izražava posebnu zabrinutost zbog uznemirujućih informacija koje iznose mediji i nevladine organizacije u vezi s dramatičnom situacijom u kojoj se nalaze najugroženiji migranti u žarišnim točkama, posebno djeca migranti i žene izbjeglice; poziva Komisiju da poduzme konkretne mjere u suradnji s tijelima država članica kako bi se spriječila zlouporaba sredstava Unije i kako bi se izbjeglo zlostavljanje i trgovina ljudima, te da se pobrine za to da se sredstva Unije koriste za zaštitu temeljnih prava;

32. naglašava da činjenica da se za ostvarivanje politika Unije u trećim zemljama uz proračun Unije sve češće upotrebljavaju financijski instrumenti i uzajamni fondovi stvara rizik od narušavanja razine odgovornosti i transparentnosti djelovanja Unije; ustraje u tome da Komisija treba zajamčiti da uvjet za dodjelu vanjske pomoći bude vladavina prava i poštovanje ljudskih prava u zemljama korisnicama; posebno naglašava da je potrebno zajamčiti da se sredstvima Unije ne podupire nijedan oblik prisilnog ili dječjeg rada; izražava zabrinutost zbog nedavnih medijskih izvješća o projektima u Eritreji koja sadržavaju takve navode; poziva Komisiju da hitno istraži spomenute navode i pravovremeno izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

33. pozdravlja izniman rad Revizorskog suda, čiji su rad i tematska izvješća ključni instrumenti europske transparentnosti i dobrog upravljanja; prima na znanje sve preporuke Revizorskog suda u tematskim izvješćima za 2018. te poziva europske institucije da ih što prije provedu;

Izjava o jamstvu Revizorskog suda

34. pozdravlja činjenicu da Revizorski sud smatra računovodstvenu dokumentaciju za 2018. pouzdanom, kako je to slučaj od 2007., te da je Revizorski sud zaključio da u prihodima za 2018. nije bilo značajnih pogrešaka;

35. sa zadovoljstvom primjećuje da su obveze koje su temelj računovodstvene dokumentacije za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

36. pozdravlja pozitivno kretanje najizglednije stope pogreške za plaćanja koju navodi Revizorski sud u odnosu na stope iz prethodnih godina s obzirom na to da se na plaćanja u 2018. odnosi najizglednija stopa pogreške od 2,6 % ([1]);

37. primjećuje da je Revizorski sud treći put zaredom u 26 godina izdao uvjetno (a ne nepovoljno) mišljenje o zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija, što znači da je, prema stajalištu Revizorskog suda, značajna pogreška bila ograničena uglavnom na rashode koji se odnose na naknade i koji predstavljaju otprilike polovicu statističkog skupa obuhvaćenog revizijom;

38. izražava žaljenje zbog činjenice da 26 godina zaredom postoje značajne pogreške u plaćanjima zbog samo djelomične učinkovitosti nadzornih i kontrolnih sustava; ističe činjenicu da su države članice imale dovoljno informacija da spriječe, otkriju i isprave značajan dio pogrešaka prije prijavljivanja rashoda Komisiji te da bi procijenjena stopa pogreške bila znatno niža da su te informacije bile iskorištene; poziva Komisiju da uspostavi potrebne instrumente kako bi nadležna tijela država članica poboljšale sustav otkrivanja pogrešaka;

39. napominje da u slučajevima gdje su plaćanja izvršena na temelju nadoknade troškova Revizorski sud procjenjuje stopu pogreške na 4,5 % (u usporedbi s 3,7 % 2017. i 4,8 % 2016.), dok je stopa pogreške za plaćanja utemeljena na pravima ([2]) bila ispod praga značajnosti od 2 %, ne uzimajući u obzir neke programe ruralnog razvoja; izražava žaljenje zbog činjenice da stopa pogreške nije jasno kvantificirana za plaćanja utemeljena na materijalnim pravima;

40. ističe da je Revizorski sud utvrdio najveće procijenjene stope pogreške za rashode u području „Gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije” (5,0 %), dok je najniža značajna stopa pogreške za rashode u području „Konkurentnosti za rast i radna mjesta” bila na pragu značajnosti (2,0 %);

41. ističe da Revizorski sud smatra da su rashodi za istraživanje i dalje rizičnije područje i glavni izvor pogrešaka pod naslovom „Konkurentnost”;

42. napominje da je Revizorski sud za 2018. izračunao posebne stope pogreške za četiri naslova VFO-a: „Konkurentnost”, „Kohezija”, „Prirodni resursi”, i „Administrativni rashodi”;

43. ističe da je za 2018. Revizorski sud izračunao stope pogreške prema javnim politikama ali nije procijenio stope pogreške za rashodovna područja u okviru naslova 3. VFO-a „Sigurnost i građanstvo” i naslova 4. „Globalna Europa”; poziva Revizorski sud da razmotri bi li revizija reprezentativnog uzorka iz tih dvaju naslova mogla biti korisna za ocjenu financijskih transakcija; primjećuje, nadalje, da Revizorski sud nije iznio posebne stope pogreške u vezi s ruralnim razvojem i tržišnim operacijama u okviru ZPP-a, kao ni pojedinačne stope pogreške za Europski socijalni fond, Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond; predlaže da Revizorski sud razmisli o reviziji svoje strategije uzorkovanja kako bi se osigurala bolja usporedivost među godinama;

44. izražava žaljenje zbog činjenice da Revizorski sud nije procijenio stope pogreške za rashodovna područja u okviru naslova 3. VFO-a „Sigurnost i građanstvo” i naslova 4. „Globalna Europa”; smatra da su spomenuti naslovi od posebne političke važnosti, iako su pripadajući iznosi relativno maleni; ističe da je revizija reprezentativnih uzoraka iz tih dvaju naslova ključna za rigoroznu i neovisnu ocjenu financijskih transakcija, kao i za bolji nadzor Parlamenta nad korištenjem sredstava Unije, te poziva Revizorski sud da u svojim sljedećim godišnjim izvješćima dostavi podatke o stopi pogreške za plaćanja u okviru tih naslova;

([1]) Najizglednija stopa pogreške za plaćanja u financijskoj godini 2017. bila je procijenjena na 2,4 %, 2016. na 3,1 %; 2015. na 3,8 %, 2014. na 4,4 %, 2013. na 4,7 %, 2012. na 4,8 %, 2011. na 3,9 %; 2010. na 3,7 %, 2009. na 3,3 %; 2008. na 5,2 %, a u financijskoj godini 2007. na 6,9 %.

([2]) Takvim su plaćanjima obuhvaćene studentske i istraživačke stipendije (naslov 1.a VFO-a – poglavlje 5.), izravna potpora poljoprivrednicima (naslov 2. VFO-a – poglavlje 7.) te proračunska potpora zemljama nečlanicama EU-a (naslov 4. VFO-a – poglavlje 9.). Administrativna plaćanja uglavnom se sastoje od plaća i mirovina javnih službenika EU-a (naslov 5. VFO-a – poglavlje 10). Općenito govoreći, rashodi utemeljeni na materijalnim pravima čine približno 53 % statističkog skupa koji je Revizorski sud obuhvatio revizijom.

45. napominje da je Revizorski sud proveo reviziju transakcija u vrijednosti od ukupno 120,6 milijardi EUR i da „Prirodni resursi" čine najveći dio ukupnog statističkog skupa (48 %), dok je udio područja VFO-a 1.b „Kohezija" relativno malen (oko 20 %); s obzirom na vrlo visoku stopu pogreške za koheziju, ističe distribuciju udjela statističkog skupa obuhvaćenog revizijom; predlaže Revizorskom sudu da pri donošenju odluke o udjelima sljedećeg skupa za reviziju vodi računa i o udjelu ukupnih rashoda Unije kao i o riziku povezanog s pogreškama;

46. izražava iznenađenje odlukom Revizorskog suda da prirodni resursi čine najveći dio ukupnog statističkog skupa Revizorskog suda za njegovu godišnju financijsku reviziju i reviziju usklađenosti, dok s druge strane kod izravnih plaćanja u okviru ZPP-a pogreške nisu česte; međutim, primjećuje da je u području izravnih plaćanja objavljeno nekoliko slučajeva sukoba interesa, organiziranog kriminala i korupcije te da su nakon toga uslijedile revizije Komisije; poziva Komisiju i države članice da poduzmu primjerenije mjere za sprečavanje i rješavanje slučajeva koji ugrožavaju ZPP;

47. ističe da je revidirani statistički skup Revizorskog suda za koheziju bio drugačiji nego prethodnih godina i da se sastojao od završnih plaćanja za razdoblje 2007. – 2013. i rashoda obuhvaćenih računovodstvenom dokumentacijom koju Komisija prihvaća na godišnjoj bazi za razdoblje 2014. – 2020.; smatra da to znači da je Revizorski sud ispitao transakcije za koje su na razini država članica provedene sve relevantne korektivne mjere; izražava žaljenje zbog toga što je unatoč tom pristupu reviziji utvrđena stopa pogreške iznosila vrlo visokih 5 %;

48. ističe da su, kao i prethodnih godina, procijenjenoj stopi pogreške za visokorizične rashode za 2018. najviše doprinijele pogreške u vezi s prihvatljivošću (konkretno, neprihvatljivi troškovi u zahtjevima za povrat troškova i neprihvatljivi projekti, aktivnosti ili korisnici);

49. ističe, međutim, da je učinak pogreški u vezi s prihvatljivošću bio manje važan nego 2017. (2018.: 68 %, 2017.: 93 %); izražava žaljenje zbog činjenice da je Revizorski sud za 2018. utvrdio veći broj pogrešaka povezanih s javnom nabavom, pravilima o državnim potporama i postupcima dodjele bespovratnih sredstava; poziva Komisiju da obrati posebnu pozornost na te kategorije pogrešaka i da procijeni predstavljaju li one rizik za slobodno tržišno natjecanje ili čak upućuju na moguće slučajeve korupcije; u potonjem slučaju Komisija bi trebala smjesta poduzeti korektivne mjere i o tome obavijestiti EPPO;

50. poziva Komisiju da uskladi i pojednostavni strateške okvire kojima se uređuje izvršenje proračuna Unije i time poveća razinu odgovornosti za rezultate kao i jasnoću i transparentnost za sve dionike;

Godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti: postignuća u upravljanju

Pouzdanost podataka koje dostavlja Komisija

51. izražava žaljenje zbog činjenice da Revizorski sud nije proveo reviziju godišnjeg izvješća o upravljanju i uspješnosti (AMPR); ističe, međutim, da je Revizorski sud pregledao neka godišnja izvješća o radu, a posebno ona DG AGRI-ja, DG DEVCO-a, DG ECHO-a, DG NEAR-a, DG EMPL-a i DG REGIO-a;

52. ističe da u poglavlju koje se odnosi na sintezu financijskog upravljanja AMPR-a, Komisija navodi procjenu rizika u trenutku plaćanja od 1,7 % i potvrđuje da je „rizični iznos u trenutku plaćanja najsličniji ‚najvjerojatnijoj razini pogreške' Europskog revizorskog suda" (vidjeti stranicu 156. AMPR-a za 2018. ([3]);

53. primjećuje da je Komisija 2018. inzistirala na tome da da je napredak većinom postignut zahvaljujući dobrom rezultatu kohezijske skupine od 1,1 % ([4]); s iznenađenjem primjećuje da DG REGIO u svojem godišnjem izvješću o radu za 2018. (str. 70.) za istu kalendarsku godinu 2017. navodi drugu stopu pogreške od 1,95 %;

54. ističe da glavni direktor DG EMPL-a u svojem godišnjem izvješću o radu za 2018. na str. 83. objašnjava da:

— „glavni direktori GU-a REGIO i GU-a EMPL u okviru godišnjih izvješća o radu za 2017. odlučili su procijeniti rizik na temelju projekcija privremene stope preostale pogreške za rashode za kalendarsku godinu 2017., koje u tom trenutku još nisu ni prihvatili ni potvrdili";

([3]) COM(2019) 299.

([4]) AMPR 2017., str. 77. U usporedbi s 2016. glavna je promjena bila znatno smanjenje u području kohezije, migracija i ribarstva. U tom području javne politike po planu se provode trenutačni programi za razdoblje 2014. – 2020., koji su po naravi manje rizični s obzirom na novouvedeno godišnje poravnanje računa i mehanizam zadržavanja 10 % iznosa svakog međuplaćanja do provedbe svih kontrola i korektivnih mjera.

— „ECA smatra da bi godišnja izvješća o radu trebalo dodatno pojednostavniti i prilagoditi novom okviru za kontrolu i jamstvo. Taj okvir znači da će Komisija tek nakon gotovo dvije godine od završetka relevantnog računovodstvenog razdoblja prvi put moći izvijestiti o svojem zaključku o pouzdanosti stopa preostale pogreške koje su revizijska tijela utvrdila za određenu računovodstvenu godinu”;

55. traži od Komisije da se pobrine da AMPR bude u potpunosti pouzdan i da se ne temelji na predviđanjima;

56. primjećuje da u području vanjskih odnosa DG NEAR i DG DEVCO u svojim godišnjim izvješćima o radu koriste stope preostale pogreške (RER) koje su rezultat studija o RER-u koje su provela vanjska trgovačka društva;

57. ističe da se stopa preostale pogreške izračunava na temelju transakcija ugovora zaključenih samo između 1. rujna 2017. i 31. kolovoza 2018. (okvir 9.5. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.) za koje su provedene sve kontrole i provjere;

58. ističe da se stope preostale pogreške DG DEVCO-a i DG NEAR-a ne odnose samo na plaćanja izvršena tijekom 2018.;

59. podsjeća da je za Fond za azil, migracije i integraciju/ Fond za unutarnju sigurnost (AMIF/ISF) DG HOME 2018. istaknuo da „navodi samo stopu preostale pogreške jer, kako je predviđeno pravnom osnovom, nacionalna revizorska tijela ne moraju DG HOME-u dostaviti utvrđene stope pogreške” (vidi odgovor na pitanje br. 14, saslušanje Avramopoulosa 18. listopada 2018.); posljedično tome, napominje da je navedena stopa pogreške stopa preostale pogreške, odnosno procijenjena stopa pogreške od koje su oduzeti eventualni iznosi koji odgovaraju korektivnim mjerama kojima je već smanjena izloženost ([5]);

60. dijeli mišljenje Revizorskog suda (odlomak 6.74 Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.) da u AMPR-u Komisija iznosi procijenjeni rizik u trenutku plaćanja za „gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju koji se odnosi na rashode koji još nisu prošli kroz cjelokupni ciklus kontrole”; izražava žaljenje zbog činjenice da Komisija ocjenjuje stopu pogreške za koheziju na temelju čistih procjena u usporedbi s računovodstvenom godinom 2017. – 2018., a ne na stvarnim brojkama koje su provjerene za samu financijsku godinu 2018.;

61. ističe da je iz tog razloga Revizorski sud naveo da podaci koje je Komisija iznijela u svojem AMPR-u za socijalnu i teritorijalnu koheziju nisu pouzdani (odlomak 6.74 Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.);

62. nadalje, ističe da, s obzirom na to da se stope pogreške koje je Komisija navela za koheziju, vanjske odnose i neka područja unutarnje politike temelje na preostalom riziku, nije opravdano uspoređivati rizik u trenutku plaćanja koji je Komisija navela u svojem AMPR-u s razinom pogreške koju je procijenio Revizorski sud;

63. ističe da bi, ako rizik u trenutku plaćanja o kojem je izvijestila Komisija već obuhvaća financijske ispravke, korektivni kapacitet Unije mogao biti precijenjen; izražava žaljenje zbog toga što bi to moglo utjecati na pouzdanost;

64. izražava žaljenje zbog činjenice da otkrivene pogreške odražavaju kontinuirane nedostatke u pravilnosti rashoda koje prijavljuju upravljačka tijela te zbog toga što je Revizorski sud utvrdio manjkavosti u metodologijama uzorkovanja koje provode revizijska tijela;

65. smatra da dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja riskiraju da neće adekvatno štititi proračun Unije ako se prilikom objave konkretnih područja svojih rashoda za koja izražavaju zadršku pozivaju na prag značajnosti od 2 % koji se iskazuje kao stopa preostale pogreške;

66. izražava žaljenje zbog činjenice da se procjene razine nepravilne potrošnje pojedinačnih glavnih uprava ne temelje na dosljednoj metodologiji;

67. ističe da se u godišnjim izvješćima o radu glavnih uprava i u AMPR-u upotrebljava složena i neusklađena terminologija zbog koje je teško uspoređivati izvješća među glavnim upravama i iz različitih razdoblja;

68. posebno napominje da „Revizorski sud smatra da Komisiji o godišnjim izvješćima o radu DG REGIO-a i DG EMPL-a iznosi barem 13 različitih stopa za dva razdoblja programiranja kao mjerilo za rashode koji su izloženi riziku; tako velik broj stopa doveo bi nedostatka jasnoće i moguće zabune u pogledu njihove relevantnosti i pruženog jamstva” (DG EMPL, Godišnje izvješće o radu za 2018., str. 83.);

([5]) Vidi i odgovor na pisano pitanje br. 1 postavljeno uoči saslušanja povjerenika Avramopoulosa 11. studenoga 2019.

69. napominje da Komisija, umjesto korištenja pojma stope preostale pogreške kao 2017., u svojem AMPR-u za 2018. koristi izraz „stopa pogreške u trenutku zaključenja”; napominje da je to rizik u trenutku plaćanja umanjen za procijenjeni iznos ispravaka koje bi upravitelji fondova Unije u budućnosti trebali izvršiti i za procijenjeni iznos povrata sredstava koje bi trebali ostvariti u pogledu rashoda za 2018. tijekom narednih godina tekućih programa; ističe da je ta stopa pogreške samo procjena;

70. napominje da je prema AMPR-u za proračun Unije 2018. trideset (isto kao 2017.) dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja izdalo nekvalificirane izjave o jamstvu, dok je dvadeset (isto kao 2017.) izdalo kvalificirane izjave s ukupno 40 (38 2017. i 37 2016.) zadrški za 2018.;

71. ističe da je Komisija za 2018. iznijela 40 zadrški: dvije su bile nove, a 38 ih se ponavljalo; napominje da je za pet zadrški koje se ponavljaju status kvantificirane zadrške ažuriran na nekvantificiranu (ili obrnuto) ili izmijenjen zbog promjene područja primjene te da je za sve zadrške izračunan ili ponovno izračunan utjecaj na rashode za 2018.; stoga konstatira da je rizični iznos u trenutku izvješćivanja za rashode u 2018. za koje su izražene zadrške procijenjen na 1 078 milijuna EUR (u usporedbi s 1 053 milijuna EUR u 2017., 1 621 milijuna EUR u 2016. i 1 324 milijuna u 2015.);

72. izražava žaljenje zbog činjenice da Komisija, unatoč metodološkim poboljšanjima koja je uvela u svoju analizu učinka korektivnih mjera, nije uklonila rizik od toga da učinak korektivnih mjera bude pretjeran; ističe da su u tom slučaju sve utvrđene stope preostale pogreške u AMPR-u nepouzdane;

73. posebno ističe činjenicu da za više od tri četvrtine rashoda u 2018. glavne uprave Komisije temelje svoje procjene rizičnih iznosa na podacima koje pružaju nacionalna tijela, a na temelju godišnjih izvješća o radu dotičnih glavnih uprava Komisije (DG AGRI, DG REGIO i DG EMPL) može se zaključiti da kvaliteta i pouzdanost kontrola nekoliko država članica i dalje predstavlja izazov;

74. ponavlja svoj zahtjev Komisiji i državama članicama da ustanove pouzdane postupke za potvrdu vremenskog usuglašavanja, podrijetla i količine korektivnih mjera te da pruže informacije kojima se što je moguće više usklađuje godina u kojoj je uplata izvršena, godina u kojoj je predmetna pogreška utvrđena te godina u kojoj su povrati ili financijski ispravci objavljeni u bilješkama uz računovodstvenu dokumentaciju;

75. primjećuje da je između 2012. i 2018. OLAF dao preporuke za ukupno 208 predmeta u kojima nacionalna tijela nisu donijela nikakvu odluku ([6]); ističe da u nekim državama članicama tijela vlasti u većini slučajeva ne poduzimaju nikakve mjere nakon preporuka OLAF-a, što bi moglo dovesti do izravne štete za financijske interese Unije i građana;

76. sa zabrinutošću napominje da je Revizorski sud 2018. obavijestio OLAF o devet slučajeva u kojima postoji sumnja na prijevaru;

77. poziva Komisiju da pojednostavni i uskladi prakse i metode glavnih uprava kako bi se u potpunosti poštovali zahtjevi iz članka 247. Financijske uredbe, a posebno njezin stavak 1. točka (b), gdje se propisuje sljedeće: „… godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti uključujući informacije o ključnim mehanizmima upravljanja u Komisiji, kao i: (i) procjenu razine pogreške u rashodima Unije utemeljenu na dosljednoj metodologiji i procjenu budućih ispravaka …”;

78. poziva Komisiju da u skladu s člankom 247. Financijske uredbe što prije uskladi svoju metodologiju s metodologijom kojom se koristi Revizorski sud i da tijelu za proračunski nadzor dostavi samo jednu stopu pogreške koja odgovara riziku u trenutku plaćanja (stopa pogreške u trenutku plaćanja); poziva Komisiju da zasebno objavi procjenu budućih ispravaka (stopa preostale pogreške); poziva Komisiju da prilikom izvješćivanja o te dvije procjene primjenjuje dosljednu terminologiju za sve glavne uprave; poziva da se do 30. lipnja 2021. Parlament izvijesti o napretku u vezi sa spomenutim pitanjem;

79. poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere kako bi dobila pouzdane podatke od država članica o stopi pogreške u trenutku plaćanja; poziva Komisiju da pravodobno provede odgovarajuće prilagodbe ako se u kontrolama država članica otkriju nedostaci;

80. poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere kako bi dobila pouzdane podatke od država članica o stopi pogreške u trenutku plaćanja;

81. poziva Revizorski sud da:

(a) pregleda i analizira oba dijela AMPR-a u svojem godišnjem izvješću; i

([6]) https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/olaf_report_2018_en.pdf

(b) ispita ne bi li u godišnjim izvješćima o radu glavnih uprava prag značajnosti koji se koristi za aktiviranje mehanizma zadrški trebao biti izražen kao rizik u trenutku plaćanja umjesto kao stopa preostale pogreške;

Upravljanje proračunom i financijama

82. primjećuje da su 2018. odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje dostupna u konačnom proračunu gotovo u potpunosti iskorištena: 99,5 % odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 98,6 % odobrenih sredstava za plaćanje;

83. ističe da je tijekom 2018. došlo je do znatnog povećanja zahtjeva iz država članica za plaćanje u okviru ESI fondova;

84. sa zabrinutošću primjećuje da su, ponajviše zbog kašnjenja, znatni iznosi neiskorištenih godišnjih sredstava za pretfinanciranje u okviru ESI fondova vraćeni u proračun Unije: 8,1 milijarda EUR 2018. (u usporedbi s 5,4 milijarde EUR 2017.), što je znatno povećalo namjenske prihode u te dvije godine;

85. ističe da tijekom 2018.

— nije bilo potrebe za dodatnim plaćanjima te iznos dostupne ukupne razlike do gornje granice za plaćanja iz prethodnih godina u visini od 5,3 milijarde EUR nije bio potreban;

— taj se iznos od 5,3 milijarde EUR nije mogao prenijeti u naredne godine jer je dosegnuta ukupna razlika do gornje granice za plaćanja za 2019. i 2020.;

— dodatni iznos od 11,2 milijarde EUR odobrenih sredstava za plaćanje koji nije iskorišten 2018. nije se mogao prenijeti u 2019. ili 2020.;

86. ističe da bi, prema prognozi Revizorskog suda (odlomci 2.15. i 2.16. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda), ukupan iznos od 44,9 milijardi EUR mogao ostati neiskorišten do 2020.; podsjeća da fleksibilnost koju pruža ukupna razlika do gornje granice za plaćanje završava s trenutačnim VFO-om 2020. godine;

87. sa zabrinutošću ističe da:

— nepodmirene obveze nastavile su rasti te su na kraju 2018. dosegnule iznos od 281,2 milijarde EUR (u usporedbi s 267,3 milijarde 2017.) i da su se u posljednjih sedam godina (od 2011., odgovarajuće godine prethodnog VFO-a) povećale za 36 % (73,7 milijardi EUR);

— prema dugoročnoj prognozi Komisije ([7]) nepodmirene obveze dosegnut će iznos od 313,8 milijardi EUR do 2023., što je blizu projekcija Revizorskog suda;

88. izražava zabrinutost zbog činjenice da su nepodmirene obveze (RAL) 2018. nastavile rasti te su dosegnule rekordan iznos; taj iznos predstavlja ozbiljan rizik; poziva Komisiju da u cilju smanjenja sadašnjih i sprečavanja budućih nepodmirenih obveza poboljša svoje financijske prognoze i prema potrebi pomogne zemljama u pronalasku prihvatljivih projekata, osobito onih s jasnom europskom dodanom vrijednošću;

89. podsjeća da je visoka razina nepodmirenih obveza najvećim dijelom uzrokovana sporom provedbom ESI fondova, ali i godišnjom razlikom između obveza i plaćanja te povećanjem ukupnog iznosa proračuna Unije (Kratki tematski pregled Revizorskog suda, „Nepodmirene obveze – detaljnija analiza”);

90. dijeli zabrinutost Revizorskog suda da odobrena sredstva za plaćanje dostupna na početku VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. možda neće biti dovoljna za pokrivanje svih potrebnih plaćanja u prvim godinama tog razdoblja, što bi posebno moglo vrijediti za 2021., prvu godinu novog VFO-a (odlomak 2.20. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda);

91. ističe da je rizik od nedovoljnih odobrenih sredstava za plaćanje tim veći ako se uzme u obzir činjenica da je kašnjenje u provedbi ESI fondova još veće nego u prethodnom VFO-u; u tom pogledu upućuje na činjenicu da u 9 od 13 država članica koje su pristupile Uniji od 2004. nepodmirene obveze čine više od 15 % njihovih godišnjih državnih rashoda te da bi u slučajevima u kojima neće biti dovoljno odobrenih sredstava za plaćanje to moglo predstavljati ozbiljan financijski i politički izazov kako u tim zemljama tako i unutar Unije;

([7]) COM(2018) 687.

92. ističe da, prema Revizorskom sudu: ukupno gledajući, iskorištavanje sredstava u okviru ESI fondova bilo je niže nego u odgovarajućoj godini prethodnog VFO-a (odlomci od 2.22 do 2.24 Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.);

93. posebno ističe da samo Bugarska, Luksemburg, Austrija, Rumunjska i Finska imaju bržu stopu iskorištavanja sredstava tijekom trenutačnog VFO-a nego za vrijeme prethodnog VFO-a;

94. ističe da su jamstva koja se podupiru sredstvima iz proračuna Unije rasla posljednjih nekoliko godina, uglavnom zbog dodavanja jamstva Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) i jamstva Europskog fonda za održivi razvoj; napominje da ostala jamstva uključuju jamstva u okviru mandata za vanjsko kreditiranje povjerenog Europskoj investicijskoj banci (EIB) i jamstva EU-a kojima se podupiru aktivnosti zaduživanja i kreditiranja, uglavnom u obliku zajmova državama članicama;

95. sa zabrinutošću primjećuje da se povećanjem jamstava povećava izloženost proračuna Unije riziku, s obzirom na to da je razina gubitaka koju očekuje Komisija pokrivena jamstvenim fondovima, koji će se u okviru novog VFO-a udružiti u zajednički fond za rezervacije;

96. ističe da se posljednjih godina Unija sve više koristi financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima koja se pružaju Grupi EIB-a i da Grupa EIB-a ima složen odnos s proračunom Unije i različite mehanizme odgovornosti od institucija Unije;

97. podsjeća da trenutačno operacije Grupe EIB-a koje se ne financiraju iz proračuna Unije, ali koje služe istim ciljevima Unije, nisu obuhvaćene revizijskim ovlastima Revizorskog suda; ističe da to znači da Revizorski sud nije u mogućnosti pružiti cjelovitu sliku o vezama između operacija Grupe EIB-a i proračuna Unije; posebno podržava zahtjev Revizorskog suda da provede reviziju operacija EIB-a koje nisu povezane s proračunom Unije; poziva na obnovu tripartitnog sporazuma između Komisije, EIB-a i Revizorskog suda, do koje bi trebalo doći 2020., kako bi se u njega uključile odredbe kojima se Revizorskom sudu daju veća prava na reviziju operacija EIB-a kako bi se poboljšala vanjska kontrola; nadalje, poziva Grupu EIB-a da poveća razinu transparentnosti ekonomskih operacija, upotrebe proračunskih jamstava EU-a, dodatnosti operacija EIB-a i mogućih budućih planova za razvojnu podružnicu EIB-a; poziva na memorandum o razumijevanju između EIB-a i Parlamenta kako bi se poboljšao pristup Parlamenta dokumentima i podacima EIB-a povezanima sa strateškim usmjerenjem i politikama financiranja u cilju povećanja odgovornosti EIB-a;

98. podržava glavne preporuke koje je Revizorski sud iznio u poglavlju 2. svojeg godišnjeg izvješća za 2018.;

99. poziva Komisiju da poduzme mjere kako bi se izbjegao nepotreban pritisak na razinu odobrenih sredstava za plaćanje u prvim godinama VFO-a za programsko razdoblje 2021. – 2027.; traži da te mjere obuhvaćaju:

(a) poboljšanje točnosti predviđanja potreba za plaćanjima;

(b) pozivanje proračunskog tijela da:

i. zajamči uredan omjer odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje za sljedeći VFO povećanjem odobrenih sredstava za plaćanje, promjenom pravila o obvezama ili smanjenjem odobrenih sredstava za preuzimanje obveza;

ii. pritom uzme u obzir mogućnost velikog broja zahtjeva za plaćanje tijekom 2021. i 2022. i činjenicu da se neiskorištena odobrena sredstva za plaćanje ne mogu prenijeti u sljedeći VFO;

(c) olakšavanje pravodobnog donošenja pravnih okvira i promicanje ranog planiranja programa u državama članicama;

100. poziva Komisiju da, čim se uspostavi zajednički fond za rezervacije, zajamči djelotvorno upravljanje i redovito praćenje izloženosti proračuna Unije povezanim jamstvima; u tom kontekstu traži od Komisije da svoj izračun stvarne stope rezervacija temelji na promišljenoj metodologiji koja se zasniva na priznatoj dobroj praksi;

101. poziva Komisiju da svake godine proračunskom tijelu dostavi cjelokupni iznos i raspodjelu sredstava koja se iz proračuna Unije prenose za financijske instrumente kojima upravlja Grupa EIB-a, kao i da dostavi informacije o razini iskorištenosti tih sredstava;

Ostvarivanje rezultata s pomoću proračuna Unije

102. ističe da je cilj informacija o uspješnosti pružiti naznaku o tome ostvaruju li se učinkovito i djelotvorno ciljevi politika i programa Unije; predlaže da se, ako su potrebna poboljšanja, informacije o uspješnosti iskoriste kao osnova za proces osmišljavanja neophodnih korektivnih mjera, i da se njihova provedba kontinuirano prati;

103. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud u 2018. analizirao informacije o uspješnosti koje je objavila Komisija i da je posebno pregledao pokazatelje uspješnosti u:

— programskim izvještajima priloženima nacrtu proračuna za 2019.;

— pregledu uspješnosti programa potrošnje sredstava iz proračuna Unije u razdoblju 2014. – 2020., koji je prvi put objavljen u svibnju 2018.;

104. ustraje u tome da revizije usklađenosti i revizije uspješnosti predstavljaju dvije strane iste medalje; ističe da bi se udruživanjem tih dviju dimenzija, tj. evaluacije ostvarenih rezultata uz provjeru zakonitosti i pravilnosti potrošnje, tijelu za davanje razrješnice trebalo omogućiti da zajamči dodanu vrijednost Unije i da kontrolira izvršenje proračuna Komisije;

105. ponovno izražava žaljenje zbog toga što godišnja izvješća o radu glavnih direktora Komisije ne uključuju izjavu o kvaliteti navedenih podataka o uspješnosti koje su potpisali te da, posljedično, Kolegij povjerenika pri usvajanju AMPR-a preuzima ukupnu političku odgovornost za financijsko upravljanje proračunom Unije, ali ne i za informacije o uspješnosti i rezultatima;

106. pozdravlja i s velikim zanimanjem prati namjeru Revizorskog suda da ažurira svoju ocjenu učinkovitosti potrošnje Unije u svojem godišnjem izvješću i, posebno, da za svaki naslov VFO-a izradi poglavlje o usklađenosti i uspješnosti;

107. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud u poglavlje 3. svojeg godišnjeg izvješća za 2018., pod naslovom „Ostvarivanje rezultata s pomoću proračuna EU-a” uvrstio sažetak glavnih tematskih izvješća objavljenih te godine po naslovima VFO-a; napominje da 2018. objavljeni odgovori na izvješća Revizorskog suda pokazuju da su subjekti revizija u potpunosti prihvatili 78 % od 388 preporuka koje je iznio Revizorski sud (u usporedbi sa 68 % preporuka 2017.) i da su u 18 % slučajeva preporuke provedene samo u određenoj mjeri, pri čemu neki znatni nedostatci nisu otklonjeni; napominje da samo 6 % preporuka nije provedeno;

108. izražava zabrinutost zbog činjenice da su u nekim državama članicama administrativni kapaciteti možda nedovoljni;

109. izražava zabrinutost zbog činjenice da, cjelokupno gledajući, podaci navedeni u programskim izvještajima upućuju na to da je ostvaren umjeren napredak u dostizanju ciljnih vrijednosti uspješnosti, što se može objasniti kasnim i sporim početkom provedbe programa u područjima kohezije i ruralnog razvoja;

110. ističe da, prema Revizorskom sudu, pokazatelji nisu uvijek pružali dobru sliku stvarnog napretka;

111. inzistira na tome da je i izračun napretka u dostizanju ciljnih vrijednosti u odnosu na polazne vrijednosti i napredak u dostizanju ciljnih vrijednosti koji je Komisija prikazala u pregledu uspješnosti programa potrebno tumačiti s oprezom jer mnogi pokazatelji nisu dobro odabrani ili se napredak nije mogao izračunati za niz pokazatelja; napominje da za gotovo polovicu pokazatelja nije bilo moguće izračunati napredak u dostizanju ciljne vrijednosti u odnosu na polaznu vrijednost;

112. sa zabrinutošću primjećuje da za neke programe nisu bili dostupni dovoljno kvalitetni podaci i da neki programi uključuju ciljne vrijednosti koje nisu dovoljno ambiciozne;

113. poziva Komisiju da promiče uključivanje u programske izvještaje pokazatelja kojima se:

(a) boljom ravnotežom među uloženim resursima, ostvarenjima, rezultatima i učincima pružaju relevantnije informacije o postignućima programa potrošnje Unije;

(b) uspostavlja jasna poveznica s mjerama koje se financiraju iz programa potrošnje Unije;

(c) pruža odraz postignuća ostvarenih provedbom programa potrošnje Unije, a ne uspješnosti Komisije i drugih tijela koji provode te programe; i

(d) obuhvaćaju ciljevi programa;

114. inzistira na tome da Komisija, kako bi se mogao izračunati napredak u dostizanju ciljne vrijednosti u odnosu na polaznu vrijednost, za sve programe treba predložiti okvire uspješnosti koji bi sadržavali u nastavku navedene elemente u vezi s pokazateljima uspješnosti, i da bi u slučajevima u kojima smatra da to nije korisno za određeni pokazatelj, Komisija svoje stajalište trebala objasniti u programskim izvještajima:

(a) kvantitativne polazne vrijednosti kojima se određuje referentna godina za polaznu vrijednost;

(b) kvantitativne ključne etape;

(c) kvantitativne ciljne vrijednosti kojima se određuje referentna godina za ciljnu vrijednost;

(d) podatke čija je kvaliteta na odgovarajućoj razini kako bi se jednostavno mogao izračunati napredak u dostizanju ciljne vrijednosti u odnosu na polaznu vrijednost;

115. poziva Komisiju da radi na tome da pravodobno dobiva informacije o uspješnosti za sve pokazatelje uspješnosti, primjerice uvođenjem novih alata za izvješćivanje na internetskim platformama;

116. poziva Komisiju da dokumentira ciljeve i ciljne vrijednosti programa, uključujući referentne vrijednosti, kako bi proračunsko tijelo moglo procijeniti razinu njihove ambicioznosti i rezultate u postizanju ciljeva;

117. u slučaju velikih infrastrukturnih projekata ističe važnost strogog praćenja mogućih rizika od korupcije i prijevara; poziva Komisiju da provodi pomne i neovisne *ex ante* i *ex post* procjene u pogledu projekata koji se financiraju;

118. poziva Komisiju da dodatno poboljša pregled uspješnost programa i to:

(a) korištenjem jedne metode za izračunavanje napretka u dostizanju ciljne vrijednosti u odnosu na polaznu vrijednost, a ako Komisija smatra da to nije izvedivo za određeni pokazatelj, trebala bi objasniti svoj pristup u pregledu uspješnosti programa;

(b) objašnjavanjem osnove za odabir pokazatelja uspješnosti za svaki program;

119. poziva Komisiju da nastavi podupirati države članice u cilju poboljšanja kvalitete i broja kontrola te da dijeli najbolje primjere iz prakse u borbi protiv prijevara;

Prihodi

Godišnje izvješće Revizorskog suda za 2018. godinu

120. sa zadovoljstvom primjećuje da je Revizorski sud naveo da razina pogreške u prihodima nije bila značajna i da su sustavi povezani s prihodima sveukupno bili učinkoviti;

121. primjećuje da je treću godinu zaredom DG Budget izrazio zadršku o vrijednosti tradicionalnih vlastitih sredstava koje je prikupila Ujedinjena Kraljevina, i to zbog toga što ta zemlja nije stavila proračunu Unije na raspolaganje carinske pristojbe na uvoz tekstila i obuće čije je plaćanje izbjegnuto;

122. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud proširio opseg zadrške kako bi se obuhvatili mogući gubitci tradicionalnih vlastitih sredstava ostalih država članica slijedom prethodno navedenog umanjenog prikazivanja vrijednosti, koji još nisu procijenjeni;

123. izražava žaljenje zbog toga što je Komisiji, nakon što je 2011. zatražila od Ujedinjene Kraljevine da uvede profile rizika za umanjeno prikazivanje vrijednosti tekstila i obuće uvezenih iz Kine, trebalo više od sedam godina za pokretanje postupka zbog povrede prava;

124. pozdravlja činjenicu da je Komisija 2018. Ujedinjenoj Kraljevini poslala obrazloženo mišljenje i izračunala da je proračun Unije pretrpio ukupan gubitak (glavnica i kamate) od 2,8 milijardi EUR i da je u ožujku 2019. Komisija taj predmet uputila Sudu Europske unije;

125. izražava žaljenje zbog toga što su ključne unutarnje kontrole nad tradicionalnim vlastitim sredstvima koje je Revizorski sud procijenio na razini Komisije i u određenim državama članicama bile samo djelomično djelotvorne;

126. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u Španjolskoj utvrdio nedostatke u sustavima za kontrolu podataka prikupljenih za mjesečna izvješća o carinskim pristojbama;

127. sa zabrinutošću primjećuje da je u nasumičnom uzorku od tri države Revizorski sud uočio nedostatke u upravljanju utvrđenim pristojbama koje još nisu naplaćene; prima na znanje da su ti nedostaci su prije svega povezani s kašnjenjima u prisilnoj naplati carinskih dugova i kasnom evidentiranju ili otpisivanju dugova u računovodstvenom sustavu; prima na znanje nedostatke u načinu na koji Komisija provjerava izvješća država članica o tradicionalnim vlastitim sredstvima;

128. izražava žaljenje zbog činjenice da inspekcijski program Komisije za 2018. u vezi s djelotvornosti sustava država članica za prikupljanje točnih iznosa tradicionalnih vlastitih sredstava, izvješćivanje o njima i njihovo stavljanje na raspolaganje nije bio u dovoljnoj mjeri potkrijepljen strukturiranom i dokumentiranom procjenom rizika te da njime nije predviđeno rangiranje država članica prema stupnju rizika niti su izneseni učinci i vjerojatnost rizika;

129. sa zabrinutošću primjećuje da Komisija, nakon što je svaki mjesec ili tromjesečje primila izvješće o tradicionalnim vlastitim sredstvima, nije provodila sustavnu analizu neuobičajenih izmjena u izvješćima niti je prikupila relevantne informacije kojima bi se objasnili razlozi za te izmjene;

130. ističe da je ukupan broj zadrški u vezi s BND-om i PDV-om ostao nepromijenjen, dok je broj otvorenih pitanja u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima porastao za 14 % ([8]);

131. izražava žaljenje zbog činjenice da je pregledom odabranih otvorenih pitanja u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima s financijskim učinkom Revizorski sud utvrdio određena kašnjenja u praćenju i zaključivanju tih pitanja na razini Komisije; primjećuje, osim toga, da je Revizorski sud utvrdio da je 27 % otvorenih pitanja bilo važeće duže od pet godina;

132. konstatira da u 2018. PDV čini 12 % prihoda Unije u iznosu od 145 milijardi EUR; u tom kontekstu ističe da je Komisija u analizi gubitka prihoda od PDV-a procijenila da je razlika između očekivanih prihoda od PDV-a u proračunima država članica i PDV-a koji je doista završio u državnim blagajnama 2017. iznosila 137,5 milijardi EUR ([9]); primjećuje da razlika u PDV-u obuhvaća gubitke koji uglavnom utječu na nacionalne proračune te da se gubitak, između ostalog, može pripisati nesolventnosti, stečajevima, administrativnim pogreškama, optimizaciji poreza, ali i mogućim nezakonitim/prijevarnim aktivnostima;

133. sa zabrinutošću primjećuje da je Komisija 2018. izrazila opću zadršku u vezi s procjenom francuskog BND-a jer Francuska nije pružila dovoljno informacija o izračunu svojeg BND-a;

134. primjećuje da je od pet preporuka koje je Revizorski sud iznio u svojem godišnjem izvješću za 2015. Komisija samo jednu u potpunosti provela, jednu u određenoj mjeri, dok ih je tri većim dijelom provela;

135. poziva Komisiju da za potrebe planiranja inspekcija u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima provede procjenu rizika koja je u većoj mjeri strukturirana i dokumentirana, uključujući analizu stupnja rizika za svaku državu članicu i rizika u vezi sa sastavljanjem računa A i B;

136. poziva Komisiju da poveća opseg mjesečnih i tromjesečnih provjera izvješća o računima A i B u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima provedbom detaljnije analize neuobičajenih izmjena kako bi se zajamčila brza reakcija na moguća odstupanja;

137. ponavlja svoje stajalište o reformi sustava vlastitih sredstava Unije, što predstavlja vrlo pozitivnu sastavnicu prihoda paketa VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.; stoga pozdravlja predloženo uvođenje triju novih izvora vlastitih sredstava Unije za VFO 2021. – 2027. i pojednostavnjenje trenutačnih vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u ([10]);

([8]) U slučajevima u kojima utvrdi mogućnost da podatci koje su pružile države članice nisu usklađeni s propisima o vlastitim sredstvima Komisija ostavlja mogućnost da se ti podatci izmijene otvorenom sve dok usklađenost podataka ne bude na zadovoljavajućoj razini. Za slučajeve koji se odnose na BND ili PDV taj se postupak naziva izražavanjem zadrški, a za slučajeve koji se odnose na tradicionalna vlastita sredstva predmetni se postupak naziva otvaranjem pitanja. Komisija utvrđuje učinak zadrški i otvorenih pitanja na proračun EU-a nakon što prikupi potrebne informacije od država članica.

([9]) https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/vat-gap_en

([10]) Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 12/2019.: E-trgovina: za velik dio izazova pri naplati PDV-a i carina tek treba pronaći rješenje.

Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 12/2019.: E-trgovina: za velik dio izazova pri naplati PDV-a i carina tek treba pronaći rješenje

138. primjećuje da ne postoje raspoložive procjene gubitaka PDV-a na razini Unije u području prekograničnih isporuka usluga, no Komisija procjenjuje godišnju vrijednost gubitaka u području isporuka robe male vrijednosti iz trećih zemalja na gotovo 5 milijardi EUR;

139. ističe ulogu država članica u provedbi sporazuma o administrativnoj suradnji, djelotvornosti kontrola, provedbi prikupljanja podataka i praćenju usklađenosti trgovaca s regulatornim okvirom;

140. svjestan je da je provedba naplate PDV-a u nacionalnoj nadležnosti;

141. naglašava veliku važnost razmjene informacija između država članica kao i s trećim zemljama;

142. poziva države članice da povećaju razmjenu informacija preko Eurofisca o trgovačkim društvima i transakcijama za koje postoji mogućnost da su povezani s prijevarama;

143. poziva porezna tijela država članica da povećaju svoje kontrolne aktivnosti u pogledu mini sustava usluga na jednom mjestu ([11]);

144. potiče Komisiju da provede dovoljne aktivnosti kontrole i praćenja u državama članicama;

145. izražava zabrinutost zbog rizika od umanjivanja vrijednosti robe isporučene iz trećih zemalja u okviru e-trgovine; pozdravlja korake poduzete kako bi se riješio problem prijevara u vezi s PDV-om u području e-trgovine;

146. poziva na brzo usvajanje predloženog zakonodavstva o PDV-u za e-trgovinu kako bi se uklonili nedostaci sustava prodaje na daljinu;

147. poziva OLAF da obavijesti Parlament o ishodu svoje istrage o uvozu odjeće male vrijednosti nabavljene e-trgovinom kao i istrage u vezi sa sumnjom da se na temelju transakcija e-trgovine zračnim prijevozom uvozi potencijalno osjetljiva roba;

Konkurentnost za rast i radna mjesta

148. primjećuje da se podnaslov 1.a VFO-a „Konkurentnost za rast i radna mjesta” odnosi na 13,7 % proračuna Unije odnosno 21,4 milijarde EUR; od tog se iznosa 11,7 milijardi EUR (54,3 %) koristi za istraživanje i inovacije, 2,4 milijarde EUR (11,1 %) na obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, 2,2 milijarde EUR (10,4 %) na promet i energiju, 1,5 milijardi EUR (7,2 %) na svemir, a ostalo na druge mjere;

Doprinos ostvarenju ciljeva strategije Europa 2020.

149. izražava zadovoljstvo zbog toga što je europska ljestvica uspjeha u inoviranju pokazala pozitivan trend u većini zemalja Unije, posebno na Malti, u Nizozemskoj i u Španjolskoj, dok je Švedska i dalje predvodnik u području inovacija u Uniji;

150. međutim, izražava žaljenje zbog toga što većina država članica i dalje zaostaje u postizanju cilja ulaganja 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) u istraživanje i razvoj; ističe da DG RTD daje tri glavna razloga za taj spori razvoj, konkretno (a) nedostatak javnih i privatnih ulaganja u tom području, (b) ograničena kvaliteta i učinkovitost nacionalnih sustava istraživanja i inovacija i (c) tržišni neuspjesi povezani s poslovnim odlukama o ulaganju u istraživanje i inovacije;

151. pozdravlja činjenicu da je razina sudjelovanja malih i srednjih poduzeća (MSP) u programu Vodeći položaj u razvojnim i industrijskim tehnologijama (LEIT) i stupu društvenih izazova u okviru Obzora 2020. i dalje iznad one koja je očekivana za taj program, što je odraz velikih napora koji su uloženi da se MSP-ovi privuku u taj program i pojednostavnjenja provedenog da bi se olakšalo njihovo sudjelovanje;

152. također pozdravlja činjenicu da je udio novih sudionika programa Obzor 2020. dosegao 61,4 %, što je više od referentne vrijednosti od 55 % utvrđene za 2018.;

([11]) Dobrovoljni sustav za olakšavanje trgovine kojim se poreznim obveznicima (iz EU-a i izvan njega) koji pružaju telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja ili elektronički isporučene usluge osobama koje nisu porezni obveznici u državama članicama u kojima oni nemaju poslovni nastan omogućuje da obračunaju PDV koji se mora platiti na te isporuke i da ga prijave preko internetskog portala u državi članici u kojoj su registrirani kao obveznici PDV-a.

153. izražava žaljenje zbog toga što je doprinos Unije klimatskim aktivnostima u okviru Obzora 2020. nedovoljan za ostvarenje ciljanih rashoda za klimu i održivost, a time i za cijeli VFO 2014. – 2020.; ističe da bi, u kontekstu europskog zelenog plana i obveza Unije u okviru Pariškog sporazuma, trebalo u znatnoj mjeri i bez dodatnih odgoda povećati rashode povezane s klimom;

Opseg revizije i revizijski pristup

154. primjećuje da je Revizorski sud pregledao uzorak od 130 transakcija, koji je sastavljen tako da bude reprezentativan za sve rashode u okviru tog podnaslova VFO-a: 81 transakcija u području istraživanja i inovacija (22 u okviru Sedmog okvirnog programa i 59 u okviru programa Obzor 2020.) te 49 transakcija u okviru drugih programa i aktivnosti, i to programa Erasmus+, Instrumenta za povezivanje Europe i svemirskih programa kod kojih se korisnici nalaze u 19 država članica EU-a i četiri treće zemalje;

155. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud procijenio da stopa pogreške za cijeli podnaslov 1.a VFO-a iznosi 2,0 %, što je niže nego prethodne dvije godine, kada je procijenjena stopa pogreške bila nešto iznad 4 %;

156. izražava žaljenje, međutim, što je u osam slučajeva mjerljivih pogrešaka korisnika u zahtjevu za nadoknadu troškova bilo dovoljno informacija da Komisija, nacionalna tijela ili neovisni revizor spriječe ili otkriju i isprave pogreške prije prihvaćanja rashoda; napominje da bi, da je Komisija pravilno upotrijebila sve informacije kojima je raspolagala, procijenjena stopa pogreške za to poglavlje bila manja za 0,3 %;

157. primjećuje da se, kao i prethodnih godina, brojne mjerljive pogreške odnose na troškove osoblja; osim toga, troškovi opreme i infrastrukture također su bili izvor pogreški;

158. iznenađen je saznanjem da su *ex ante* provjere doprinosa Unije za velike programe istraživačke infrastrukture bile ne samo vremenski zahtjevne i skupe (u smislu radne snage, putovanja), već su često imale i vrlo malo utjecaja na sprečavanje pogrešaka;

159. prima na znanje činjenicu da je Revizorski sud obavio pregled revizijskih spisa (radnih dokumenata i popratne dokumentacije) na razini Zajedničke službe za reviziju i privatnih revizorskih društava i da je u 11 slučajeva morao provesti dodatne revizijske postupke, uglavnom zbog potrebe za pribavljanjem dodatne popratne dokumentacije ili zbog neusklađenosti u radnim dokumentima;

160. izražava zabrinutost zbog metodoloških pogrešaka koje je Revizorski sud utvrdio u izračunu stope pogreške u programu Obzor 2020.: „*Ex post* revizijama nastoji se obuhvatiti što više prihvaćenih troškova, ali rijetko se obuhvate svi troškovi. Stopa pogreške računa se kao udio u ukupnim prihvaćenim troškovima, a ne u iznosu nad kojim je stvarno provedena revizija. To znači da se pri izračunu pogreške upotrebljava veći nazivnik, čime se dobiva stopa pogreške koja je manja od stvarne. U slučajevima u kojima je narav pronađenih pogrešaka sistemska, pogreška se ekstrapolira te se time djelomično nadoknađuje prethodno navedeno umanjeno prikazivanje. Međutim, s obzirom na to da se za nesistemske pogreške ekstrapolacija ne provodi, ukupna stopa pogreške koja se tako računa ipak je manja od stvarne.” ([12]);

161. primjećuje da je DG RTD izračunao stope pogreške za Sedmi okvirni program i Obzor 2020.:

— DG RTD procijenio je da zajednička reprezentativna stopa pogreške za Sedmi okvirni program, izračunata na višegodišnjoj osnovi, iznosi nešto više od 5 %; stopa preostale pogreške procjenjuje se na 3,36 %;

— stopa preostale pogreške za područje istraživanja i inovacija iznosi 2,22 % (2,24 % za DG RTD) i očekuje se da će porasti na oko 2,45 % (2,48 % za DG RTD) kada se uzmu u obzir nacrti revizorskih izvješća;

162. napominje da se za DG RTD procjenjuje ukupni rizični iznos u trenutku plaćanja za plaćanja u 2018. u rasponu od 97,6 do 101,1 milijun EUR te da ukupni rizični iznos u trenutku zaključenja za rashode u 2018. iznosi između 69,1 i 72,7 milijuna EUR, što predstavlja 2,21 % – 2,33 % ukupnih rashoda;

([12]) Odlomak 5.34. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2018., s odgovorima institucija (SL C 340, 8.10.2019.).

163. ističe da su pojmovi „rizik u trenutku plaćanja” i „rizik u trenutku zaključenja” uvedeni tijekom postupka revizije za 2018.;

164. pozdravlja činjenicu da su zaključci Revizorskog suda (na temelju podnaslova VFO-a) i Komisije slični;

Financijsko upravljanje i unutarnje kontrole

165. ističe da je za Sedmi okvirni program zadržana horizontalna zadrška u pogledu zahtjeva za povrat troškova;

166. navodi da je 2018. DG RTD upravljao izravno s 56 % (u usporedbi s 58 % 2017.) svojeg proračuna izraženog u plaćanjima i da je 44 % plaćanja bilo namijenjeno drugim tijelima kojima je povjereno njihovo izvršavanje;

167. prima na znanje da je DG RTD povjerio 15,05 % svojeg proračuna za 2018. EIB-u/EIF-u za Innovfin, da je cilj Innovfina podupirati istraživanja i inovacije uz pomoć financijskih instrumenata te da je iznos prenesen EIB-u/EIF-u 2018. iznosio 472,9 milijuna EUR;

168. smatra da bi Revizorski sud trebao provoditi reviziju nad svim programima, aktivnostima ili projektima povezanima s EIB-om koji se sufinanciraju iz proračuna Unije;

169. izražava zabrinutost zbog toga što, iako je 4 740 od 4 934 projekta iz razdoblja financiranja 2007. – 2013. zaključeno, i dalje postoji zaostatak obveza („reste à liquider” ili RAL) u vrijednosti od 157,3 milijuna EUR i što Komisija ne može navesti kada će se to riješiti ([13]);

170. sa zabrinutošću ističe vrlo neuravnoteženu dodjelu sredstava istraživačima u državama članica u okviru Obzora 2020.;

171. ističe da je za aktualno programsko razdoblje 2014. – 2020. izvršeno 64,26 % proračuna;

172. potiče DG RTD da nastavi ulagati napore u pojednostavnjenje u skladu s tematskim izvješćem Revizorskog suda br. 28/2018, ali da pritom ne dovede u pitanje pravnu sigurnost i ne promijeni *ex post* kontrole u *ex ante* kontrole;

173. smatra da bi DG RTD više pozornosti trebao posvetiti mjerenju dodane vrijednosti Unije koju imaju ulaganja u istraživanje i razvoj; ističe da se mjerenje učinkovitosti u istraživanju i inovacijama ne bi trebalo temeljiti samo na kratkoročnim pokazateljima ostvarenja i monetarnim pokazateljima nego bi se trebala uzeti u obzir specifična priroda istraživanja; potiče Komisiju da razvije načine poboljšanja potpore visokorizičnim istraživačkim i inovacijskim projektima na transparentan način;

174. čvrsto preporučuje DG RTD-u da više pozornosti posveti mjerenju dodane vrijednosti Unije koju imaju ulaganja u istraživanje i razvoj;

HUAWEI

175. potvrđuje da su se podružnice poduzeća HUAWEI prijavile za sufinanciranje Unije u okviru programa Obzor 2020.;

176. primjećuje, međutim, da se sudionici iz Brazila, Kine, Indije, Meksika i Rusije više ne financiraju u okviru Obzora 2020. ([14]);

177. podsjeća da je pravilima za sudjelovanje u Obzoru 2020. i širenje njegovih rezultata uređeno korištenje rezultata te je Komisiji povjereno pravo na prigovor na prijenose vlasništva ili na dodjelu isključive licencije stranama s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja nije pridružena programu Obzor 2020.;

178. prima na znanje činjenicu da je u tom kontekstu OLAF analizirao informacije o navodnim prijestupima te je odlučio započeti novu evaluaciju;

([13]) Odgovor na pitanje br. 10, Upitnik uoči rasprave s povjerenikom Moedasom, https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/188520/Replies%20to%20questionnaire%20-%20Commissioner%20Moedas-original.pdf

([14]) DG RTD, Godišnje izvješće o radu 2018., str. 16.

179. sa zabrinutošću konstatira opasnost namjerne zlouporabe sredstava Unije od strane trećih zemalja u zajedničkim istraživačkim projektima; podsjeća da dotične treće zemlje trebaju slijediti pravila o integritetu i zaštiti financijskih interesa Unije kao i same države članice;

Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA)

180. izražava zabrinutost zbog zaključka Revizorskog suda da je potrebno znatno poboljšati sustave unutarnje kontrole Agencije i da je Komisija drugu godinu zaredom izrazila zadršku o tom sustavu;

Preporuke

181. poziva DG RTD da:

— poduzme mjere u skladu s preporukama Revizorskog suda koje se odnose na taj podnaslov;

— što prije primijeni 26 otvorenih preporuka Službe za unutarnju reviziju;

— posveti više pozornosti poticanju klimatskog djelovanja i da bude ambiciozniji u tom pogledu (ključni pokazatelj uspješnosti);

— bude posebno oprezan u pogledu poštovanja pravila za sudjelovanje u Obzoru 2020. i širenje njegovih rezultata;

— potiče uravnoteženiju raspodjelu sredstava među državama članicama u okviru Obzora 2020. te da dodatno pomaže državama članicama i istraživačima, posebno u podnošenju zahtjeva za financiranje;

— objavi u svojem godišnjem izvješću o radu sve svoje prijedloge preporuka za pojedine zemlje u okviru europskog semestra;

— ponovno razmotri način na koji se provode *ex ante* provjere velike istraživačke infrastrukture kako bi se povećala njihova učinkovitost i djelotvornost;

— zajedno s EACEA-om, do srpnja 2020. izvijesti nadležni odbor Parlamenta o reformama koje su uvedene kako bi se ispravila ta situacija;

— obrati posebnu pozornost na način na koji koordinator projekta raspodjeljuje sredstva korisniku;

— uloži u mjerenje uspješnosti i dodane vrijednosti Unije;

182. poziva Revizorski sud da u svojem godišnjem izvješću produbi izvještavanje o uspješnosti, za što su tematska izvješća Revizorskog suda vrijedan izvor informacija; u tom kontekstu pozdravlja prijedloge iznesene 19. studenog 2019. tijekom posjeta Odbora za proračunski nadzor Luxembourgu;

Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija

183. primjećuje podatke Revizorskog suda, prema kojima plaćanja u okviru podnaslova 1.b VFO-a „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija" iznose 34,8 % godišnjeg proračuna Unije, odnosno 54,5 milijardi EUR; dodaje da se od tog iznosa 30,1 milijarda EUR (55,1 %) koristi za Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), 9,3 milijarde EUR (17 %) za Kohezijski fond (KF), 13,9 milijardi EUR (25,6 %) za Europski socijalni fond (ESF), a ostalo na druge mjere;

184. primjećuje da je za 2018. godinu DG REGIO izvijestio o isplati 39,5 milijardi EUR, što čini 98,52 % stope izvršenja ovlaštenih odobrenih sredstava za plaćanje za 2018., te da je DG EMPL izvijestio o isplati 14,6 milijardi EUR, što je 94,42 % stope izvršenja;

Doprinos ostvarenju ciljeva Unije za 2020.

185. primjećuje da, kada je riječ o ključnim pokazateljima uspješnosti, Komisija tvrdi da je u pogledu:

— zapošljavanja, rasta i ulaganja, svaki potrošeni euro ostvario 2,7 EUR dodatnog BDP-a te je kao posljedica toga u posljednjem programskom razdoblju otvoreno oko 1,3 milijuna radnih mjesta;

— jačanja istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija, predviđeni broj projekata suradnje između poduzeća i istraživačkih institucija, na temelju odabranih projekata na kraju 2017., gotovo se udvostručio;

— konkurentnosti MSP-ova, predviđeni broj poduzeća koja primaju potporu, na temelju odabranih projekata na kraju 2017., povećao se za 40 %;

— niskougljičnog gospodarstva, predviđeni broj na temelju odabranih projekata na kraju 2017. porastao je za više od dvostruko i dosegao 69,2 % cilja od 6 708 megavata dodatnog kapaciteta postavljenog za kraj 2023.;

186. napominje da Uredba o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014. – 2020. (članak 71. Uredbe (EU) br. 1303/2013 ([15])) ne uključuje odredbe kojima se definiraju postizanje rezultata i njihova održivost kao kriterij trajnosti produktivnih ulaganja iz EFRR-a; prima na znanje opažanja Revizorskog suda o održivosti ([16]) i kvaliteti tih ulaganja te ponovno poziva na uključivanje ostvarenih ciljeva kao ključnog elementa u evaluaciji održivosti projekta, čime će se omogućiti da se procijeni u kojoj mjeri opći gospodarski oporavak ili sredstva Unije potiču pozitivna ekonomska kretanja;

Opseg revizije i revizijski pristup

187. primjećuje da je Revizorski sud ispitao uzorak od 220 transakcija koje su prethodno provjerila revizijska tijela, koji je sastavljen tako da bude statistički reprezentativan za sve rashode u okviru podnaslova 1.b VFO-a;

188. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u tih 220 transakcija utvrdio i kvantificirao 36 pogrešaka koje revizijska tijela nisu uočila te da je uzimajući u obzir 60 pogrešaka koje su prethodno otkrila revizijska tijela i ispravke koje su uvela programska tijela (čija ukupna vrijednost za oba programska razdoblja zajedno doseže 314 milijuna EUR), Revizorski sud procijenio stopu pogreške na 5,0 %;

189. primjećuje da se Komisija ne slaže s procjenom Revizorskog suda o trima značajnim pogreškama u programskom razdoblju 2014. – 2020. i dvjema pogreškama koje se odnose na razdoblje 2007. – 2013.; napominje da se Komisija referira na različita tumačenja važećih nacionalnih pravila ili pravila Unije koja su utjecala na izračunatu stopu pogreške ([17]);

190. navodi da su se glavni izvori pogrešaka odnosili na neprihvatljive troškove (37) i javnu nabavu (18), nakon čega slijedi nepostojanje ključne popratne dokumentacije (3);

191. primjećuje, nadalje, da su do kraja obračunske godine 2016./2017. u financijske instrumente uplaćeni predujmovi u iznosu od 2,9 milijardi EUR, od čega je u razdoblju od 1. srpnja 2016. do 30. lipnja 2017. prijavljen iznos od 2,3 milijarde EUR (17 % ukupnih isplaćenih sredstava Unije za sufinanciranje) te da su tijekom obračunske godine 2016./2017. krajnjim primateljima isplaćene 1,3 milijarde EUR (43 %);

192. poziva Komisiju da obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o tome tko ima koristi od kamata na iznos od 1,6 milijardi EUR koji još nije isplaćen korisnicima te da od sada te informacije uvrštava u svoje godišnje izvješće;

193. primjećuje da su revizijom koju je Revizorski sud proveo obuhvaćene uplate sredstava u pet financijskih instrumenata (dva iz programskog razdoblja 2014. – 2020. i tri iz programskog razdoblja 2007. – 2013.); prima na znanje da je Revizorski sud ispitao 30 jamstava i 100 zajmova za tih pet instrumenata na razini financijskih posrednika i utvrdio 14 slučajeva neprihvatljivih isplata krajnjim korisnicima u vezi s trima instrumentima koje je Revizorski sud ispitao: ti su se slučajevi odnosili na neprihvatljive zajmove ili neprihvatljive krajnje primatelje, kao i na stornirane isplate koje su države članice nepravilno zabilježile kao izvršene;

([15]) Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

([16]) Vidjeti također tematsko izvješće Revizorskog suda br. 8/2018: Potpora EU-a produktivnim ulaganjima u poduzeća – potrebno je staviti veći naglasak na trajnost.

([17]) Vidi odgovor na pitanje br. 24, upitnik povjereniku Hahnu za saslušanje u odboru CONT 11. studenoga 2019.

194. primjećuje da je DG REGIO potvrdio stopu ukupne preostale pogreške od 1,96 % za obračunsku godinu 2016./2017., nakon završetka nacionalnog i Komisijinog ciklusa kontrole, na temelju svih revizijskih dokaza koji su bili raspoloživi na taj datum i iščekujući zaključke kontradiktornih postupaka (konzervativni pristup) te da je u isto vrijeme DG REGIO procijenio da bi potvrđena stopa mogla doseći maksimalno 2,74 %;

195. sa zabrinutošću primjećuje veliku razliku između stopa pogreške koje su procijenili Revizorski sud i Komisija;

196. nadalje, primjećuje da je za 2018. Komisija uvela dva nova pojma: „rizični iznos u trenutku plaćanja” ([18]) i „rizični iznos u trenutku zaključenja”;

197. ističe da se „rizični iznos u trenutku plaćanja” temelji na računovodstvenoj dokumentaciji koju dostavljaju države članice nakon što oduzmu financijske ispravke; napominje da se stoga čini da Komisija nema informacije iz prve ruke o rizičnom iznosu u trenutku plaćanja;

198. osim toga, upozorava na činjenicu da je „rizični iznos u trenutku zaključenja” ekstrapolacija na temelju iskustva Komisije;

199. u tom kontekstu smatra da je korisno podsjetiti na članak 247. stavak 1. točku (b) podtočku (i.) Financijske uredbe, kojom se od Komisije zahtijeva da dostavi „(…) procjenu razine pogreške u rashodima Unije utemeljenu na dosljednoj metodologiji i procjenu budućih ispravaka; (…)”;

200. izražava zabrinutost zbog zaključka Revizorskog suda da trenutačno nije moguće u potpunosti se osloniti na rad više revizorskih tijela zbog manjkavosti u metodi uzorkovanja koju primjenjuju, njihovoj dokumentaciji o revizorskom tragu i obradi grešaka; osim toga, izražava zabrinutost zbog toga što se Revizorski sud ne može osloniti na stopu pogreške koju je izračunala Komisija jer se temelji na rashodima koji još nisu prošli cijeli kontrolni ciklus, što nisu isti rashodi za koje je Revizorski sud proveo reviziju;

201. smatra nezadovoljavajućom činjenicu da Revizorski sud i Komisija koriste različite metodologije za donošenje mišljenja o zakonitosti i pravilnosti financijskih transakcija; stoga dolaze do različitih rezultata za stopu preostale pogreške; > 2 % (DG EMPL i DG REGIO), 5 % (Revizorski sud); u tom pogledu traži od Revizorskog suda da ne odredi stopu preostale pogreške nego stopu pogreške u trenutku plaćanja (prije primjene ispravaka) u cilju poboljšanja kvalitete evaluacije i nadzora Parlamenta;

202. ističe da se, povrh toga, baze podataka tih dviju institucija razlikuju: dok Revizorski sud primjenjuje godišnji pristup, Komisija je 2018. mogla provjeriti samo računovodstvenu dokumentaciju za 2016./2017. i primjenjuje višegodišnji pristup;

Financijsko upravljanje i unutarnje kontrole

203. ističe da DG REGIO izdaje 30 zadrški za 30 operativnih programa u okviru tekućeg programskog razdoblja; za programsko razdoblje 2007. – 2013. bilo je još 18 zadrški;

204. primjećuje da je na kraju 2018. DG REGIO izvijestio o dovršenju 99 % akcijskih planova za ispunjenje *ex ante* uvjeta te da je broj nedovršenih akcijskih planova 2018. godine smanjen na šest (osam u 2017. godini); sa zabrinutošću konstatira da su dvije odluke o obustavi i dva pisma prije suspenzije izdana za nedovršene planove, što bi moglo utjecati na pravodobnu provedbu operativnih programa, te da ih je većina u sektoru okoliša;

205. poziva Komisiju da osigura istinsko pojednostavnjenje postupka, među ostalim i u pogledu tražene dokumentacije, kako bi se omogućio pristup financiranju bez zapostavljanja načela revizije i praćenja;

206. izražava zabrinutost zbog toga što provedba strukturnih fondova zaostaje, a situacija je čak i lošija nego u usporedivom trenutku tijekom prethodnog programskog razdoblja: budući da je prosječna stopa apsorpcije trenutačno ispod 40 %, dok je u usporedivom trenutku tijekom programskog razdoblja od 2007. do 2013. iznosila manje od 60 % ([19]);

([18]) DG REGIO, Godišnje izvješće o radu 2018., str. 111. „Rizik „u trenutku plaćanja” izračunava se za svaki program primjenom stope ukupne preostale pogreške iz proračunske godine 2016./2017. kako su je potvrdile službe Komisije ili, ako je ona viša, stope ukupne preostale pogreške koju su revizijska tijela prijavila za obračunsku godinu 2017./2018. za „relevantne rashode” godine o kojoj izvješćuje Komisija (…)”; „Rizik „u trenutku zaključenja” označava preostali rizik za relevantne rashode za 2018. nakon što Komisija primijeni potrebne financijske ispravke kako bi se stopu ukupne preostale pogreške za sve operativne programe smanjila na 2 % (…)”.

([19]) Vidjeti također tematsko izvješće br. 17/2018: Mjere koje su Komisija i države članice poduzele tijekom posljednjih godina programskog razdoblja 2007. – 2013. doprinijele su povećanju niskih stopa iskorištenosti sredstava, ali nisu bile dovoljno usmjerene na rezultate.

207. primjećuje da DG REGIO u godišnjem izvješću o radu navodi da se 18 milijardi EUR iz EFRR-a i Kohezijskog fonda, što iznosi 7,2 % ukupnih dodijeljenih sredstava, planira ostvariti preko financijskih instrumenata;

208. izražava žaljenje zbog toga što je godišnje izvješće za 2018. o financijskim instrumentima u okviru ESI fondova objavljeno tek u siječnju 2020.; konstatira da je na kraju 2018. doprinos ESI fondova namijenjen financijskim instrumentima iznosio 16,9 milijardi EUR, 7 milijardi EUR isplaćeno je financijskim instrumentima iz ESI fondova (oko 41 %), a 3,7 milijardi EUR uloženo je u krajnje korisnike; poziva Komisiju da do listopada 2020. objavi godišnje izvješće za 2019. kako bi se njegovi zaključci mogli uvrstiti u izvješće o razrješnici za 2019.;

209. podsjeća na svoj zahtjev da se nacionalnim revizorskim tijelima omogući da provedu reviziju financijskih instrumenata u okviru proračuna Unije, smanjenju broja financijskih instrumenata i uvođenju strožih pravila za izvješćivanje od strane upravitelja fondova, među ostalim i od strane Grupe EIB-a i drugih međunarodnih financijskih institucija u pogledu uspješnosti i postignutih rezultata, čime bi se povećala transparentnost i odgovornost ([20]);

210. ističe da su za financijske instrumente koji se provode unutar i izvan Unije potrebni veća razina transparentnosti i odgovornosti te bolje izvješćivanje o uspješnosti i održivosti; poziva Komisiju da se pobrine da dionici koji provode financijske instrumente podržane sredstvima iz proračuna Unije osiguraju maksimalnu transparentnost i odgovornost;

211. naglašava da financijski instrumenti mogu dopuniti bespovratna sredstva, ali da ih ne smiju zamijeniti ([21]);

212. izražava duboku zabrinutost da bi zaostatak obveza na kraju programskog razdoblja mogao biti znatno veći nego na kraju prethodnog razdoblja, zbog čega bi moglo doći do još jedne krize plaćanja;

213. primjećuje da je DG REGIO za obračunsku godinu 2016./2017. potvrdio stope preostalih pogrešaka koje su prijavila revizijska tijela (uključujući u nekim slučajevima i nakon uvođenja prilagodbi bez značajnog učinka) ispod praga značajnosti za 135 operativnih programa, dok je njih 29 trebalo revidirati i ispraviti u iznose iznad 2 %;

214. također primjećuje da je DG REGIO u 242 od 258 slučajeva prihvatio ovjerenu računovodstvenu dokumentaciju za obračunsku godinu 2017./2018.; u 16 slučajeva nije prihvatio računovodstvenu dokumentaciju; u tom kontekstu ističe da Revizorski sud nije ispitao računovodstvenu dokumentaciju za to razdoblje jer provjere nisu dovršene;

215. primjećuje da su područja izložena prijevarama u najvećoj mjeri strukturne i kohezijske politike (34 %), okoliš (13 %) i istraživanja (13 %) te da se slučajevi prijevare odnose na pravila o javnoj nabavi (52 %), nepravilne rashode (14 %) i sukobe interesa (8 %);

Ozbiljne nepravilnosti i zlouporaba sredstava u državama članicama

216. primjećuje da je završno revizijsko izvješće DG REGIO-a o Češkoj Republici neovlašteno proslijeđeno medijima; prima na znanje da je Komisija provela sveobuhvatne revizije u pogledu primjene prava Unije i nacionalnog prava te da je temeljito provjerila ne samo pravilnost operacija nego i usklađenost sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom o sukobu interesa; primjećuje da je u prosincu 2019. na sjednici zatvorenoj za javnost Komisija obavijestila nadležni odbor Parlamenta o napretku revizija koje provode DGF REGIO i DG EMPL; poziva Komisiju da tijelo nadležno za davanje razrješnice te nadležne odbore Parlamenta obavještava o novim zbivanjima bez nepotrebnih odgoda te u cilju odgovarajućeg daljnjeg postupanja u vezi sa zaključcima;

217. izražava neodobravanje zbog činjenice da su revizori u području regionalnih i kohezijskih fondova utvrdili ozbiljne nedostatke u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole te su stoga predložili financijski ispravak od gotovo 20 %; poziva Komisiju da kritički ocijeni predstavljaju li ti slučajevi sistemsku zlouporabu sredstava Unije; očekuje da će Komisija usvojiti odgovarajući mehanizam za izbjegavanje budućih nedostataka;

([20]) Stavak 204. Rezolucije Parlamenta od 18. travnja 2018. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016., dio III. – Komisija i izvršne agencije (SL L 248, 3.10.2018., str. 29.).

([21]) Stavak 21. Rezolucije Parlamenta od 18. travnja 2018.

218. također ne odobrava početne pokazatelje da su revizori Komisije utvrdili vrlo ozbiljne slučajeve sukobe interesa povezane sa češkom vladom; međutim, uviđa da češko nacionalno pravo o sukobu interesa prije veljače 2017. nije kažnjavalo dodjelu javnih sredstava javnim službenicima; konstatira da nijedan takav rashod zasad nije prijavljen u 2018.; očekuje da će Komisija učiniti sve što je u njezinoj moći da učinkovito i pravovremeno dovrši taj postupak te da u potpunosti provede sve potrebne korektivne mjere; u svjetlu izvješća o dubokoj zabrinutosti zbog sukoba interesa u češkoj vladi utvrđenih u revizijama koje je provela Komisija, poziva Komisiju da o toj situaciji u potpunosti obavješćuje Parlament i Vijeće;

219. pozdravlja činjenicu da je Komisija obavijestila nadležni odbor da je DG REGIO izvršio financijske ispravke u iznosu većem od 1,5 milijardi EUR iz programa provedenih u Mađarskoj od 2007. do 2013. u kojima su otkrivene nepravilnosti, te da se taj iznos odnosi na sljedeće operativne programe:

— 2007HU161PO001	Gospodarski razvoj	275 milijuna EUR
— 2007HU161PO002	Okoliš i energija	254 milijuna EUR
— 2007HU161PO007	Promet	371 milijun EUR
— 2007HU161PO008	Socijalna infrastruktura	120 milijun EUR
— 7 regionalnih operativnih programa		473 milijun EUR
— 2007HU161PO010	Provedba	75 milijun EUR

220. prima na znanje izvrstan revizijski rad Komisije u otkrivanju sistemskih rizika i izvora pogrešaka; pozdravlja uvedene financijske ispravke; sa zabrinutošću konstatira znatno vrijeme potrebno za povrat nezakonito isplaćenih sredstava; poziva Komisiju da obavijesti proračunsko tijelo o pojedinostima svojih nalaza o sistemskim rizicima i oligarhijskim strukturama;

221. izražava žaljenje zbog činjenice da su revizori Komisije u području ESI fondova utvrdili ozbiljne nedostatke u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, ponajprije u vezi s kontrolom postupaka javne nabave;

222. podsjeća da je na sve operativne programe primijenjen paušalni financijski ispravak od 10 %;

223. podsjeća na financijski ispravak od 25 % koji se odnosi na okvirne sporazume u vodnom sektoru u okviru operativnog programa za okoliš i energetsku učinkovitost prouzročen nepravilnostima u postupcima javne nabave;

224. podsjeća na paušalni financijski ispravak od 10 % u operativnom programu za razvoj teritorija i naselja prouzročen nedostacima utvrđenima pri odabiru projekata;

225. nadalje, primjećuje da DG REGIO još nije započeo postupak zatvaranja programa povezanih s elektroničkom upravom, što bi moglo podrazumijevati dodatne ispravke;

226. sa zabrinutošću primjećuje da razina nepravilnosti upućuje na činjenicu da u Mađarskoj postoji sistemski problem s operativnim programima još od 2007. godine; poziva Komisiju da obavještava Parlament i javnost o svojoj procjeni razloga zbog kojih je došlo do tolikih nepravilnosti; ističe da paušalni iznos novčane kazne od 10 % za loše upravljanje operativnim programima nije dugoročno rješenje za visoku razinu otkrivenih nepravilnosti te da se njihova razina ne može smanjiti bez poboljšanih i adekvatnih mehanizama kontrole i nadzora;

227. traži od Komisije da za prethodno navedene programe utvrdi jasan vremenski okvir od početka projekta do povrata sredstava, uz objašnjenje različitih faza;

228. postavlja pitanje Komisiji o tome kako će se ti povrati uračunati u proračun s obzirom na to da utječu na programe iz prethodnog programskog razdoblja od 2007. do 2013.;

229. podsjeća na svoje stajalište o pružanju podrške uspostavi mehanizma kojim se na države članice koje ne poštuju vrijednosti sadržane u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) mogu primjenjivati značajne pravne i financijske posljedice;

Preporuke

230. traži od Komisije da:

— proširi izvješćivanje o učinku i održivosti ulaganja Unije kako bi se u Uniji dokazala dodana vrijednost financiranja od strane Unije;

— pojača napore za poboljšanje postojećih okvira za kontrolu i jamstvo s ciljem uspostave jedinstvenog lanca revizije;

— u svojem AMPR-u navede iznos razine pogreške pri plaćanju (prije nego što se ispravi na nacionalnoj razini) i procjenu budućeg ispravka;

— nastavi surađivati s Revizorskim sudom u cilju dodatnog usklađivanja revizijske metodologije i tumačenja pravnih tekstova;

— objavi sve svoje prijedloge preporuka za pojedine zemlje u okviru europskog semestra;

— posveti veću pozornost i pruži veću tehničku podršku državama članicama čiji su sustavi upravljanja i kontrole samo djelomično pouzdani, ili nisu pouzdani, u slučajevima u kojima postoji povećani rizik od prijevare i korupcije u vezi sa sredstvima, a osobito onim državama članicama koje se nisu pridružile EPPO-u;

— čvrsto potakne države članice da se pridruže EPPO-u;

— posebnu pozornost posveti okvirnim ugovorima sklopljenima u postupcima javne nabave s obzirom na to da prijevare i korupcija povezani s njima predstavljaju povećani rizik za financijske interese Unije;

— smanji zaostatke u obvezama što je prije moguće;

— skrati automatski opoziv za programsko razdoblje od 2021. do 2027. s n + 3 na n + 2 godine kako bi potaknula države članice da brzo provedu programe;

— odredi financijske ispravke za pogreške koje je utvrdio Revizorski sud u skladu s relevantnim zakonskim odredbama;

— navede u godišnjim izvješćima o radu načine na koji su iskorišteni iznosi povraćeni *ex post* financijskim ispravcima koje su nametnule države članice i Komisija, osobito u slučajevima u kojima je došlo do prijevare, korupcije ili druge kriminalne aktivnosti;

— navede u godišnjim izvješćima o radu način na koji su dotične države članice iskoristile iznose povraćene *ex post* financijskim ispravcima koje su nametnule države članice i Komisija;

— objavi bez odgađanja godišnje izvješće za 2020. o financijskim instrumentima u okviru ESI fondova;

— poveća transparentnost omogućavanjem pretraživanja pobjednika na TED-u, internetskoj stranici Unije za elektroničku javnu nabavu;

— odredi uporabu informatičkog programa ARACHNE kao preduvjet koji države članice moraju ispuniti kako bi koristile sredstva Unije; istraži mogućnost uporabe podataka iz sustava ARACHNE te sudskih odluka država članica i Suda Europske unije za sastavljanje „crne liste EU-a”, popisa poduzeća i njihovih stvarnih vlasnika ili pojedinaca koji su osuđeni za prijevaru ili korupciju ili druge kriminalne aktivnosti povezane s uporabom sredstava Unije, na temelju koje bi im se po mogućnosti zabranilo podnošenje zahtjeva za financiranje sredstvima Unije tijekom razdoblja od pet godina, te da pažljivo preispita sve tekuće projekte koji uključuju isplatu sredstava Unije;

— pruži dodatnu potporu i smjernice državama članicama putem svojih različitih mehanizama kojima raspolaže, uključujući tehničku pomoć, kao i posebne radne skupine za jačanje administrativnih kapaciteta za apsorpciju sredstava Unije te za neometan prijelaz iz sadašnjeg na sljedeće programsko razdoblje;

— uskladi računovodstvena razdoblja strukturnih fondova s onima Revizorskog suda;

— osigura da se tijekom programskog razdoblja od 2021. do 2027. očuva zadržavanje privremenih plaćanja od 10 % i da se zadržani iznosi puste tek nakon dovršetka svih provjera i provedbe potrebnih poboljšanja i korektivnih mjera;

— izradi zajedničke smjernice za sukobe interesa političara na visokoj razini; izradi zajedno s državama članicama učinkovite pravne instrumente kako bi se spriječilo da se oligarhijske strukture koriste kohezijskim sredstvima Unije;

— razmotri uvođenje izravnog umjesto podijeljenog upravljanja u slučaju namjerne zlouporabe sredstava za novi VFO;

231. poziva Revizorski sud da u svojem godišnjem izvješću produbi izvještavanje o uspješnosti, za što su tematska izvješća Revizorskog suda vrijedan izvor informacija; u tom kontekstu pozdravlja prijedloge Revizorskog suda od 19. studenog 2019. tijekom posjeta Odbora za proračunski nadzor;

Prirodni resursi

Usklađenost

232. primjećuje da Revizorski sud za financijsku godinu 2018. procjenjuje da stopa pogreške za naslov „Prirodni resursi" iznosi 2,4 %, što je i dalje iznad praga značajnosti od 2 %;

233. naglašava da složeni uvjeti prihvatljivosti povećavaju rizik od pogrešaka u ruralnom razvoju, tržišnim mjerama, ribarstvu, okolišu i klimatskoj politici; napominje da na ta područja otpada otprilike četvrtina proračuna za „Prirodne resurse";

234. primjećuje da je, od 156 plaćanja u područjima višeg rizika koje je Revizorski sud ispitao, jedna četvrtina sadržavala pogrešku te da su glavni uzroci pogrešaka bili povezani s uvjetima prihvatljivosti, javnom nabavom, pravilima o bespovratnim sredstvima i netočnim podacima o područjima;

235. sa zadovoljstvom primjećuje da je za proračun koji odgovara izravnim plaćanjima Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (72 % naslova „Prirodni resursi") Revizorski sud procijenio da je stopa pogreške u tom području ispod praga značajnosti od 2 %;

236. ističe da, od 95 izravnih plaćanja koja je revidirao Revizorski sud, njih 81 % nije imalo pogreške te da su većina pogrešaka bile neznatno prevelike isplate manje od 5 %, uglavnom zbog toga što su poljoprivrednici dostavili netočne informacije o područjima;

237. naglašava da su pozitivna postignuća u području izravnih plaćanja iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi uglavnom rezultat kvalitete integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, sustava za identifikaciju zemljišnih čestica, aplikacije za geoprostornu potporu i preliminarnih unakrsnih provjera zahtjeva poljoprivrednika;

238. primjećuje da su, prema Revizorskom sudu, podaci koje je Komisija predstavila u svojem AMPR-u u skladu s njegovim revizijskim zaključkom;

239. ističe da je 2018. godine, prilikom revizijskih posjeta DG AGRI-ja tijelima za ovjeravanje, kojih je bilo 17, utvrđeno da su poboljšanja potrebna za većinu njih, te da se nije moguće osloniti na rad većine posjećenih tijela za ovjeravanje kad je riječ o provjeri zakonitosti i pravilnosti te da su nedostaci, konkretnije, utvrđeni posebno u pogledu metodologije uzorkovanja i opsega provjera prihvatljivosti;

Uspješnost

240. primjećuje da su mjere ruralnog razvoja općenito provedene prema planu i da su države članice provjerile opravdanost troškova;

241. ističe da bi se za neke projekte pojednostavljenim mogućnostima financiranja, primjerice jednokratnim iznosima ili fiksnim stopama, mogla olakšati administracija i troškovi držati pod kontrolom;

242. izražava žaljenje zbog toga što su nacionalna tijela slabo iskoristila pojednostavljene mogućnosti financiranja, iako su one mogle koristiti otprilike jednoj trećini projekata koje je Revizorski sud ispitao; međutim, prima na znanje trud DG AGRI-ja u pomoći državama članicama u prevladavanju poteškoća i problema s kojima se susreću pri uvođenju pojednostavljenih mogućnosti financiranja;

243. sa zabrinutošću ističe da Revizorski sud i dalje utvrđuje nedostatke u pogledu korištenja pokazatelja rezultata u sklopu zajedničkog okvira za praćenje i evaluaciju ZPP-a;

244. osobito izražava žaljenje zbog toga što je Revizorski sud utvrdio da gotovo jedna trećina mjera ruralnog razvoja nije imala relevantni pokazatelj rezultata u zajedničkom okviru za praćenje i evaluaciju te da pokazatelji nisu uvijek bili povezani s ciljevima tematskih područja;

245. preporučuje da:

— Komisija procijeni učinkovitost djelovanja država članica kako bi se riješili temeljni uzroci pogrešaka i po potrebi donijele dodatne smjernice;

— tijela za ovjeravanje poboljšaju svoje postupke kako bi Komisija njihov rad u cijelosti mogla koristiti kao glavni izvor jamstva o pravilnosti rashoda u okviru ZPP-a;

— Komisija u svojem prijedlogu novog ZPP-a ispravi nedostatke koje je utvrdio Revizorski sud u pogledu zajedničkog okvira za praćenje i evaluaciju;

Ključni pokazatelji uspješnosti

246. podsjeća da je jedan od glavnih ciljeva ZPP-a osigurati stabilnost prihoda poljoprivrednika i pružiti potporu održavanju i otvaranju radnih mjesta te potaknuti rast i ulaganja diljem područja Unije; smatra da se u manje razvijenim ruralnim područjima, suprotno njegovim glavnim ciljevima, ZPP prvenstveno koristi za podupiranje velikih vlasnika zemljišta, a samo u manjoj mjeri za podupiranje malih poljoprivrednika koji rade na zemlji;

247. s dubokom zabrinutošću primjećuje da se, kao i prethodnih godina, prema godišnjem izvješću o radu DG AGRI-ja za 2018., „poljoprivredni faktorski prihodi po jedinici rada u punom radnom vremenu oporavljaju u realnim iznosima, ali da prihodi općenito zaostaju za plaćama u cijelom gospodarstvu”; poziva Komisiju da što ozbiljnije pristupi situaciji, vodeći računa o posljedicama toga što plaće poljoprivrednika u pravilu zaostaju, osobito u manje razvijenim ruralnim područjima;

248. primjećuje da je stopa zaposlenosti u ruralnim područjima Unije veća nego prije krize 2008.: 67,7 %;

249. ističe da se ključni pokazatelji uspješnosti povezani sa stopom zaposlenosti u ruralnim područjima ne utvrđuju samo u kontekstu ZPP-a;

250. s dubokom zabrinutošću ukazuje na to da je, prema godišnjem izvješću o radu DG AGRI-ja za 2018., radna snaga u okviru ZPP-a u stalnom padu s 11 595 (1 000 jedinica godišnjeg rada) godine 2008. na 9 363 (1 000 jedinica godišnjeg rada) godine 2017. (str. 22.);

251. primjećuje pozitivan trend koji je zabilježila Komisija u pogledu ključnih pokazatelja uspješnosti koji se odnose na minimalni udio zemljišta s posebnim praksama zaštite okoliša;

252. ističe, međutim, da je Komisija u radnom dokumentu svojih službi ([22]) zaključila: „… unatoč ciljevima mjera ekologizacije utvrđenima u Uredbi o izravnim plaćanjima, okolišni i klimatski ciljevi nisu općenito glavni čimbenici koje države članice uzimaju u obzir pri provedbi. Države članice (…) ne koriste tu fleksibilnost za maksimiziranje koristi za okoliš i klimu; čini se da se odluke donose na temelju administrativnih problema i poljoprivrednih aspekata, uključujući i potrebu da se zajamči minimalno ometanje poljoprivrednih praksi”;

253. izražava žaljenje zbog toga što je, kao i u prethodnim izvješćima, Revizorski sud ponovno utvrdio nedostatke u korištenju pokazatelja rezultata, uključujući razlike u kvaliteti pokazatelja rezultata ([23]); naglašava da će, ako se želi ostvariti predloženi prelazak na ZPP na temelju uspješnosti, biti potrebno razviti sveobuhvatni skup općih pokazatelja rezultata i njihovu temeljitu primjenu;

254. poziva Komisiju da se pobrine da financiranje ZPP-a bude u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i Pariškog sporazuma;

255. posebno izražava žaljenje zbog sljedećeg: „Komisija je morala zaključiti da su „sveukupni učinci mjera ekologizacije, kako se trenutačno primjenjuju, na prakse upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i na okoliš/klimu prilično ograničeni, iako postoje razlike među državama članicama” i da je „mjera za diversifikaciju usjeva dovela do povećanja raznolikosti kultiviranih usjeva na oko 0,8 % obradive površine” ([24]);

([22]) SWD(2018) 478, str. 55.
([23]) Tematsko izvješće br. 10/2018 o programu osnovnih plaćanja za poljoprivrednike – u operativnom smislu ide u pravom smjeru, ali ima ograničen učinak na pojednostavljenje, usmjeravanje i konvergenciju razina potpore.
([24]) SWD(2018) 478, str. 56.

256. ističe da ekologizacija ZPP-a nije uspjela postići svoj izvorni cilj poboljšanja okolišne učinkovitosti nego je ZPP ostao mehanizam potpore dohotku zbog toga što se i dalje temelji na plaćanjima koja ovise o broju hektara; podsjeća da je, prema tematskom izvješću Revizorskog suda br. 21/2017, time stvoren rizik od mrtvog tereta i dvostrukog financiranja;

257. sa zabrinutošću ističe da je, iako su emisije stakleničkih plinova iz poljoprivrede znatno smanjene između 1990. i 2010., taj trend prekinut te su se emisije povećale od 2016. do 2017. u trenutku provedbe ekologizacije (vidjeti odgovor na pisano pitanje br. 9);

Pravednija raspodjela sredstava ZPP-a

258. ustraje u tome da velikim poljoprivrednim gospodarstvima nije nužno potrebna ista razina potpore radi stabiliziranja dohodaka gospodarstva koja je potrebna manjim poljoprivrednim gospodarstvima u vrijeme krize u pogledu nestabilnosti prihoda jer njima može pogodovati ekonomija razmjera za koju je vjerojatno da ih može činiti otpornijima; smatra da Komisija treba poduzeti korake kako bi se osiguralo da se sredstva ZPP-a dodjeljuju ponderirano, tj. da se plaćanja po hektaru smanjuju u odnosu na veličinu poljoprivrednog gospodarstva;

259. ustraje u tome da se u novom sustavu provedbe donese poseban pokazatelj rezultata „Preraspodjela na manja poljoprivredna gospodarstva";

260. poziva Komisiju da se pobrine za to da se sredstva ZPP-a pravedno dodjeljuju aktivnim poljoprivrednicima i da to ne dovede do trgovanja zemljištima od kojih će profitirati skupina politički povezanih osoba koje se često nazivaju oligarsima; poziva Komisiju da razmotri slučajeve kršenja i zaobilaženja propisa, kao i nenamjerne posljedice trenutačnih pravila ZPP-a o raspodjeli sredstava; ističe važnost transparentnog i snažnog sustava upravljanja te nadalje poziva Komisiju da poveća napore u sprečavanju i otkrivanju prijevara;

261. izražava zabrinutost zbog nedavnih izvješća o navodnim slučajevima sukoba interesa na visokoj razini i jagme za zemljištem u nekim državama članicama; napominje da je, u pogledu vlasništva nad zemljištem, prva i najvažnija odgovornost relevantnih tijela država članica da djeluju i uspostave potrebne sustave kako bi se spriječile i izbjegle prijevare; ističe da bi sve navode ili sumnje u pogledu prijevare i zloupotrebe ili lošeg upravljanja sredstvima Unije trebalo prijaviti OLAF-u i EPPO-u; u tom pogledu ističe važnost transparentnog i snažnog sustava upravljanja te nadalje poziva Komisiju da poveća napore u sprečavanju i otkrivanju prijevara;

262. prima na znanje prijedlog Komisije za novi model raspodjele sredstava koji bi uključivao uvođenje gornje granice, uz degresivan mehanizam kojim bi se osiguralo da se sredstva ZPP-a dodjeljuju ponderirano, tj. da se plaćanja po hektaru smanjuju u odnosu na veličinu poljoprivrednog gospodarstva; smatra da utvrđenje gornje granice, uz prethodno uvođenje kompenzacije troškova rada, nije dovoljno da bi se osigurala pravednija raspodjela izravnih plaćanja; osim toga, podržava ideju mehanizma preraspodjele; poziva Komisiju da uključi prijedlog o maksimalnom iznosu izravnih plaćanja po fizičkoj osobi kao stvarnom vlasniku jednog ili više trgovačkih društava; ističe da ne bi smjelo biti moguće primati subvencije Unije u stotinama milijunima eura tijekom jednog razdoblja VFO-a;

Zadrške koje je izrazio glavni direktor DG AGRI-ja

263. podržava zadrške glavnog direktora DG AGRI-ja u godišnjem izvješću o radu za 2018. DG AGRI-ja (na stranici 145.);

Češka

264. zabrinut je zbog činjenice da ([25]):

— Komisija trenutačno istražuje navode o sukobu interesa u Češkoj na temelju članka 61. Financijske uredbe. U razdoblju od siječnja do veljače 2019. nekoliko službi Komisije provelo je koordiniranu reviziju (DG AGRI/DG REGIO/DG EMPL). DG AGRI proveo je reviziju mjera za ulaganje u okviru ruralnog razvoja.

— U tijeku je istraga Komisije, a kao mjera predostrožnosti i dok se ne razjasni situacija, plaćanja iz proračuna Unije u okviru fondova ESI ne vrše se trgovačkim društvima koja su izravno i neizravno u vlasništvu premijera Babiša jer su potencijalno uključena u navodni sukob interesa.

— Što se tiče Fonda za ruralni razvoj, Komisija češkim tijelima ne nadoknađuje iznose koji se odnose na projekte Agrofert jer su potencijalno uključeni u navodni sukob interesa.

([25]) Vidjeti odgovore na pisana pitanja br. 3 i 18 sa saslušanja povjerenika Hogana pred odborom CONT 17. listopada 2019.

265. poziva Komisiju da u slučaju nepoštovanja pravila poduzme odgovarajuće mjere za zaštitu proračuna Unije, uključujući korektivne mjere za prošlo razdoblje ako je to predviđeno;

266. poziva Komisiju da pomno nadzire aktualne postupke u Češkoj, osobito plaćanja trgovačkim društvima koja su u izravnom ili neizravnom vlasništvu češkog premijera ili drugih članova češke vlade;

267. poziva Komisiju da pažljivo nadzire postupak povrata nepropisno potrošenih sredstava kako bi se zajamčilo da će Češka poduzeti pravne korake za provedbu postupka protiv osoba odgovornih za zlouporabu sredstava Unije;

268. poziva Komisiju da smjesta obavješćuje nadležni odbor Parlamenta i javnost o svim nalazima revizija uz potpuno poštovanje načela transparentnosti i pravne sigurnosti koja su dio načela vladavine prava; poziva Komisiju da obavijesti nadležni odbor Parlamenta dođe li ponovno do sukoba interesa u vezi sa češkom vladom i nakon službenog završetka revizija ili ako se češke vlasti budu protivile provođenju korektivnih mjera na političkoj ili drugoj nepravnoj osnovi;

269. poziva Komisiju da pomno razmotri je li politička situacija u Češkoj u potpunosti u skladu s načelima vladavine prava te da, u slučaju da zaključi da su dovedena u pitanje, poduzme sve razumne korake radi njihove zaštite kao ključnih načela Unije;

Slovačka

270. poziva Komisiju da pomno ispita odgovore koje su u kolovozu 2019. dostavile slovačke vlasti o zakonodavnim mjerama koje poduzimaju kako bi se poboljšala ispravnost i transparentnost „Zemljišnog registra" (katastar), kao i o daljnjem postupanje u vezi s navodima o prijevarama, povratom sredstava te novom metodologijom koju je provela slovačka agencija za plaćanja (APA) za obradu dvostrukih potraživanja;

271. poziva Komisiju da nastavi pravodobno obavještavati Parlament o razvoju predmeta u Češkoj i Slovačkoj;

Mađarska

272. napominje da je u pogledu Mađarske, nakon rezultata istraga OLAF-a, DG AGRI u revizijama 2015. i 2017. utvrdio sustavni nedostatak provjere sukoba interesa u postupcima javne nabave u okviru programa ruralnog razvoja za razdoblje od 2007. do 2013.;

273. pozdravlja sljedeće činjenice:

— Komisija je odlučila o primjeni financijskih ispravaka u ukupnom iznosu od oko 6,5 milijuna EUR;

— mađarska tijela obvezala su se popraviti stanje za programsko razdoblje od 2014. do 2020., među ostalim imenovati revizorsko društvo koje bi provelo reviziju postupaka javne nabave;

274. poziva DG AGRI da pomno prati stanje u Mađarskoj i da pravodobno izvješćuje Parlament o daljnjim postupcima;

Jagma za zemljištem

275. sa zabrinutošću primjećuje da Komisija navodi ([26]): „U skladu sa zakonodavstvom EU-a korisnik s pravom na plaćanje onaj korisnik koji obrađuje poljoprivredno zemljište. Parcele koje su prijavili korisnici moraju biti na raspolaganju poljoprivredniku na određeni referentni datum koji je odredila država članica (…). Ako je zemljište prisilno oduzeto, dovodi se u pitanje vladavina prava i pravni sustav države članice treba djelovati. Komisija, ako je to potrebno, može pružiti pomoć državi članici. Neke države članice zatražile su od korisnika da dostave dokaz da imaju zakonsko pravo obrađivati zemljište. Druge to nisu učinile. Države članice uređuju to pitanje";

276. izražava duboku zabrinutost zbog ozbiljnih navoda o jagmi za zemljištem, ponekad uz potporu oligarhijskih struktura i potencijalnu pomoć koju u nekim državama članicama pružaju vlade i javna tijela; poziva Komisiju da izradi zajedničke smjernice za sukobe interesa političara na visokoj razini; potiče Komisiju da zajedno s državama članicama razvije učinkovite pravne instrumente kako bi se poštovala vladavina prava i spriječilo da se oligarhijske strukture koriste poljoprivrednim sredstvima Unije; prima na znanje mjere koje je Komisija poduzela kako bi, primjerice, u nekim državama članicama poboljšala sustav za identifikaciju zemljišnih parcela, povećala nepristranost rada agencija za plaćanja i revizorskih tijela;

([26]) Vidi odgovore na pisano pitanje br. 41, upitnik povjereniku Hoganu za saslušanje pred odborom CONT 17. listopada 2019.

277. izražava žaljenje zbog toga što iz odgovora Komisije proizlazi da službe DG AGRI-ja poštovanje vladavine prava uglavnom smatraju pitanjem kojim se trebaju baviti države članice;

278. poziva Komisiju da podnese prijedlog izmjene pravila ZPP-a kako bi se izbjegla situacija u kojoj se sredstva Unije isplaćuju za zemljišta stečena nasilno, nezakonito ili zahvaljujući prijevari, ili za zemljišta čije je vlasništvo lažno prijavljeno, potencijalno bez znanja stvarnih vlasnika ili, u slučaju zemljišta u državnom vlasništvu, nadležnih javnih tijela;

279. poziva Komisiju da uspostavi mehanizam kojim će se zahvaćenim poljoprivrednicima/korisnicima omogućiti da Komisiji podnesu pritužbu u slučaju jagme za zemljištem te kojim će im se pružiti adekvatna zaštita;

280. poziva Komisiju da se na sve moguće načine pobrine za to da se vladavina prava primjenjuje u svim državama članicama te da pravni sustav funkcionira neovisno kako bi se omogućila neovisna istraga pravnih predmeta; pozdravlja primjenu mogućih strožih uvjeta u financiranju ZPP-a;

281. poziva Komisiju da preispita i analizira zakonodavstvo i politike država članica u cilju sprečavanja jagme za zemljištem te izrade smjernica o najboljim praksama; poziva države članice da primjenjuju dobru zakonodavnu praksu usmjerenu na ograničavanje otimanja zemljišta; poziva Komisiju da poveća napore u sprečavanju i otkrivanju prijevara; potiče države članice da zajedno s Komisijom razviju odgovarajući pravni instrument na razini Unije za sprečavanje jagme za zemljištem;

282. podsjeća na stajalište Parlamenta ([27]) o koncentraciji poljoprivrednih zemljišta te ponovno poziva Komisiju da uspostavi promatračku službu za prikupljanje informacija i podataka o koncentraciji i posjedovanju poljoprivrednih zemljišta u cijeloj Uniji; poziva Komisiju da iskoristi i kombinira sustave i baze podataka koji su joj na raspolaganju kako bi utvrdila krajnje stvarne vlasnike u slučaju poljoprivrednih gospodarstava koja su dio veće korporativne strukture; prima na znanje razvoj poslovnog registra na razini Unije, kojim bi se poljoprivredna gospodarstva mogla povezati s jedinstvenim poslovnim identifikatorom na razini Unije radi lakšeg utvrđivanja krajnjeg odredišta sredstava ZPP-a;

Program za mlade poljoprivrednike

283. pozdravlja činjenicu da, prema podacima Komisije iz baze podataka Agriview ([28]), „privremeni podaci upućuju na to da se ukupni broj korisnika u 2018. kao godini podnošenja zahtjeva povećao za oko 28 %, s 364 153 na 466 006. Ukupan iznos porastao je za 53 %, s 390 milijuna EUR u 2017. na 600 milijuna EUR u 2018.” (AGRIVIEW DATA);

284. izražava žaljenje zbog toga što je u vezi s potporom za mlade poljoprivrednike putem sustava za ruralni razvoj Revizorski sud u svom Tematskom izvješću br. 10/2017 zaključio da se mjere općenito temelje na nejasnoj procjeni potreba i da nije ostvarena prava koordinacija između plaćanja u okviru prvog stupa i potpore za mlade poljoprivrednike u okviru drugog stupa;

285. poziva Komisiju da slijedi preporuke koje je izdao Revizorski sud za programsko razdoblje nakon 2020. te, prije svega, da usvoji (ili od država članica traži da navedu, u skladu s odredbama o podijeljenom upravljanju) jasnu intervencijsku logiku za instrumente politike kojima se rješava generacijska obnova u poljoprivredi; predlaže da bi intervencijska logika trebala uključivati:

— dobru procjenu potreba mladih poljoprivrednika;

— procjenu potreba koje bi se mogle riješiti instrumentima politika Unije te potreba koje bi se mogle bolje riješiti ili se već bolje rješavaju politikama država članica, kao i analizu kojom bi se utvrdili oblici potpore (npr. izravna plaćanja, jednokratni iznos, financijski instrumenti) koji su najprikladniji s obzirom na utvrđene potrebe;

— definiciju pametnih ciljeva, pri čemu bi očekivani rezultati instrumenata politika trebali biti eksplicitni i mjerljivi u pogledu očekivane stope generacijske obnove i doprinosa održivosti gospodarstava kojima je dodijeljena potpora;

([27]) Rezolucija Europskog parlamenta od 27. travnja 2017. naslovljena „Aktualno stanje koncentracije poljoprivrednih zemljišta u EU-u: kako poljoprivrednicima olakšati pristup zemljištu? (SL C 298, 23.8.2018., str. 112.).

([28]) Vidi odgovore na pisano pitanje br. 39, upitnik povjereniku Hoganu za saslušanje pred odborom CONT 17. listopada 2019.

Globalna Europa

Nalazi Revizorskog suda

286. pozdravlja pozitivan razvoj u pogledu stopa preostale pogreške kako je utvrđeno studijama o stopi preostale pogreške koje su zatražili DG DEVCO i DG NEAR ([29]);

287. sa zabrinutošću, u pogledu studije o stopi preostale pogreške koju je naručio DG NEAR, prima na znanje da, prema Revizorskom sudu:

— postoji prostor za poboljšanje stupnja slobodne prosudbe koju revizori mogu primijeniti pri procjeni pogreške za pojedinačne transakcije;

— broj transakcija za koje nije obavljeno dokazno ispitivanje zbog potpunog oslanjanja na prethodne kontrole udvostručio se 2018. u odnosu na 2017.;

— prekomjerno oslanjanje na revizije koje su obavila druga tijela moglo bi imati učinak na stopu preostale pogreške, pa tako i utjecati na glavni cilj studije o stopi preostale pogreške;

288. s dubokom zabrinutošću, u pogledu studije o stopi preostale pogreške koju je naručio DG DEVCO, prima na znanje da:

— studija o stopi preostale pogreške nije postupak izražavanja jamstva ni revizija;

— izvođaču studije o stopi preostale pogreške ostavlja se znatan prostor za tumačenje, a ugovor o provedbi studije sklapa se uvijek na razdoblje od jedne godine, što znači da se izvođač i pristup mogu mijenjati iz godine u godinu;

— Revizorski sud je utvrdio određene nedostatke, kao što su vrlo mali broj provjera na terenu obavljenih u vezi s transakcijama, nepotpune provjere postupaka javne nabave i poziva na podnošenje prijedloga te procjene pogrešaka;

— Revizorski sud je utvrdio pogreške i nedosljednost u izračunu i ekstrapolaciji pojedinačnih pogrešaka;

— Revizorski sud je također pronašao pogreške u radnim dokumentima izvođača, primjerice aritmetičke pogreške ili pogreške koje su se sastojale od toga da provjerama nisu obuhvaćeni svi kriteriji za prihvatljivost rashoda;

— u slučaju izostanka dokaznog ispitivanja zbog oslanjanja na prethodnu kontrolu, pogreške utvrđene u prethodnim kontrolama ne ekstrapoliraju se na neispitani dio rashoda; time se smanjuje stopa pogreške;

289. primjećuje da je Revizorski sud zaključio da broj revidiranih transakcija u 2018. nije bio dovoljan za procjenu stope pogreške te da je tu odluku donio u skladu sa svojom općom strategijom smanjenja dokaznog ispitivanja i djelomičnog oslanjanja na takozvani „rad drugih”; predlaže Revizorskom sudu da poveća broj transakcija obuhvaćenih revizijom i na taj način procijeni razinu pogreške za poglavlje „Globalna Europa”;

290. izražava žaljenje zbog činjenice da je Revizorski sud zaključio da broj revidiranih transakcija u 2018. nije bio dovoljan za procjenu stope pogreške te da je tu odluku donio u skladu sa svojom općom strategijom smanjenja dokaznog ispitivanja i djelomičnog oslanjanja na takozvani „rad drugih”;

291. ističe da je od 58 transakcija koje je ispitao Revizorski sud njih 11 sadržavalo pogreške te da je Revizorski sud utvrdio pet mjerljivih pogrešaka koje su imale financijski učinak na iznos naplaćen iz proračuna Unije;

292. sa zabrinutošću primjećuje da DG DEVCO u svojem godišnjem izvješću o radu za 2018. godinu, unatoč dobrim rezultatima u pogledu stope pogreške:

— ističe da su za 4,64 % bespovratnih sredstava u okviru izravnog upravljanja ukupnog revidiranog iznosa u 2018. vanjski revizori utvrdili da su neprihvatljivi (str. 57.);

— navodi da 3,77 % iznosa u okviru neizravnog upravljanja s državama korisnicama nije prihvatljivo (str. 66.);

293. izražava žaljenje zbog toga što dvije međunarodne organizacije nisu u dostatnoj mjeri surađivale s Revizorskim sudom: Fond Ujedinjenih naroda za djecu i Svjetski program za hranu, koji nisu pravodobno dostavili potrebnu popratnu dokumentaciju;

([29]) DG DEVCO: 0,85 % u 2018., u usporedbi s 1,18 % u 2017., 1,67 % u 2016., 2,2 % u 2015.; DG NEAR: 0,72 %.

294. izražava žaljenje zbog toga što je Revizorski sud morao utvrditi da – unatoč nastojanjima DG ECHO-a da u izračun ne uključi povrate pretfinanciranja, obustavljene naloge za povrat i prihode od kamata – na brojčanu vrijednost za 2018., kada je riječ o korektivnom kapacitetu DG ECHO-a, utječu neotkrivene pogreške koje dovode do prikazivanja korektivnog kapaciteta te glavne uprave većim nego u stvarnosti;

295. ističe da se prva zadrška uključena u godišnje izvješće o radu DG DEVCO-a za 2018. odnosi na bespovratna sredstva kojima upravlja DG NEAR u ime DG DEVCO-a te da je opseg te zadrške znatno smanjen 2017. i 2018., djelomično zbog stope preostale pogreške ispod praga značajnosti tri godine zaredom;

296. s dubokom zabrinutošću prima na znanje da, uzimajući u obzir ograničenja studije o stopi preostale pogreške, suženi opseg zadrške nije dostatno opravdan;

297. potvrđuje svoju potporu multimedijskim aktivnostima Komisije, koje doprinose neovisnom izvješćivanju o pitanjima Unije u medijima i pomažu u promicanju zajedničke europske javne sfere; međutim, izražava zabrinutost zbog zaključaka kratkog tematskog pregleda Revizorskog suda o Euronewsu, u kojemu se ističe da nema dovoljno transparentnosti i odgovornosti u financijskoj potpori Unije kanalu Euronews te da mehanizmi praćenja i evaluacije nisu dovoljno jaki; stoga poziva Komisiju da odgovori na sva pitanja koja je Revizorski sud postavio i da preispita svoj pristup suradnji s tim kanalom; štoviše, potiče Komisiju da poveća transparentnost i odgovornost u korištenju proračunskih sredstava za multimedijska djelovanja, posebno stvaranjem posebnih proračunskih linija povezanih s različitim djelovanjima, te da provede potpunu reviziju korištenja te proračunske linije;

Izvješće o upravljanju vanjskom pomoći

298. ponovno izražava žaljenje zbog toga što izvješća o upravljanju vanjskom pomoći (EAMR) šefova delegacija Unije nisu priložena godišnjem izvješću o radu DG DEVCO-a i godišnjem izvješću o radu DG NEAR-a za 2018., kako je predviđeno u članku 76. stavku 3. Financijske uredbe;

299. pozdravlja stajalište Komisije ([30]) da se EAMR može dijeliti među zastupnicima i dužnosnicima Parlamenta, Vijeća i Revizorskog suda na bilo koji način (elektroničkom poštom, u kopijama) te da ne postoji obveza uvida u te dokumente u sigurnoj sobi;

Veća transparentnost i strateški pristup politike razvojne suradnje

300. ističe da udruživanje sredstava iz Europskog razvojnog fonda, proračuna Unija i drugih donatora uzajamnih fondova ne bi za posljedicu trebalo imati da novac označen za politiku razvoja i suradnje ne dolazi do svojih namijenjenih korisnika;

301. naglašava da činjenica da se za ostvarivanje politika Unije u trećim zemljama uz proračun Unije sve češće upotrebljavaju financijski mehanizmi stvara rizik od narušavanja razine odgovornosti i transparentnosti djelovanja Unije; ustraje u tome da Komisija treba zajamčiti da uvjet za dodjelu vanjske pomoći bude vladavina prava i poštovanje ljudskih prava u zemljama korisnicama; posebno naglašava da je potrebno osigurati da se sredstvima Unije ne podupire prisilni dječji rad kao ni da se financiraju udžbenici i edukativni materijal kojima se potiču vjerska radikalizacija, netolerancija, etničko nasilje i mučeništvo među djecom;

302. izražava zabrinutost zbog činjenice da problematični dijelovi u palestinskim školskim udžbenicima još nisu uklonjeni, kao i zbog kontinuiranog nedjelovanja u pogledu učinkovite borbe protiv govora mržnje i nasilja u školskim udžbenicima; inzistira na tome da se plaće učitelja i javnih službenika u sektoru obrazovanja koje se financiraju iz fondova Unije kao što je PEGASE upotrijebe za izradu i provedbu kurikuluma koji su u skladu sa standardima UNESCO-a poput mira, tolerancije, suživota i nenasilja, kako su 17. ožujka 2015. u Parizu odlučili ministri obrazovanja iz Unije; i Odluka Europskog parlamenta od 18. travnja 2018. o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016., dio III. – Komisija ([31]);

303. primjećuje da se Komisija može koristiti sredstvima Unije u sigurnosne svrhe kako bi se ostvarila učinkovitija razvojna suradnja; mora se osigurati odgovarajuća pravna osnova i potpuna transparentnost financiranih djelovanja;

([30]) Vidjeti odgovor povjerenika MIMICE na pisano pitanje 51. (saslušanje Odbora za proračunski nadzor od 28. studenoga 2019.).
([31]) SL L 248, 3.10.2018., str. 27.

304. izražava zabrinutost zbog činjenice da, zbog sigurnosnih rizika u mnogim zemljama, kao na primjer u Libiji, revizori često ne mogu provjeriti poštuju li primatelji sredstava Unije visoke standarde ljudskih prava; poziva Komisiju da osigura da se iz ERF-a i proračuna Unije, a preko Kriznog uzajamnog fonda Unije, ne financiraju projekti koje provode vladine i lokalne snage (paravojne skupine) koje su uključene u teške povrede ljudskih prava, posebno u zemljama poput Libije i Sudana; poziva Komisiju da razmotri prekid potpore Unije u slučaju da neovisni revizori ne mogu provjeriti način na koji se novac Unije koristi u tim zemljama;

305. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog načina na koji se Uzajamni fond EU-a za Afriku koristi za financiranje libijske obalne straže, a da se u obzir ne uzimaju vrlo teška kršenja ljudskih prava u Libiji;

306. izražava neodobravanje zbog ograničene uloge koju Parlament ima u nadzoru i upravljanju Kriznim uzajamnim fondom Unije; smatra da je ključno da Parlament bude u mogućnosti nadzirati aktivnosti operativnog odbora ([32]);

307. podsjeća na to da je mogućnost Komisije za uspostavu skrbničkih fondova i upravljanje njima usmjerena na:

— poboljšanje međunarodne uloge Unije, kao i jačanje vidljivosti i učinkovitosti njezina vanjskog djelovanja i razvojne pomoći;

— osiguranje bržeg postupka donošenja odluka prilikom odabira mjera za provedbu, što je ključno u djelovanju u nuždi i djelovanju koje slijedi nakon toga;

— osiguranje mobilizacije dodatnih sredstava namijenjenih za vanjsko djelovanje; i

— udruživanjem sredstava povećati koordinaciju između različitih donatora Unije u odabranim područjima djelovanja;

— upraviteljima uzajamnih fondova pružiti strateške prioritete i smjernice usmjerene na postizanje konkretnih rezultata i učinaka;

308. naglašava da se, budući da mehanizmi izvješćivanja, revizije i javnog nadzora nisu usklađeni, a za ostvarivanje politika Unije sve se češće osim proračuna Unije upotrebljavaju i drugi financijski mehanizmi, stvara rizik od narušavanja razine odgovornosti i transparentnosti;

309. sa zabrinutošću napominje velik broj ugovora dodijeljenih iznimno ograničenom broju nacionalnih razvojnih agencija; primjećuje da je pedeset najvećih ugovora (bespovratna sredstva i ugovori o javnoj nabavi) i sporazuma o delegiranju dodijeljenih nacionalnim agencijama od 2010. dodijeljeno agencijama u samo sedam država članica s visokom koncentracijom po zemljama (42 %, 25 % i 17 % ukupnog iznosa dodijeljenog trima najvećim korisnicima ([33])); upozorava na rizik od ponovne nacionalizacije i sve većeg utjecaja na politike EU-a u području razvoja, suradnje i susjedstva, što je u suprotnosti s ustrajnom povezanošću vanjske politike Unije; potiče Komisiju da učini pristup ocjeni na temelju stupova javnim; poziva Komisiju da revidira i osnaži nadzor nad postupcima tržišnog natjecanja i ugovaranja kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja između tog ograničenog broja izrazito subvencioniranih nacionalnih agencija i drugih javnih i privatnih subjekata s jasnom europskom misijom;

310. u tom pogledu ističe projekt „Ponovno povezivanje Eritreje i Etiopije s pomoću obnove magistralnih cesta u Eritreji” za financiranje eritrejskih nacionalnih građevinskih poduzeća koja koriste prisilni rad koji se obavlja prilikom ispunjavanja vojne obveze;

Preporuke

311. traži od Komisije da:

— poduzme korake kako bi dodatno potaknula međunarodne organizacije da ispunjavaju obvezu dostavljanja Revizorskom sudu, na njegov zahtjev, svih dokumenata i informacija koje su mu potrebne kako bi mogao obaviti svoje zadaće predviđene Ugovorima;

([32]) Rezolucija Europskog parlamenta od 23. listopada 2019. o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2020., P9_TA(2019)0038, stavak 51.

([33]) Vidi odgovore na pisano pitanje br. 4, upitnik povjereniku Hoganu za saslušanje pred odborom CONT 18. studenoga 2019.

— prilagodi metodologiju za izračun stope preostale pogreške DG NEAR-a i DG DEVCO-a kako bi se ograničile odluke o potpunom oslanjanju na kontrole, da pozorno prati primjenu te metodologije i da ukloni sve nedostatke koje je utvrdio Revizorski sud;

— izmijeni način izračuna korektivnog kapaciteta DG ECHO-a za 2019. na način da njime ne obuhvati povrat nepotrošenih pretfinanciranja;

— u svojem pismu priloženom EAMR-u navede da se ti dokumenti mogu dijeliti među zastupnicima i dužnosnicima Parlamenta na bilo koji način (elektroničkom poštom, u kopijama) te da ne postoji obveza uvida u te dokumente u sigurnoj sobi;

— razmotri ukidanje uzajamnih fondova koji ne mogu privući znatan doprinos drugih donatora ili koji ne ispunjavaju svoje ciljeve;

— da redovito i sustavno prate jesu li utvrđeni i učinkovito ublaženi potencijalni učinci financiranih aktivnosti i projekata na temeljna prava;

— zajamči da se sredstvima Unije ne potiče prisilni rad djece;

— osigura da svi treći subjekti koriste sredstva Unije za izradu udžbenika i nastavnog materijala koji odražavaju zajedničke vrijednosti, u potpunoj su usklađenosti sa standardima UNESCO-a i promiču mir, toleranciju i suživot u školskom obrazovanju;

— zajamči da se sredstva Unije ne koriste u svrhe koje se razlikuju od dodijeljenih područja;

— pruži detaljne informacije o odlukama donesenima u operativnom odboru te osigura da Parlament bude zastupljen na njegovim sastancima ([34]);

312. ustraje u tome da bi važan kriterij za određivanje prioriteta vanjske pomoći Komisije trebali biti prisutnost vladavine prava i poštovanje ljudskih prava u zemlji primateljici; ustraje u tome da bi Komisija trebala detaljno provjeravati način na koji treći subjekti koriste sredstva Unije kako bi se osiguralo da se nikakva sredstva ne dodjeljuju i nisu povezana s terorizmom i/ili vjerskom i političkom radikalizacijom;

Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 35/2018.: Transparentnost financijskih sredstava EU-a kojima se koriste nevladine organizacije: potrebno je uložiti više napora

313. prima na znanje važnu ulogu koju nezavisne nevladine organizacije imaju unutar i izvan Unije; prepoznaje ključan doprinos civilnog društva u cijelom svijetu u promicanju i zaštiti ljudskih prava, poticanju razvoja i zaštiti demokracije te pružanju humanitarne pomoći; prima na znanje činjenicu da neke od njih djeluju u vrlo teškim ili opasnim uvjetima ili u područjima u kojima je njihov doprinos neophodan; promicanje socijalne uključenosti i zapošljavanja, kao i osiguravanje pristupa obrazovanju i zdravlju te doprinos zaštiti okoliša i borbi protiv korupcije;

314. prima na znanje da Komisija otprilike 1,7 % proračuna Unije i 6,8 % europskih razvojnih fondova izvršava preko nevladinih organizacija;

315. poziva Komisiju da predloži usklađenu definiciju nevladinih organizacija u skladu sa zakonodavstvima država članica;

316. ističe da je transparentnost jedno od proračunskih načela koja su utvrđena Financijskom uredbom; njome se od Komisije zahtijeva da na odgovarajući način i pravodobno daje na raspolaganje podatke o primateljima sredstava Unije;

317. uviđa da su slični nedostaci koji se navode u pogledu nevladinih organizacija relevantni za sve korisnike Unije, kao što su privatna trgovačka društva, javna tijela vlasti itd.;

318. ističe da je Revizorski sud utvrdio pet elemenata u vezi s korištenjem sredstava Unije od strane nevladinih organizacija u kojima Komisija nije dovoljno transparentna:

— klasifikacija nevladinih organizacija u računovodstvenom sustavu Komisije ABAC;

— bilježenje informacija o sredstvima i aktivnostima koje provode nevladine organizacije;

([34]) Rezolucija Europskog parlamenta od 23. listopada 2019., stavak 51.

— prikupljanje i provjeravanje informacija o tome kako nevladine organizacije troše sredstva Unije koje provodi Komisija;

— slabosti informacija koje se objavljuju o stvarnim isplatama ili subjektima koji primaju sredstva u okviru podugovaranja;

— nepotpune informacije koje su dostavila tijela Ujedinjenih naroda o ugovorima dodijeljenima nevladinim organizacijama;

319. primjećuje da Financijska uredba, donesena 2018., sada obuhvaća većinu preporuka Revizorskog suda te da je Komisija već provela većinu preporuka Revizorskog suda; poziva Komisiju da se usredotoči na provedbu tih preporuka, koje bi se trebale primjenjivati na sve korisnike Unije, u skladu s Financijskom uredbom i načelima nediskriminacije;

320. zahtijeva od Komisije da brzo izradi smjernice i čvrste kriterije za utvrđivanje nevladinih organizacija u svojem računovodstvenom sustavu i da provjerava podatke koje podnositelji zahtjeva sami dostavljaju;

321. napominje da svaka glavna uprava ima različit sustav registracije za podnositelje zahtjeva za financiranje sredstvima Unije; poziva Komisiju da uspostavi jedinstvenu ulaznu točku kako bi se osigurala dosljednost podataka u sustavu financijske transparentnosti te da utvrdi kriterije i smjernice za definiciju nevladinih organizacija i drugih kategorija korisnika;

322. poziva Komisiju da isključi nevladine organizacije i sve druge podnositelje zahtjeva koji u više navrata ili namjerno dostave izjave u kojima postoje netočni navodi o ranijem iskustvu te da ih temeljitije provjerava;

323. pozdravlja usmjerenost nove Financijske uredbe na pojednostavnjenje, primjerice uvođenje *ex ante* ocjene na temelju stupova, te zahtijeva od Komisije da primijeni dosljedno tumačenje primjenjivih pravila Financijske uredbe kad je riječ o podugovaranju među različitim službama, uzimajući u obzir posebnosti sektora;

324. poziva Komisiju da standardizira i poboljša točnost informacija objavljenih u sustavu financijske transparentnosti te da se pobrine da svi korisnici koji su sklopili ugovor s Unijom budu otkriveni, zajedno s iznosom dodijeljenih sredstava, do sredine 2021. godine;

325. izražava žaljenje zbog toga što Komisija nije provjerila objavljuju li tijela Ujedinjenih naroda informacije o bespovratnim sredstvima dodijeljenima iz sredstava Unije; zahtijeva od Komisije da dosljedno provodi te provjere;

326. poziva Komisiju da poboljša prikupljene informacije time da omogući različitim sustavima upravljanja bespovratnim sredstvima da bilježe financijska sredstva koja su primili svi korisnici koji su sklopili ugovor s Unijom, a ne samo vodeći korisnik, čineći te informacije pogodnima za analizu i obradu; u tom kontekstu pozdravlja na nadolazeće pokretanje sustava OPSYS u okviru vanjskog financiranja Unije;

327. ponavlja hitan zahtjev upućen Komisiji da provede sudske odluke Suda Europske unije ([35]) i Stalnog arbitražnog suda ([36]) te da u potpunosti prizna status Međunarodne upravljačke skupine kao međunarodne organizacije;

328. poziva Komisiju da tijelo nadležno za davanje razrješnice što prije izvijesti o poduzetim mjerama;

Sigurnost i građanstvo

Nalazi Revizorskog suda

329. pozdravlja činjenicu da je treću godinu za redom Revizorski sud u svoje godišnje izvješće uvrstio zasebno poglavlje o sigurnosti i građanstvu; prima na znanje da se u nalazima Revizorskog suda ne predviđa posebna stopa pogreške za to rashodovno područje jer ono predstavlja samo oko 2 % ukupnog proračuna Unije;

330. ističe da je javni i politički interes u tom području mnogo veći od njegova financijskog udjela; poziva Revizorski sud da razmotri reviziju dodatnih transakcija te da pruži procijenjenu razinu pogreške za poglavlje „Sigurnost i građanstvo”;

([35]) Presuda Suda od 31. siječnja 2019., International Management Group/Komisija, spojeni predmeti C-183/17 P i C-184/17 P, ECLI:EU:C:2019:78.

([36]) Stalni arbitražni sud, predmet br. 2017-03.

331. ističe da, prema navodima Revizorskog suda, i dalje postoji prostor za bolje iskorištavanje sredstava Unije u okviru ovog programskog razdoblja tako što će se osigurati da države članice vrše povrat troškova samo za mjere kod kojih su ispunjeni svi uvjeti za plaćanje ili ako se ugovori sklapaju samo nakon odgovarajuće i dosljedne procjene svih kriterija za odabir i dodjelu;

332. prima na znanje da su države članice znatno povećale stopu provedbe svojih nacionalnih programa u okviru fondova AMIF/ISF; međutim, izražava zabrinutost zbog činjenice da se iznos nepotrošenih sredstava i dalje povećava te je moguće da, kako se programi bliže zaključenju, raste pritisak na nacionalna tijela;

333. napominje da je revizijom koju je proveo Revizorski sud nad sustavima upravljanja i kontrole tijela u sedam ([37]) država članica odgovornih za provedbu nacionalnih programa AMIF-a/ISF-a utvrđeno da su oni općenito imali dostatne kontrole za ispunjavanje zahtjeva uredbi, iako su utvrđeni određeni nedostaci (odlomak 8.10. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.); napominje da je isto vrijedilo i za unutarnje postupke DG HOME-a u pogledu procjene zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava i odobrenja zahtjeva za plaćanje (odlomak 8.13. Godišnjeg izvješća Revizorskog suda za 2018.);

334. poziva Komisiju da se pri provedbi administrativnih provjera zahtjeva za plaćanje pobrine za to da sustavno upotrebljava dokumentaciju koju je zatražila od korisnika bespovratnih sredstava kako bi se na odgovarajući način ispitale zakonitost i pravilnost postupaka javne nabave koje su ti korisnici proveli;

335. poziva Komisiju da naloži tijelima država članica zaduženima za nacionalne programe u okviru AMIF-a/ ISF-a da pri obavljanju administrativnih provjera vlastitih zahtjeva za plaćanje na primjeren način provjere zakonitost i pravilnost postupaka javne nabave koje provode korisnici tih fondova;

336. sa zabrinutošću prima na znanje da, u pogledu uspješnosti, Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću za 2018. navodi (u odlomcima 8.19 i 8.20) da države članice na razini projekta ne koriste uvijek odgovarajuće pokazatelje te se zbog toga učinak financiranih projekata ne može točno izmjeriti;

Godišnje izvješće o radu Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove za 2018.

337. pozdravlja naglasak koji Komisija stavlja na uspostavu strukturiranog sustava Unije za preseljenje kojim se osigurava zakonit i siguran put prema Uniji za ugrožene osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita;

338. izražava žaljenje zbog činjenice da trenutačno stanje u nekima od centara za prihvat i registraciju koje sufinancira Unija nije u skladu s najboljim praksama i standardima, posebno u pogledu hrane i zdravstvene skrbi;

339. izražava žaljenje zbog činjenice da DG HOME nije uveo nijedan ključni pokazatelj uspješnosti u vezi s položajem najugroženijih migranata, posebno djece, žena i djevojčica migranata, kako bi se spriječilo i izbjeglo zlostavljanje i trgovanje ljudima; osuđuje sustavnu upotrebu pritvora;

Zadrške

340. izražava žaljenje zbog činjenice što je potrebno toliko vremena za ispravljanje problema utvrđenih u Njemačkoj od 2013. s obzirom na to da opseg zadrške nije toliko velik;

341. izražava zabrinutost zbog znatnih slabosti utvrđenih u sustavima upravljanja i kontrole Europskog potpornog ureda za azil (EASO) koje opravdavaju izražavanje zadrške u pogledu reputacijskog rizika;

342. prima na znanje zadrške glavnog direktora DG HOME-a u godišnjem izvješću o radu DG HOME-a (str. 108.);

Preporuke

343. preporučuje da:

— Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću i dalje izrađuje posebno poglavlje o sigurnosti i građanstvu;

— DG HOME uvede ključni pokazatelj uspješnosti u vezi s položajem najugroženijih migranata, posebno djece, žena i djevojčica migranata, kako bi se spriječilo i izbjeglo zlostavljanje i trgovanje ljudima;

([37]) Belgija, Njemačka, Španjolska, Grčka i Švedska za AMIF; Litva i Rumunjska za ISF.

— Komisija zatraži od država članica da u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji za svoje nacionalne programe u sklopu AMIF-a/ISF-a prikazane iznose razvrstavaju na povrate, pretfinanciranja i stvarno nastale rashode; i

— stvarna potrošnja po fondu od 2018. bude naznačena u godišnjim izvješćima o radu glavnih uprava Komisije;

Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 20/2019.: Informacijski sustavi EU-a koji se upotrebljavaju u okviru granične kontrole vrlo su koristan alat, ali potrebno je staviti veći naglasak na pravodobnost i potpunost podataka

344. pozdravlja činjenicu da su, prema Revizorskom sudu, ispitani sustavi država članica općenito dovoljno dobro osmišljeni da olakšaju granične provjere i da su se posjećene države članice ([38]) u načelu pridržavale važećeg pravnog okvira;

345. sa zabrinutošću prima na znanje da je Revizorski sud u svojem tematskom izvješću br. 20/2019 utvrdio sljedeće:

— pojedinim nacionalnim komponentama sustava druge generacije schengenskog informacijskog sustava (SIS II) i viznog informacijskog sustava (VIS) omogućavale su se učinkovitije granične provjere nego drugima;

— došlo je do velikih kašnjenja s uvođenjem IT rješenja za europski sustav nadzora granica (Eurosur) i evidenciju podataka o putnicima (PNR), kako na razini Unije tako i na nacionalnim razinama; time je službenicima graničnog nadzora i drugim tijelima onemogućeno ostvarivanje koristi predviđenih tim sustavima;

— državama članicama potrebno je mnogo vremena za otklanjanje nedostatka utvrđenih u okviru schengenskog mehanizma evaluacija; to je posljedica nepostojanja obvezujućih rokova za usvajanje evaluacijskih izvješća i provedbu korektivnih mjera;

— više od polovine službenika graničnog nadzora koji su sudjelovali u ispitivanju Revizorskog suda je u nekom trenutku dopustilo osobama prelazak preko granica bez provjere u informacijskim sustavima;

— broj izdanih viza ne podudara se s brojem provjerenih viza;

— u pravnim aktima kojima su uređeni europski informacijski sustavi malo je riječi o kontroli kvalitete podataka;

— iako Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) svakog mjeseca provodi automatizirane provjere kvalitete podataka u sustavu SIS II, rezultati tih provjera dostupni su samo državama članicama na koje se te provjere odnose pa eu-LISA i Komisija stoga nisu u mogućnosti ocijeniti napredak koji su pojedine zemlje ostvarile u rješavanju problema povezanih s kvalitetom podataka;

— ni eu-LISA ni Komisija nemaju nikakve izvršne ovlasti kojima bi se postiglo da države članice pravodobno ispravljaju probleme povezane s kvalitetom podataka;

— službenici graničnog nadzora ne dobivaju uvijek pravodobne i potpune podatke iz informacijskih sustava;

— osim u slučaju Europske baze otisaka prstiju tražitelja azila (Eurodac) općenito ne postoje obvezni rokovi za unos podataka; primjerice, Eurosur je zamišljen kao izvor informacija u stvarnom vremenu o stanju na granicama; međutim, neke od zemalja koje je Revizorski sud obuhvatio revizijom doista unose informacije u Eurosur u stvarnom vremenu, dok druge to čine samo jednom tjedno;

— od početka rada Eurodaca 2013. godine nije bilo ni jedne godine u kojoj su sve države članice na vrijeme dostavile potrebne informacije;

— kašnjenja s dostavljanjem informacija mogu dovesti do toga da se za obradu određenog zahtjeva za azil odgovornom proglasi pogrešna zemlja;

346. traži od Komisije da:

— brzo potakne osposobljavanje s praktičnim vježbama u sustavima SIS II i VIS;

— ubrza ispravljanje nedostataka otkrivenih u okviru evaluacija provedbe schengenskih pravila;

— analizira odstupanja u provjerama valjanosti viza u cilju poboljšanja postupke kontrole kvalitete podataka;

([38]) Finska, Francuska, Italija, Luksemburg i Poljska.

— smanji kašnjenja u unosu podataka;

— osigura bolju povezivost pet postojećih informacijskih sustava kako bi se zajamčili točni i pravovremeni tokovi podataka;

— potakne kontinuirane dobre prakse i ponašanje u opskrbi informacijskih sustava i njihovoj podršci;

Tematsko izvješće br. 24/2019: Azil, premještanje i vraćanje migranata: vrijeme je da se poduzmu odlučnije mjere za usklađivanje ciljeva i rezultata

347. sa zabrinutošću prima na znanje da je Revizorski sud u svojem Tematskom izvješću br. 24/2019 utvrdio sljedeće:

— provedba postupaka azila u Grčkoj i Italiji i dalje je obilježena dugotrajnim vremenom obrade i administrativnim zastojima;

— kao što je to slučaj i u ostatku Unije, vraćanje migranata iz Grčke i Italije na niskoj je razini;

— ne prikupljaju se podaci o učinkovitosti postupaka vraćanja i ne postoje pokazatelji kojima bi se mjerila održivost vraćanja, primjerice broj vraćenih migranata koji se pokušaju vratiti u Uniju ili uspješnost reintegracijskih paketa potpomognutog dobrovoljnog povrata i reintegracije;

— dok su se registracija i uzimanje otisaka prstiju migranata u centrima za prihvat i registraciju znatno poboljšali od revizije koju je Revizorski sud proveo 2017. (tematsko izvješće Revizorskog suda br. 6/2017), programi privremenih hitnih premještanja nisu postigli svoje ciljeve i stoga se njima nije smanjio pritisak na grčke i talijanske sustave azila;

— iako je 20 mjera potpore Unije u Grčkoj i Italiji, koje je ispitao Revizorski sud, usmjereno na utvrđene potrebe, nedostaci su i dalje prisutni, većina projekata nije u potpunosti ostvarila svoje ciljeve, a okvir uspješnosti utvrđen je sa zakašnjenjem i bez ciljeva; nadalje, nije bilo dostupno dovoljno podataka o uspješnosti;

— kapaciteti za obradu zahtjeva za azil povećali su se i u Grčkoj i u Italiji, ali oni još uvijek nisu dostatni za rješavanje sve većih zaostataka u Grčkoj;

— budući da je u Italiji zabilježeno manje novih zahtjeva za azil, zaostatci u postupcima azila i povrata se smanjuju, ali kapaciteti su nedostatni za obradu velikoga broja žalbi na prvu odluku;

— i u Grčkoj i Italiji, kao i u cijeloj Uniji, u stvarnosti se vraća daleko manji broj migranata nego što se izda odluka o vraćanju; do toga dolazi zbog, primjerice, vremena potrebnog za obradu predmeta povezanih s azilom, nedovoljnih kapaciteta u centrima za zadržavanje, otežane suradnje sa zemljom podrijetla migranata ili činjenice da migranti jednostavno nestanu nakon što se donese odluka o vraćanju;

348. poziva Komisiju i agencije da:

— stečena iskustva koriste za uspostavu mehanizma dobrovoljnog premještanja u budućnosti te da predlože nove mjere za učinkovito rješavanje svih kriznih situacija sličnih migracijskoj krizi 2015. koje bi bile prihvatljive za sve države članice;

— ojačaju upravljanje pomoći u nuždi i nacionalnim programima financiranima iz Fonda za azil, migracije i integraciju;

— unaprijede operativnu potporu koju EASO pruža državama članicama u postupcima azila;

— prilagode potporu koju Frontex pruža pri vraćanju migranata i slanju stručnjaka u žarišne točke;

— ojačaju upravljanje nacionalnim sustavima azila;

— podupiru daljnje nacionalne postupke vraćanja migranata; prikupljaju podatke o uspješnosti postupaka vraćanja, čime bi se olakšali donošenje politika, evaluacija uspješnosti i istraživanja;

349. traži od Komisije da:

— poboljša funkcioniranje sustava žarišnih točaka kako bi se osigurali dostojanstveni uvjeti prihvata kao i učinkovitost u postupanju s dolascima;

— pažljivo prati učinkovitost aktivnosti koje provodi Frontex radi bolje zaštite vanjskih granica Europske unije;

— poveća učinkovitost nadzora nad vanjskim granicama EU-a te poštovanje temeljnih prava i poboljša suradnju s nacionalnim tijelima;

— poduzme potrebne mjere za rješavanje temeljnih uzroka migracija;

— posebno izražava zabrinutost zbog nedovoljne politike vraćanja u treće zemlje iako je riječ o ključnom prioritetu; politika povrata i borba protiv nezakonitih migracija ključni su za uspostavu učinkovite migracijske politike i istinskog partnerstva s trećim zemljama;

— pruži pomoć zemljama podrijetla kako se potencijalni migranti ne bi odlučivali na opasno putovanje u Europu, poveća razinu pomoći zemljama podrijetla, poboljša životne uvjete i izglede za budućnost lokalnog stanovništva te da se bori protiv trgovaca ljudima koji iskorištavaju očaj i ranjivost;

Europski fond za strateška ulaganja (EFSU)

350. sa zabrinutošću prima na znanje opažanja Revizorskog suda da se pri navedenoj procjeni mobiliziranih ulaganja nije uzela u obzir činjenica da su neke operacije EFSU-a zamijenile druge operacije EIB-a i financijske instrumente Unije, kao ni činjenica da dio potpore EFSU-a otpada na projekte koji su se mogli financirati iz drugih javnih ili privatnih izvora pod različitim uvjetima;

351. izražava žaljenje zbog zaključka Revizorskog suda da, unatoč tome što je potpora EFSU-a omogućila EIB-u da učetverostruči obujam svojih rizičnijih aktivnosti kreditiranja u usporedbi s 2014., vrijednost potpisanih financijskih operacija i dalje je manja od očekivane;

352. podržava preporuke Revizorskog suda za:

— promicanje uporabe rizičnijih proizvoda EIB-a u okviru EFSU-a u opravdanim slučajevima;

— poticanje međusobnog nadopunjavanja financijskih instrumenata Unije i njegovih proračunskih jamstava;

— poboljšanje postupka u okviru kojeg se procjenjuje jesu li se potencijalni projekti u okviru EFSU-a mogli financirati iz drugih izvora;

— bolju procjenu iznosa mobiliziranih ulaganja;

— povećanje zemljopisne raširenosti ulaganja za koja se pruža potpora iz EFSU-a;

353. smatra da su detaljne preliminarne procjene potreba od ključne važnosti kako bi se i. ustanovili manjkovi ulaganja i prepreke ulaganjima u različitim državama članicama ili regijama, ii. na odgovarajući način ustanovila priroda i razmjer nefunkcioniranja tržišta i iii. pripremili najoptimalniji pristupi/programi za rješavanje tih manjkova ulaganja;

354. poziva na objektivan pregled dodatnosti i dodane vrijednosti projekata EFSU-a te njihove usklađenosti s politikama Unije ili drugim operacijama EIB-a kako bi se ti projekti umjesto na potražnji više temeljili na javnim politikama;

355. podsjeća na to da je potrebno pružiti jasne i pristupačne informacije o gospodarskom, socijalnom i okolišnom učinku projekata koji se financiraju iz EFSU-a, kao i o ostvarenoj dodanoj vrijednosti; smatra da bi za sve projekte koji primaju potporu iz EFSU-a ocjena dodatnosti trebala biti potkrijepljena odgovarajućom dokumentacijom;

Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 15/2019.: Provedba paketa kadrovskih reformi iz 2014. godine u Komisiji: ostvarene su velike uštede, ali ne bez posljedica za osoblje

356. izražava žaljenje zbog toga što Komisija tijelu nadležnom za davanje razrješnice ne daje točne podatke o slučajevima izgaranja na poslu; međutim, konstatira da je Komisija pokrenula strategiju „sposoban za rad", uključujući zdravstveni alat za praćenje odsutnosti i njezinih uzroka, mjere za postizanje dobrog upravljanja izostancima, kao i nova jedinica za medicinsku kontrolu ([39]); stoga smatra da je Komisija opremljena svim potrebnim alatima za otkrivanje, rješavanje, praćenje i izvješćivanje o slučajevima izgaranja na poslu kao i za njihovo razlikovanje od dugotrajnog bolovanja; poziva Komisiju da u okviru postupaka davanja razrješnice Odboru Parlamenta za proračunski nadzor pruži podatke o slučajevima izgaranja na poslu; u tom kontekstu ne odobrava naknadne odgovore Komisije u kojima se, čini se, opravdava viša stopa bolovanja i dugoročne odsutnosti žena zbog „brojnih ozbiljnih bolesti ili stanja specifičnih za žene" i „društvenih trendova (…) zbog kojih žene često preuzimaju veći dio obiteljskih obveza, uključujući skrb o bolesnoj djeci i članovima šire obitelji" ([40]);

357. izražava zabrinutost zbog sve većeg problema razlike u kupovnoj moći za europske javne službenike u Luksemburgu; prima na znanje zaključke studije AIRINC-a ([41]) provedene na zahtjev Komisije kojom se potvrđuje problem razlike u kupovnoj moći i utvrđuje se njezin iznos na 10,5 % (što je više od kritičnog postotka od 5 % utvrđenog Pravilnikom o osoblju), ponajprije zbog troškova života u Luksemburgu; uviđa da Komisija neće biti u mogućnosti podnijeti zakonodavni prijedlog kojim se rješava pitanje korekcijskih koeficijenata prije dovršetka izvješća o metodi izračuna plaća, čiji je rok 31. ožujka 2022.; međutim, u međuvremenu potiče Komisiju da ocijeni izvedivost i opseg privremenih ciljanih mjera uvrštenih u izvješće AIRINC-a, osobito uvođenje mehanizma naknade za stanovanje;

358. sa zabrinutošću prima na znanje zapažanja Revizorskog suda u vezi s paketom kadrovskih reformi iz 2014. ([42]); pozdravlja preporuke Revizorskog suda i spremnost Komisije da ih provede; podupire stajalište Odbora za proračunski nadzor ([43]) o tome; izražava neodobravanje zbog vrlo negativnog utjecaja paketa reformi iz 2014. na brojne ključne aspekte ljudskih resursa u institucijama Unije, a time i na njihovu privlačnost kao poslodavca, sve u nastojanju da se ostvare upitne uštede; upozorava na ozbiljne posljedice koje bi smanjenje proračuna za administrativne rashode ili smanjenje osoblja moglo imati za budućnost europske javne službe i provedbu politika Unije;

359. podsjeća Komisiju na njezin zahtjev za provedbu pomne i ažurirane analize utjecaja dizajna otvorenih prostora u okviru razrješnice za 2017. ([44]); prima na znanje komunikaciju „Radno mjesto budućnosti u Europskoj komisiji" ([45]) i posebno pozdravlja načelo prema kojemu „osoblje na koje se to odnosi treba biti uključeno u cijeli proces osmišljavanja i izgradnje novog radnog prostora"; izražava žaljenje zbog toga što koncept dobrobiti osoblja usvojen u toj komunikaciji ne uključuje psihološke uvjete, primjerice tjeskobu, stres ili izgaranje na poslu, pri čemu radno mjesto ima ključnu ulogu; ističe da je potrebno provesti opću analizu koja bi služila kao temelj za procjenu pojedinačnih slučajeva prije provedbe opsežnijih uredskih intervencija u Komisiji, koje bi uvijek trebale uključivati članove osoblja na koje se odnose;

([39]) Tematsko izvješće Revizorskog suda br. 15/2019.: „Provedba paketa kadrovskih reformi iz 2014. godine u Komisiji: ostvarene su velike uštede, ali ne bez posljedica za osoblje".
([40]) Pismo vršitelja dužnosti glavnog tajnika od 26. studenoga 2019. upućeno Moniki Hohlmeier, predsjednici Odbora Parlamenta za proračunski nadzor, i Isabel Garcíji Muñoz, potpredsjednici tog odbora (ARES(2019)7291393).
([41]) AIRINC, Study on the cost of living for EU staff posted in Luxembourg („Studija o troškovima života članova osoblja EU-a zaposlenih u Luxembourgu"), završno izvješće, rujan 2019.
([42]) Tematsko izvješće br. 15/2019: Provedba paketa kadrovskih reformi iz 2014. godine u Komisiji: ostvarene su velike uštede, ali ne bez posljedica za osoblje.
([43]) Radni dokument o provedbi paketa kadrovskih reformi iz 2014. godine u Komisiji: ostvarene su velike uštede, ali ne bez posljedica za osoblje.
([44]) Razno, stavak 205. – Rezolucija Europskog parlamenta od 26. ožujka 2019. o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., dio III. – Komisija i izvršne agencije (SL L 249, 27.9.2019., str. 31.).
([45]) Komunikacija Komisije „Radno mjesto budućnosti u Europskoj komisiji" (C(2019)7450/F1).

Administracija

Nalazi Revizorskog suda

360. prima na znanje činjenicu da ukupni revizijski dokazi Revizorskog suda upućuju na to da razina pogreške u rashodima za administraciju nije bila značajna;

361. izražava zabrinutost zbog toga što je Revizorski sud utvrdio veći broj nedostataka u unutarnjoj kontroli upravljanja obiteljskim naknadama za članove osoblja koje je otkrio u odnosu na prethodne godine te je izrazio žaljenje zbog toga što PMO nije u dovoljnoj mjeri pratio obavlja li se točno i pravodobno ažuriranje osobnih podataka kako bi se zajamčila točnost osnove za izračun plaća i naknada;

362. izražava duboku zabrinutost zbog činjenice da je Revizorski sud utvrdio nedostatke u postupcima javne nabave u cilju poboljšanja sigurnosti ljudi i zgrada, koje je vodila Komisija, ali napominje da su ti nedostaci uglavnom posljedica hitnosti sklapanja ugovora;

363. poziva Komisiju da provodi transparentnije postupke imenovanja za sva radna mjesta, osobito za upravljačka; poziva Komisiju da razjasni prethodne postupke imenovanja zbog nedostatka transparentnosti i odgovornosti;

364. poziva Komisiju da u najkraćem mogućem roku unaprijedi svoje sustave za upravljanje obveznim obiteljskim naknadama povećanjem učestalosti provjera podataka o privatnom i obiteljskom stanju članova osoblja i provođenjem temeljitijih provjera dosljednosti izjava o naknadama koje članovi osoblja primaju iz drugih izvora, posebice u slučaju reformi sustava obiteljskih naknada u državama članicama;

365. primjećuje stalno poboljšanje rodne zastupljenosti među članovima osoblja; podsjeća na nejednaku zastupljenost muškaraca i žena na rukovodećim položajima;

366. ističe da je, prema pisanim odgovorima, deset država članica nedovoljno zastupljeno u razredima AD5 – AD8; dotične države članice su: Danska, Njemačka, Irska, Francuska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Portugal, Finska i Švedska. sa zabrinutošću konstatira da radna mjesta za službenike u institucijama možda nisu tako privlačna za javne službenike iz određenih država članica, zbog čega je teško uravnotežiti zemljopisne razlike;

367. primjećuje sve veći broj uklonjenih subjekata iz registra transparentnosti; ističe, međutim, važnost daljnjih mjera povezanih s pojedincima i pravnim subjektima koji su uklonjeni iz registra transparentnosti; poziva Komisiju da obrati više pozornosti na činjenicu da je potrebno više resursa za validaciju i provjeru uzoraka subjekata iz registra transparentnosti;

368. poziva Komisiju da provede procjenu u cilju preispitivanja unutarnjih mehanizama povezanih sa zaštitom zviždača koji su već na snazi, uključujući odredbe o podizanju razine osviještenosti među svim članovima osoblja kao i o osposobljavanju članova rukovodstva koji primaju izvješća; poziva europske institucije da usklade svoje pravilnike o osoblju radi zaštite zviždača;

Kodeks ponašanja povjerenika

369. podsjeća da je Parlament 2018. obaviješten da je glavni tajnik Komisije razmotrio mogućnost da se povjerenicima nakon isteka mandata ponude nove pogodnosti (uredi, informatička oprema, vozač) kako bi se nadoknadile strože odredbe unesene u kodeks ponašanja u vezi s razdobljem mirovanja povjerenika;

370. primjećuje da je u svojem odgovoru na pisano pitanje br. 64, u okviru pripreme za saslušanje pred Odborom za proračunski nadzor od 5. prosinca 2019., povjerenik Hahn izjavio:

„Bivši članovi Komisije, a posebno bivši predsjednici, i dalje su veleposlanici EU-a u Europi i šire. Većina će ih nastaviti štititi i promicati postignuća Unije nakon isteka mandata, na primjer kada budu pozvani da govore na konferencijama ili sudjeluju u javnim raspravama o Europi i ulozi Komisije.

U skladu sa sličnim odredbama u nacionalnim vladama i drugim institucijama, Komisija je na sastanku 30. listopada 2019. odlučila omogućiti bivšim predsjednicima Komisije da na primjeren način obavljaju predstavničke funkcije nakon završetka mandata. Stoga bi bivši predsjednici trebali imati pristup određenim ograničenim resursima, na primjer logističkoj potpori, kao što je ured, i određenoj drugoj vrsti pomoći. Bivši povjerenici imat će logističku potporu u obliku prolaznog ureda („bureau de passage”) te će od Komisije primati određene komunikacijske materijale. U Kodeksu ponašanja ta se obveza navodi već u članku 11. stavku 1. prvoj rečenici. (…).”;

371. smatra da bi Komisija trebala povećati transparentnost statusa posebnih savjetnika Komisije s jasnom definicijom njihovih zadaća i misija te Parlamentu dostaviti sve informacije o financijskim troškovima svoje odluke od 30. listopada 2019.;

372. podsjeća Komisiju da su povjerenici Komisije podložni zahtjevima transparentnosti u pogledu sastanaka koje održavaju s organizacijama ili samozaposlenim pojedincima; potpuna transparentnost obveza je povjerenika i članova njihovih kabineta te se sastaju isključivo s onim organizacijama ili samozaposlenim osobama koje su upisane u registar transparentnosti te, u skladu s Odlukom Komisije 2014/839/EU, objavljuju informacije o tim sastancima ([46]);

373. poziva Komisiju da se pobrine za to da bivši povjerenici nakon prestanka razdoblja mirovanja više nemaju pravo koristiti se pogodnostima ponuđenima u njezinoj odluci od 30. listopada 2019.; u slučaju preuzimanja druge funkcije također gube pravo koristiti se tim pogodnostima;

374. naglašava da su se bivši povjerenici Komisije, u skladu s člankom 245. UFEU-a, nakon isteka mandata dužni ponašati časno i diskretno;

375. poziva Komisiju da provodi postojeće pravno obvezujuće propise iz kodeksa ponašanja u vezi s politikom „rotirajućih vrata" i za Komisiju i za agencije;

EPPO

376. primjećuje da je, u skladu s člankom 3. Uredbe o EPPO-u, EPPO osnovan kao institucionalno tijelo Europske unije, dok se u proračunu za 2020. EPPO predstavlja kao agencija pod naslovom „Komisija"; izražava zabrinutost zbog činjenice da takvo stanje ne jamči u dovoljnoj mjeri potrebnu nezavisnost EPPO-a te poziva Komisiju da proračun EPPO-a predstavi kao proračun institucije pod budućim naslovom 7. („Administracija"), zajedno s ostalim tijelima i institucijama, a ne pod budućim naslovom 2. („Komisija") s agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove; zahtijeva da Komisija uzme u obzir procjenu otvorenih novih predmeta i predmeta čija obrada još traje, koju EPPO predstavlja institucijama kako bi se izradili realističan proračun i plan radnih mjesta; izražava duboku zabrinutost zbog činjenice da zbog aktualnog planiranja proračuna EPPO neće moći postati u potpunosti operativan do studenog 2020.;

Europske škole

377. primjećuje da je u skladu s Financijskom uredbom europskih škola Revizorski sud pregledao konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju škola za financijsku godinu 2018., računovodstvenu dokumentaciju središnjeg ureda i sustava unutarnje kontrole (zapošljavanje, javna nabava i plaćanje) dviju škola (Bergen i Varese); prima na znanje da je Revizorski sud preispitao rad vanjskog revizora škola koji je prije konsolidacije ispitao računovodstvenu dokumentaciju i sustave unutarnje kontrole sedam škola;

378. izražava duboko žaljenje zbog činjenice da Revizorski sud nije mogao potvrditi da je financijsko upravljanje škola 2018. bilo u skladu s Financijskom uredbom, njezinim provedbenim pravilima i Pravilnikom o osoblju;

379. posebno primjećuje da su revizijom koju je Revizorski sud proveo nad sustavima unutarnje kontrole središnjeg ureda i dviju odabranih škola utvrđeni nedostaci u kontrolnom okruženju, u platnim sustavima, postupcima javne nabave i u dokumentaciji o postupcima zapošljavanja; također napominje da je Revizorski sud utvrdio da nisu poštovali pravila o zapošljavanju osoblja;

380. podržava glavne preporuke koje je Revizorski sud dao u svojem godišnjem izvješću o europskim školama, a posebno poziva Vijeće guvernera, središnji ured i škole da poduzmu hitne mjere za uklanjanje nedostataka otkrivenih u njihovim računovodstvenim postupcima i platnim sustavima te da nastave organizirati osposobljavanje i pružati potporu osobama uključenima u pripremu računovodstvene dokumentacije;

381. ponavlja da Parlament smatra da je hitno potrebna „temeljita revizija" sustava europskih škola; poziva Komisiju, kao člana čiji je doprinos najveći, da ne pruža samo smjernice i potporu europskim školama u okviru sadašnje administrativne i upravljačke strukture nego da i prate provedbu revizija Revizorskog suda i Službe Komisije za unutarnju reviziju;

([46]) SL L 343, 28.11.2014., str. 22.

382. potiče škole da poboljšaju postupke zapošljavanja, nabave i plaćanja te poziva na to da se izvješće o napretku dostavi Parlamentu do 30. lipnja 2020.;

383. izražava duboku zabrinutost zbog izvješća organizacije Human Rights Watch o dostupnosti europskih škola ([47]) za djecu s invaliditetom, u kojemu se naglašavaju aktualni problemi te činjenica da se djeci s invaliditetom ne omogućava u potpunosti inkluzivno obrazovanje;

384. poziva europske škole da se obvežu na uključivo obrazovanje i u politici i u praksi;

385. poziva Komisiju, kao glavnog pokrovitelja europskih škola, nadležnog za provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom uime Unije, da potakne proces potrebnih reformi;

Iskustva stečena iz VFO-a za programsko razdoblje 2014. – 2020.

386. izražava zabrinutost zbog toga što bi programsko razdoblje za novi VFO moglo početi s odgodom, kao što je bio slučaj za aktualni VFO; napominje da je opseg europskog zelenog plana utvrđen prije objave prijedloga novog VFO-a; potiče države članice i Vijeće da što je prije moguće rasprave i usvoje prioritete i strategiju za početak pregovora o VFO-u s Parlamentom;

387. smatra da se javni proračuni trebaju odrediti tek nakon postavljanja jasnih političkih ciljeva i izrade preciznih politika;

388. traži od Komisije da osigura da se u financijskom planiranju Unije za programsko razdoblje od 2021. do 2027. na odgovarajući način odražavaju svi naknadno utvrđeni ciljevi; ističe prijedlog Parlamenta da se u VFO uključe novi prioriteti i da se unutar VFO-a omogući fleksibilnost za rješavanje nepredviđenih događaja;

389. poziva Komisiju da u sveobuhvatnom financijskom planu razjasni ključne pretpostavke prijedloga novog VFO-a; primjećuje da bi glavna svrha takvog plana bila uvrštavanje brojki VFO-a za programsko razdoblje od 2021. do 2027. u odgovarajući ekonomski i financijski kontekst;

390. ponovno izražava zabrinutost zbog činjenice da bi bilo kakva odgoda u donošenju VFO-a 2021. – 2027. i povezane pravne osnove za njegovu provedbu mogla dovesti do ponovne odgode u provedbi programa potrošnje Unije na početku novog programskog razdoblja; poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se osigurao neometan početak novog programskog razdoblja;

391. smatra da bi kvalitetne informacije mogle doprinijeti bržem i boljem donošenju odluka;

392. pozdravlja činjenicu da je Komisija provela reviziju potrošnje kojom su obuhvaćeni svi glavni programi u okviru VFO-a za programsko razdoblje od 2014. do 2020. te da je cilj tog preispitivanja bio kombinirati stratešku reviziju (uglavnom usmjerenu na davanje prednosti programima u skladu s njihovom dodanom vrijednošću i usklađenošću s ciljevima Unije) s revizijom učinkovitosti (s ciljem poboljšanja provedbe postojećih programa ispitivanjem mogućnosti za pojednostavnjenje i sinergije, pojednostavljenje pravila, poboljšanje fleksibilnosti i s većim naglaskom na uspješnosti); Komisija bi trebala provoditi periodične revizije s boljim ključnim pokazateljima uspješnosti;

393. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud utvrdio da je analiza Komisije uvjerljiva u pogledu učinkovitosti potrošnje;

394. primjećuje da revizija potrošnje pruža snažne argumente u korist mjera za pojednostavljenje programa, racionalizaciju proračuna i povećanje financijske fleksibilnosti; prima na znanje da se njome utvrđuju neiskorištene sinergije među različitim programima te mogućnosti spajanja sličnih programa u različitim područjima politika;

395. primjećuje da su revizijom potrošnje također otkriveni primjeri nepotrebno složenih, nedosljednih pravila koja su nerijetko dovodila do nesporazuma i neprihvatljivih troškova;

396. izražava zabrinutost zbog zaključka da su dosadašnja nastojanja za pojednostavnjenjem tek djelomično bila uspješna;

([47]) „Sink or Swim: Barriers for Children with Disabilities in the European School System”, 4. prosinca 2018.

397. poziva na pojednostavnjenje, kad god je to moguće, primjerice većom uporabom pojednostavljenih mogućnosti financiranja i jednokratnih iznosa kao opcija za korisnike te usvajanjem uobičajenih računovodstvenih praksi, kao i provedbom pristupa jedinstvene revizije; naglašava da bi većina subvencija Unije trebala koristiti građanima te malim i srednjim poduzećima te da bi mala, srednja i obiteljska poljoprivredna gospodarstva trebala imati najveću korist od njih; naglašava, osim toga, da pogreške u trenutačnom programskom razdoblju od 2014. do 2020. treba ispraviti u novom VFO-u, posebno u području regionalnog razvoja i kohezije;

398. ističe da je moguće postići daljnje pojednostavnjenje na razini programiranja ograničavanjem broja uredbi i izbjegavanjem nepotrebnih promjena koje mogu prouzročiti nesigurnost, zaostatke i pogreške, kao i na razini učinkovite provedbe kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za nadležna tijela i korisnike te povećala dostupnost sredstava;

399. pozdravlja činjenicu da za programsko razdoblje od 2021. do 2027. Komisija predlaže da se broj programa potrošnje smanji za trećinu te da se pravila usklade na temelju jedinstvenog pravilnika;

400. smatra da bi se, ako se želi postići stvarno pojednostavljenje, jedinstvenim pravilnikom trebalo ukloniti sva nepotrebna i složena pravila, zahtjeve i postupke; smatra da to ne bi trebala samo biti konsolidacija postojećih zasebnih pravilnika u jedan veliki pravilnik;

401. smatra da pojednostavnjenje samo po sebi nije cilj, već sredstvo za povećanje učinkovitosti djelovanja Unije, zahvaljujući čemu bi mali subjekti imali veću priliku da postanu korisnici; stoga poziva Komisiju da pri izradi pravila za programe Unije uspostavi ravnotežu između jednostavnosti provedbe i učinkovitosti u ostvarivanju ciljeva Unije i transparentnosti;

402. sa zabrinutošću primjećuje da je u reviziji rashoda također objašnjeno kako su se tijekom tekućeg razdoblja mehanizmi fleksibilnosti pokazali nedovoljnima za suočavanje s hitnim situacijama; poziva na promjene kako bi se povećala ukupna fleksibilnost i osigurala dostatna sredstva u slučaju nepredviđenih događaja;

403. sa žaljenjem primjećuje da je Revizorski sud zaključio da je revizija potrošnje bila manje uvjerljiva u pogledu strateških aspekata, kao što su dodana vrijednost programa potrošnje Unije i njihova usklađenost s ciljevima Unije;

404. slaže se s Komisijom da bi dodana vrijednost Unije trebala biti u središtu svake rasprave o budućem proračunu Unije;

405. primjećuje da je Komisija postavila koncept dodane vrijednosti Unije kao vodeće načelo revizije potrošnje; očekuje od Komisije da dodatno razvije i primijeni solidan i jasno definiran koncept dodane vrijednosti Unije;

406. smatra da koncept dodane vrijednosti Unije prati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

407. uvjeren je da je koncept dodane vrijednosti Unije potreban ne samo za dodjelu sredstava nego i za izradu i ocjenjivanje programa potrošnje;

408. smatra da bi samo programi s velikom dodanom vrijednošću Unije trebali u cijelosti biti financirani sredstvima Unije; predlaže da se financiranje ograniči na programe sa srednjom i visokom dodanom vrijednošću Unije te da se programi s niskom dodanom vrijednošću Unije ne bi trebali financirati;

409. ustraje u tome da se sva dodijeljena sredstva moraju iskoristiti i potrošiti na najprikladniji način za povećanje učinka, u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja;

410. podržava ideju snažnijeg povezivanja proračuna Unije s preporukama za pojedine zemlje navedenima u okviru načela gospodarskog upravljanja s ciljem poticanja strukturnih reformi za poticanje rasta u državama članicama; naglašava da preporuke moraju biti u skladu s načelom supsidijarnosti i usredotočiti se na ključna, sistemska pitanja kao što su poboljšanje konkurentnosti, jačanje socijalne i gospodarske kohezije, poslovne prilike, kulturna raznolikost, borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te osiguravanje radnih mjesta;

411. poziva na poboljšanje upravljanja sredstvima, pri čemu treba poboljšati učinkovitost kontrola, koje bi trebale uključivati mjere koje se poduzimaju u slučajevima sistemske zlouporabe sredstava Unije;

412. naglašava da se kontrole za sprečavanje zlouporabe sredstava Unije moraju pojačati u skladu s načelom proporcionalnosti; ako Revizorski sud utvrdi ozbiljne nedostatke u kvaliteti i pouzdanosti nacionalnih revizorskih tijela, potrebno je povećati kontrole Unije; ističe da bi, u slučaju da Revizorski sud utvrdi potpuni neuspjeh nacionalnih revizorskih tijela, VFO-om za programsko razdoblje 2021. – 2027. trebalo predvidjeti mehanizme preko kojih će Komisija upravljati dodjelom sredstava;

413. naglašava da je potrebno povećati vidljivost politika Unije; naglašava da se sve pravne odredbe o informiranju i komunikaciji moraju temeljito provesti kako bi se osigurala transparentnost i široko informiranje o postignućima fondova;

414. ističe da bi financijski instrumenti uvijek trebali biti posebno prilagođeni i komplementarni s bespovratnim sredstvima kako bi se postigao najveći mogući učinak na terenu; naglašava da treba poboljšati sinergiju s drugim politikama i instrumentima kako bi se maksimalno povećao učinak ulaganja; smatra da se bolji rezultati mogu postići i istovremeno biti troškovno učinkoviti;

415. smatra ključnim da programi potrošnje Unije imaju snažne i uzajamno dosljedne okvire uspješnosti koji su usklađeni sa strateškim ciljevima Unije i VFO-om za programsko razdoblje od 2021. do 2027.;

416. primjećuje da je važno dodatno poboljšati praćenje uspješnosti i procjenu učinka financiranja u okviru sljedećeg VFO-a. Skupom pokazatelja i alata za utvrđivanje referentnih vrijednosti može se redovito podupirati operativna i politička odgovornost u pogledu provedbe fondova;

417. primjećuje da su ciljevi programa za razdoblje od 2021. do 2027. definirani u prilogu Komunikaciji o VFO-u u obliku izjava o misiji; izražava žaljenje zbog činjenice da ciljevi nisu kvantificirani i da nisu dovoljno podrobni;

418. očekuje da će se u relevantnom sektorskom zakonodavstvu ili programskim dokumentima (uključujući na razini država članica ili regija) izraditi sveobuhvatni logički modeli za intervencije s posebnim ciljevima i usporednim pokazateljima izlaznih vrijednosti, rezultata i učinka;

419. naglašava da bi trebalo uspostaviti mandate javne revizije za sve vrste financiranja politika Unije na razini Unije i na nacionalnoj razini; naglašava da bi Revizorski sud trebao biti imenovan kao revizor tijela osnovanih za provedbu politika Unije, uključujući tijela Unije i tijela osnovana u skladu sa sporazumima izvan pravnog poretka Unije;

Mišljenja odbora

Vanjski poslovi

420. u pogledu Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA II), prima na znanje trajne nedostatke u administrativnim kapacitetima zemalja pristupnica koji dovode do manjka apsorpcijskog kapaciteta u okviru neizravnog upravljanja; ističe da, kao što je istaknuto u tematskom izvješću Revizorskog suda iz 2018. o sredstvima Instrumenta pretpristupne pomoći za Tursku, napredak u tako osjetljivim područjima kao što su vladavina prava i civilno društvo ne ovisi samo o sredstvima Instrumenta pretpristupne pomoći, nego i o političkoj volji vlasti, što je još važnije; sa zabrinutošću primjećuje da su sredstva iz Instrumenta pretpristupne pomoći za Tursku tek u neznatnoj mjeri obuhvatila temeljne vrijednosti, kao što su sloboda tiska i nepristranost pravosuđa; smatra da je sada važnije nego ikad da Komisija iskoristi uvjetovanost kako bi poduprla reforme u prioritetnim sektorima kao što su vladavina prava i upravljanje u Turskoj;

421. pozdravlja uvođenje prvih mjera za izgradnju kapaciteta u okviru izmijenjenog Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru (IcSP) 2018.; ističe da te mjere treba provesti u kontekstu cjelokupnog procesa reforme sigurnosnog sektora; zalaže se za to da se kratkoročni stabilizacijski potezi poprate dugoročnim mjerama koje bi se financirale IcSP-om ili drugim instrumentima;

422. prima na znanje analitički pregled europske obrane Revizorskog suda i podržava preporuke koje sadrži; poziva Komisiju da se kao čuvarica Ugovorâ pobrine za usklađenost napora Unije u području obrane u cilju provedbe aktivnosti Unije u okviru ZSOP-a (PESCO, EDIDP, ERF, CARD itd.) te postizanja interoperabilnosti i sinergije s NATO-om;

423. poziva Komisiju da ocijeni zakonitost povlačenja proračunske funkcije Parlamenta odlukama Vijeća o osnivanju Europske obrambene agencije i PESCO-a; podsjeća da se relevantnim člankom 45. stavkom 2. i člankom 46. stavkom 2. UEU-a predviđa donošenje odluka kvalificiranom većinom bez mogućnosti veta; podsjeća da je povlačenje proračunske funkcije Parlamenta na temelju članka 42. UEU-a moguće samo za administrativne rashode te da je za njega potrebna jednoglasna odluka Vijeća; naglašava da Vijeće nikada nije donijelo takvu odluku;

424. inzistira na tome da je potrebno pažljivo pratiti upotrebu sredstava Instrumenta za izbjeglice u Turskoj, čime će se osigurati da su ta sredstva usmjerena na projekte za izbjeglice i da se ne koriste u nikakve druge svrhe; poziva Komisiju da redovito izvješćuje proračunsko tijelo o usklađenosti financiranih mjera s temeljnom pravnom osnovom;

Razvoj i suradnja

425. potiče Uniju i njezine države članice da se suzdrže od popratnih praksi kojima se transnacionalnim korporacijama i pojedincima olakšava izbjegavanje plaćanja poreza, u nastojanju da se postigne cilj stvaranja okruženja koje pogoduje poslovanju za privatne ulagače u zemljama u razvoju u djelokrugu Europskog fonda za održivi razvoj; osim toga, ističe rizik od zaduženosti povezan s povećanim korištenjem mješovitog financiranja od strane Unije, posebno u supsaharskoj Africi i karipskim zemljama s ograničenim prihodima za servisiranje duga; poziva Uniju i države članice da učinkovito i dosljedno rješavaju problem utaje poreza, agresivnih praksi izbjegavanja poreza i štetne porezne konkurencije u skladu s načelom usklađenosti politika u interesu razvoja;

Zapošljavanje i socijalna pitanja

426. napominje da su za ESF, Inicijativu za zapošljavanje mladih (YEI) i Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) tri programa u okviru ESF-a/YEI-ja za Ujedinjenu Kraljevinu, Italiju i Mađarsku te jedan program u okviru FEAD-a za Italiju prekinuti, što je dovelo do prekida u nekoliko plaćanja tijekom 2018.; napominje da su predmetnim državama članicama poslane 33 opomene;

427. potvrđuje da se broj opomena i prekida plaćanja u 2018. znatno povećao u usporedbi s prethodnom godinom zbog povećanog broja jamstvenih paketa zaprimljenih u veljači 2018. i rezultata revizija usklađenosti provedenih tijekom godine;

428. podsjeća da je još uvijek potrebno provesti deset preporuka koje se odnose na tematska izvješća (jedna iz tematskog izvješća br. 16/2016 („Obrazovni ciljevi EU-a: programi su usklađeni, no postoje nedostatci u mjerenju uspješnosti”), dvije iz tematskog izvješća br. 14/2016 („Političke inicijative i financijska potpora EU-a za integraciju Roma: tijekom posljednjeg desetljeća postignut je znatan napredak, ali potrebni su dodatni napori na terenu”) i sedam iz tematskog izvješća br. 6/2018 („Slobodno kretanje radnika – temeljna je sloboda zajamčena, ali boljim usmjeravanjem financijskih sredstava EU-a doprinijelo bi se mobilnosti radnika”)), većinu je potrebno provesti do 31. prosinca 2019.; posebno prima na znanje tematsko izvješće br. 14/2016 u kojem se navodi da je većina projekata provedena prema planu, no kriteriji „najboljih praksi” koji pridonose uspješnoj integraciji Roma nisu se uvijek primjenjivali te je praćenje uspješnosti bilo otežano; podsjeća da nedostatak opsežnih i sveobuhvatnih podataka o Romima ne predstavlja problem samo u odnosu na projekte, već i za donošenje politika na razini EU-a i na nacionalnoj razini; izražava žaljenje zbog činjenice da bi ta situacija mogla ostati nepromijenjena osim ako se ne poduzmu hitne mjere;

429. podsjeća na zaključke iz tematskog izvješća Revizorskog suda br. 5/2019 („FEAD – Fond europske pomoći za najpotrebitije: iz FEAD-a se pruža dragocjena potpora, ali njegov doprinos smanjenju siromaštva još nije utvrđen”), posebno na zaključak da, osim što ublažavaju siromaštvo pružanjem pomoći u hrani (koja čini 83 % proračuna FEAD-a), elementi inovativne socijalne politike FEAD-a državama članicama daju mogućnost za poticanje socijalne uključenosti;

430. također podsjeća na to da podaci prikazani u tematskom izvješću Revizorskog suda br. 5/2019 pokazuju da Fond ostvaruje znatan učinak u gotovo svakoj državi članici te da mjere za hranu, materijalnu pomoć i socijalnu uključenost koje provodi FEAD imaju velik učinak za najpotrebitije, uključujući one koje bi inače zaobišla socijalna pomoć ili one kojima je potrebna hitna potpora; također ističe da se, prema navodima banaka hrane, jedna trećina hrane koju doniraju financira preko FEAD-a i da se zahvaljujući FEAD-u moraju manje oslanjati na neredovite donacije, što im omogućuje bolje planiranje preraspodjele određene hrane;

431. primjećuje, međutim, da doprinos FEAD-a smanjenju siromaštva nije kvantitativno utvrđen zbog ograničenja u njegovu praćenju i nedostatka podataka na razini EU-a te podsjeća da Komisija treba unaprijediti prikupljene podatke kako bi se njima bolje prikazala relativna važnost FEAD-a kao vektora europske solidarnosti i faktora u borbi protiv socijalnih nepravdi u Uniji;

432. napominje da je u izvješću o procjeni u sredini razdoblja FEAD-a utvrđeno nekoliko nedostataka u provedbi Fonda te da je Revizorski sud predložio da se Fond u većoj mjeri usmjeri prema onima kojima je pomoć najpotrebnija; u tu svrhu podsjeća na to da je u izvješću o procjeni u sredini programskog razdoblja zaključeno da bi se pružanje i praćenje popratnih mjera trebalo dodatno iskoristiti;

433. podsjeća da, prema zaključcima tematskog izvješća Revizorskog suda br. 6/2019 („Suzbijanje prijevara pri potrošnji sredstava EU-a za koheziju: upravljačka tijela moraju poboljšati otkrivanje prijevara, poduzimanje odgovarajućih mjera i koordinaciju relevantnih aktivnosti”), iako su zabilježena poboljšanja u načinu na koji upravljačka tijela utvrđuju rizike od prijevara u kohezijskim fondovima Unije (uključujući ESF) i osmišljaju preventivne mjere, upravljačka tijela i dalje trebaju ojačati otkrivanje prijevara, poduzimanje odgovarajućih mjera i koordinaciju relevantnih aktivnosti;

434. primjećuje da je, prema navodima Komisije, evaluacija Programa Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u sredini razdoblja pokazala da su njegovi ciljevi i dalje relevantni i da je taj program učinkovit u dopiranju do relevantnih dionika, stvaranju kvalitetnih rezultata i postizanju ciljeva, posebno u svjetlu trenutačnog društveno-gospodarskog konteksta obilježenog posljedicama financijske i gospodarske krize; također napominje da su, unatoč tomu što se čini da tri osi (Progress, EURES te Mikrofinanciranje i socijalno poduzetništvo) djeluju neovisno, utvrđena neka područja koja mogu dovesti do povećane učinkovitosti („sinergija”);

435. primjećuje da je u evaluaciji u sredini razdoblja EaSI-ja istaknut niz načina za poboljšanje provedbe programa, posebno pomoću pojednostavnjenja postupaka, poboljšane unutarnje dosljednosti, veće fleksibilnosti, usmjerenosti na skupine kojima treba konkretna potpora i povezanosti s drugim fondovima te potiče Komisiju da djeluje u tom pogledu; posebno poziva na to da se u okviru tematskog područja EaSI-ja u ESF + uključi niz poboljšanja;

Okoliš

436. ističe da su za 8,20 % plaćanja koja je 2018. izvršio DG ENV (5,85 % 2017., 3,92 % 2016.) prekoračeni zakonski rokovi; posebno izražava žaljenje zbog porasta kašnjenja u plaćanjima u okviru programa LIFE tijekom 2018. (10,3 % u odnosu na 5,8 % 2017. i 3,9 % 2016.);

437. primjećuje da je DG ENV 2018. u svojem godišnjem izvješću o radu naveo da je prosječna stopa preostale pogreške bila 0,09 %, što znači da nije premašila prag značajnosti od 2 %;

438. primjećuje da je DG ENV u svojem godišnjem izvješću o radu istaknuo da uvjeti odluke o eksternalizaciji za suradnju s Izvršnom agencijom za mala i srednja poduzeća (EASME) u pogledu osoblja upućuju na to da je broj zaposlenika u DG ENV-u nedostatan za aktivnosti u okviru programa LIFE, zbog čega će možda biti potrebno dodatno preispitati metode i način rada unutar te glavne uprave;

439. pozdravlja činjenicu da je 2018. samo 0,93 % svih plaćanja DG CLIMA-e isplaćeno sa zakašnjenjem u odnosu na zakonske rokove (3,9 % 2017.);

440. naglašava da DG CLIMA i DG BUDG prate cilj uključivanja udjela od 20 % za klimatska pitanja u VFO te DG CLIMA podržava druge glavne uprave u uvrštavanju klimatskih pitanja u njihove aktivnosti; pozdravlja činjenicu da je 2018. 20,1 % proračuna Unije potrošeno na aktivnosti povezane s klimom, no izražava žaljenje zbog toga što je početkom 2019. još uvijek bilo procijenjeno da će se za aktualno razdoblje VFO-a u skladu s proračunskim trendom Unije doseći samo 19,7 %;

441. izražava duboku zabrinutost zbog činjenice da su u godišnjem izvješću o radu DG CLIMA-e za 2018. ponovno izražene zadrške zbog ugleda te pravnih, financijskih i institucionalnih razloga povezane sa znatnim sigurnosnim rizicima utvrđenima u održavanju i radu registra Unije za sustav za trgovanje emisijskim jedinicama (EU ETS), koje su izražavane u godišnjim izvješćima o radu od 2010. i koje su potvrđene procjenom rizika iz 2018.; ne odobrava neuobičajeno dugo trajanje te zadrške; poziva Komisiju da brzo djeluje kako bi riješila tu situaciju;

Javno zdravlje, sigurnost hrane, zdravlje i dobrobit životinja te zdravlje biljaka

442. ističe činjenicu da je u području javnog zdravlja javna nabava najvažniji instrument financijskog upravljanja i da su 2018. odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje u potpunosti iskorištena; naglašava da se u području sigurnosti hrane i hrane za životinje proračun u velikoj mjeri izvršava izravnim dodjeljivanjem bespovratnih sredstava državama članicama i da su stope izvršenja obveza i plaćanja iznosile 99,0 %, odnosno 98,6 %;

443. primjećuje da je DG SANTE 2018. u svojem godišnjem izvješću o radu naveo da je prosječna stopa preostale pogreške bila 1,9 %, što znači da nije premašila prag značajnosti od 2 %;

444. sa zabrinutošću primjećuje da se udio plaćanja povezanih s upravljanjem bespovratnim sredstvima koja je DG SANTE na vrijeme izvršio smanjio s 97 % na 83 % između 2016. i 2018.;

445. upozorava na izazove koje je prepoznao DG SANTE u svojem godišnjem izvješću o radu u vezi s provedbom trećeg zdravstvenog programa Unije za razdoblje 2014. – 2020. („zdravstveni program”); napominje da se ti izazovi odnose na postojeći mehanizam financiranja zdravstvenog programa, koji omogućava samo financiranje usmjereno na projekte i može imati negativan učinak na dugoročnu održivost poduzetih aktivnosti, i na složenost nekih mehanizama u okviru zdravstvenog programa, kao što su zajednička djelovanja koja se provode s državama članicama, što znači da razdoblje od početnog planiranja aktivnosti do njezina stvarnog početka može biti dugotrajno; prima na znanje zaključke Revizorskog suda iznesene u tematskom izvješću br. 21/2019 o antimikrobnoj otpornosti, prema kojima su aktivnosti Komisije i agencija dovele do određenog napretka, primjerice u veterinarskom i prehrambenom sektoru; međutim, izražava žaljenje zbog toga što, prema tom izvješću, postoji malo dokaza o smanjenju zdravstvenog opterećenja zbog antimikrobne otpornosti u Uniji;

Promet i turizam

446. pozdravlja što je poziv za mješovito financiranje CEF-a promet za 2017. dovršen 2018. s inovativnim pristupom kojim se ukupan okvirni proračun za bespovratna sredstva EU-a u iznosu od 1,35 milijardi EUR može kombinirati s financiranjem iz EFSU-a, EIB-a, nacionalnih razvojnih banaka ili privatnih ulagača; smatra da je potrebno provesti *ex post* evaluaciju tih projekata kako bi se ocijenila učinkovitost tog inovativnog pristupa; napominje da je drugi rok za podnošenje prijedloga u travnju 2018., koji je bio usmjeren na projekte inovacija i novih tehnologija, posebno u području alternativnih goriva, s ciljem podupiranja politike Komisije za čistu mobilnost, rezultirao odabirom 35 projekta s ukupnim sredstvima u okviru CEF-a u iznosu od 404,8 milijuna EUR; prima na znanje potrebu za poboljšanjem razine osviještenosti korisnika o pravilima o prihvatljivosti CEF-a, posebice na način da se uvede jasna razlika između ugovora o provedbi i podugovora; podsjeća da iznos novca potrošen u okviru nekog financijskog instrumenta nije jedini kriterij uspješnosti te poziva Komisiju da temeljitije ocjenjuje postignuća ostvarena u okviru projekata u području prometa koje financira EU te da izmjeri njihovu dodanu vrijednost i potrošnju usmjerenu na rezultate;

447. primjećuje da je do pete godine trenutačnog programskog razdoblja 2014. – 2020. samo oko 23 % prvotno dodijeljenih sredstava rezultiralo plaćanjima do siječnja 2019., što dovodi u pitanje potpunu provedbu CEF-a; ponavlja da je u cilju izbjegavanja kašnjenja u plaćanjima, pri čemu će do kraja programskog razdoblja znatno porasti opozivi sredstava i vraćanje sredstava, zbog čega ne bi ostalo dovoljno vremena da se sredstva preusmjere u druge projekte, ključno da INEA pomno prati tehničku i financijsku provedbu projekata kako bi se na vrijeme poduzele učinkovite korektivne mjere; ponavlja preporuke Revizorskog suda Komisiji i INEA-i da osiguraju veću usklađenost i transparentnost postupaka odabira projekata, da uspostave bolje uvjete za pravodobnu provedbu programa i da redizajniraju okvir uspješnosti radi boljeg praćenja rezultata projekata;

448. pozdravlja tematsko izvješće Revizorskog suda br. 30/2018 u kojemu je zaključeno da su propisima Unije obuhvaćeni glavni načini javnog prijevoza, što okvir Unije za prava putnika čini jedinstvenim na globalnoj razini; međutim, izražava žaljenje zbog zaključka Revizorskog suda da mnogi putnici nisu bili dovoljno upoznati sa svojim pravima te često nisu mogli ostvariti koristi od njih zbog problema s jamčenjem njihove primjene; stoga ponavlja zahtjev Revizorskog suda za poboljšanje usklađenosti, jasnoće i učinkovitosti okvira Unije za prava putnika, poduzimanje mjera za promicanje efikasnijih i transparentnijih kampanja podizanja razine osviještenosti te pružanje dodatnih alata za provedbu prava putnika nacionalnim provedbenim tijelima;

449. ponovno zahtijeva da Komisija, s obzirom na višestruke izvore financiranja, pruži jednostavan, *one-stop-shop* pristup projektima kako bi se građanima omogućio jasan pregled razvoja i financiranja infrastrukture koja se sufinancira sredstvima Unije i EFSU-a; te će jedinstvene točke imati opsežne koordinacijske ovlasti i višejezičnu dimenziju, pri čemu prednost imaju pravila na razini Unije, čime će se olakšati upravljanje svim procjenama učinka na okoliš; napominje da je u petoj godini višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. apsorpcija sredstava iz EFSU-a i dalje bila sporija od planiranog; naglašava da su otkrivene pogreške na razini korisnika te da su stoga potrebne dodatne smjernice u pogledu prihvatljivosti troškova;

450. ističe da politika prometne infrastrukture pruža jasnu priliku za povećanje sinergije između obrambenih i civilnih potreba te mreže TEN-T; pozdravlja dodavanje stupa vojne mobilnosti politici TEN-T-a nakon usvajanja akcijskog plana u ožujku 2018. i podnošenja prijedloga Komisije da se u okvir proračuna CEF-a za razdoblje 2021. – 2027. uvrsti nova omotnica za vojnu mobilnost u iznosu od 6,5 milijardi EUR; ističe važnost analize razilaženja između vojnih zahtjeva i zahtjeva TEN-T-a za stvaranje portfelja projekata za infrastrukturu dvojne namjene koji bi mogli dobiti potporu u okviru CEF-a za razdoblje 2021. – 2027. i doprinijeti jačanju TEN-T-a; prepoznaje da taj korak odražava stratešku ulogu TEN-T-a u integraciji infrastrukture Unije radi postizanja brze i neometane mobilnosti diljem kontinenta, kao i jačanje našeg kapaciteta za reagiranje na hitne situacije kao što su humanitarne krize, prirodne katastrofe ili izvanredna stanja, čime se dodatno razvija unutarnje tržište;

451. pozdravlja početak novih projekata usmjerenih na urbanu mobilnost, učinkovitu logistiku i infrastrukturu, uključujući luku budućnosti, u vrijednosti od oko 105 milijuna EUR u okviru poziva na podnošenje prijedloga za program Obzor 2020.; pozdravlja usvajanje trogodišnjeg programa rada Obzora 2020. za promet za razdoblje 2018. – 2020.; ponavlja preporuku Revizorskog suda da se izradi plan lučkog razvoja za ključne luke na razini Unije i revidira broj ključnih luka;

Regionalni razvoj

452. ističe da nepravilnosti u izvršenju proračuna Europske unije ne podrazumijevaju automatski prijevaru te da je potrebna temeljita analiza rezultata revizije prije primjene financijskih ispravaka prema korisnicima; poziva Komisiju da provede svoju strategiju za borbu protiv prijevara te da nastavi pružati potporu i pomoć državama članicama u provedbi mjera za borbu protiv prijevara, uključujući analizu nepravilnosti koje države članice prijavljuju u okviru ESI fondova;

453. poziva Komisiju da predstavi temeljitu analizu toga zašto neke regije imaju nisku stopu apsorpcije sredstava, da evaluira konkretne načine rješavanja strukturnih problema koji uzrokuju takvu neravnotežu te da poboljšaju tehničku pomoć na licu mjesta; ističe da fleksibilnost i jednostavnija pravila mogu poboljšati učinkovitost i djelotvornost ESI fondova;

454. poziva Komisiju i Vijeće da u prvoj polovici 2020. uspostave akcijski plan kako bi se ubrzala provedba ESI fondova u aktualnom programskom razdoblju, uz jasne poticaje za učinkovitu apsorpciju dostupnih sredstava te jačanje strateških ciljeva Unije, posebno gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije te, u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, borbe protiv klimatskih promjena;

Poljoprivreda i ruralni razvoj

455. poziva Revizorski sud da sastavi tematsko izvješće o jagmi za zemljištem i njegovu potencijalnom učinku na ZPP;

456. podsjeća Komisiju da postoji velika razlika u vrstama pogrešaka, primjerice između nenamjernih propusta i slučajeva prijevare; podsjeća da su većina korisnika mala i srednja poljoprivredna gospodarstva i da složeni propisi povećavaju rizik od nenamjernih propusta, što bi također trebalo uzeti u obzir pri procjeni stvarne stope pogreške;

457. ističe da je pravilna provedba intervencija u okviru ZPP-a isključivo povezana s usklađenosti korisnika s obvezama utvrđenima na razini Unije; naglašava da povećana fleksibilnost za države članice pri dodjeljivanju subvencija u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) može u prvi plan staviti kratkoročne nacionalne političke interese i povlači za sobom rizik od još više zlouporaba te stoga potiče Komisiju da izbjegne ponovnu nacionalizaciju ZPP-a, osobito sustava kontrole sukladnosti pojedinačnih korisnika s pravilima o prihvatljivosti za potpore, kako bi se sačuvala vjerodostojnost Unije u području upravljanja jednom od njezinih glavnih javnih politika;

Kultura i obrazovanje

458. pozdravlja zaključak iz tematskog izvješća Revizorskog suda br. 22/2018 o mobilnosti u okviru programa Erasmus+ da taj program pozitivno utječe na stavove sudionika o Uniji i stvara europsku dodanu vrijednost u različitim oblicima; međutim, također naglašava da treba uložiti više truda kako bi se pokazatelji u potpunosti uskladili s ciljevima te da treba pojednostavniti postupak prijava i izvješćivanja;

459. pozdravlja pozitivan učinak programa Erasmus+ u promicanju uključivanja osoba u nepovoljnom položaju, kako je navedeno u tematskom izvješću Revizorskog suda br. 22/2018; poziva na poboljšanje definiranja, izvješćivanja i praćenja u tom području kako bi se osigurala uključivost programa Erasmus+, kao i uključivost Europskih snaga solidarnosti i programa Kreativna Europa;

460. naglašava potrebu za povećanim financiranjem programa Erasmus+ i Kreativna Europa, imajući na umu uspjeh programa i dodanu vrijednost koju oni donose;

461. potvrđuje da Instrument jamstva za studentske zajmove nije polučio očekivane rezultate, zbog čega je Komisija odlučila preraspodijeliti predmetna sredstva;

462. ističe povećanje stopa uspješnosti u programu Kreativna Europa u usporedbi s 2017. (31 % za kulturu i 48 % za potprogram MEDIA), no naglašava da je nužno prilagoditi razine financiranja kako bi se poboljšali navedeni rezultati, koji su još uvijek nezadovoljavajući;

463. poziva EACEA-u da posveti odgovarajuću pažnju pojednostavljenju i prilagodbi postupaka prijave za ciljne skupine kako bi se poboljšala dostupnost programa;

464. napominje da su u sustavu unutarnje kontrole EACEA-e i dalje potrebna znatna poboljšanja, što je utvrđeno zadrškama iz druge faze revizije upravljanja bespovratnim sredstvima u okviru programa Erasmus+ i Kreativna Europa; poziva EACEA-u da provede sve potrebne korektivne mjere kako bi se zajamčila najviša kvaliteta provedbe programa;

465. skreće pozornost na izazove s kojima će se europske škole suočiti tijekom postupka povlačenja Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) iz Unije te poziva Komisiju i europske škole da izvještavaju Odbor za kulturu i obrazovanje o razvoju događaja u vezi s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine i o tome kako namjeravaju nastaviti pružati vrhunsku nastavu na engleskom jeziku u europskim školama nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije;

466. ističe podzastupljenost žena (31 %) na srednjim rukovodećim položajima u EACEA-i; poziva Agenciju da tijekom 2020. ostvari cilj od 40 %;

Pravosuđe, sloboda i unutarnji poslovi

467. pozdravlja tematsko izvješće Revizorskog suda o potpori Unije državama članicama u njihovim naporima za borbu protiv radikalizacije ([48]) koja se među ostalim financira iz ISF-a i programa Pravosuđe; slaže se sa stajalištem Revizorskog suda da bi Komisija trebala poboljšati okvir za ukupnu koordinaciju aktivnosti koje financira Unija za rješavanje pitanja radikalizacije, povećati praktičnu potporu stručnjacima i tvorcima politika u državama članicama te poboljšati okvir za ocjenjivanje rezultata;

468. pozdravlja činjenicu da Revizorski sud nije pronašao veće nedostatke u postupcima na temelju kojih Komisija odobrava računovodstvenu dokumentaciju AMIF-a i ISFA-a te činjenicu da se slaže s odlukama Komisije o odobrenju; no izražava žaljenje zbog činjenice da su tri od 18 transakcija koje je Revizorski sud ispitao sadržavale pogreške, od kojih je jedna transakcija podijeljenog upravljanja u okviru AMIF-a pokazala stopu pogreške od 9,4 %; apelira na Komisiju da razriješi sustavne nedostatke koje je utvrdio Revizorski sud, kao što je neprovođenje *ex post* provjera popratnih dokumenata u slučaju *ex ante* administrativnih provjera zahtjeva za plaćanje; poziva države članice da poboljšaju provjere postupaka javne nabave u organizaciji korisnika fondova u vezi sa zakonitošću i pravilnošću tih postupaka;

Prava žena i rodna ravnopravnost

469. ističe da prava žena i perspektivu rodne ravnopravnosti treba uključiti i zajamčiti u svim javnim politikama; stoga ponovno poziva da se u svim fazama proračunskog postupka u obzir uzme rodna perspektiva, uključujući izvršenje proračuna i ocjenjivanje njegova izvršenja;

([48]) Tematsko izvješće br. 13/2018: Suzbijanje radikalizacije koja vodi do terorizma: Komisija je uzela u obzir potrebe država članica, ali uz određene nedostatke u koordinaciji i evaluaciji.

470. izražava žaljenje zbog toga što je posljednjih godina tendencija da se režu sredstva Unije za suzbijanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama te ponavlja svoj zahtjev da se za posebni cilj programa Daphne povećaju resursi; ponavlja svoj poziv za uvođenje zasebne proračunske linije za posebni cilj programa Daphne u vezi s Programom o pravima, jednakosti i građanstvu; prima na znanje razvoj istraživanja na razini Unije, sa zajedničkom metodologijom i upitnikom, čiji je cilj redovito prikupljanje usporedivih podataka o rodno uvjetovanom nasilju diljem država članica; očekuje da će prvi rezultati pilot-provedbe tog istraživanja biti na raspolaganju do 2019. kako bi se postupilo u skladu s predviđenom provedbom istraživanja u razdoblju 2020. – 2021.;

471. poziva na ispitivanje sinergija između unutarnjih i vanjskih programa Unije kako bi se osigurao dosljedan i kontinuirani pristup unutarnjim i vanjskim politikama Unije, na primjer kad je riječ o genitalnom sakaćenju žena.